OPENBARE VERGADERING VAN 31 januari 2018

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten
Plv voorzitter: de heer B.N. Benjamins (agendapunt 7b)

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), C. Bloemhoff (PvdA), S.M. Brouwer (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks), G. Chakor (GroenLinks), E. Akkerman (VVD), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), M.E. Woldhuis (100% Groningen) en de heren B.N. Benjamins (D66), J.H. Luhoff (D66), T. Rustebiel (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenbarg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Bolle (CDA), R.F.M. Lamers (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), A.P.M. Banach (Student en Stad), R.J. Lammers (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.: wethouder M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P.J.L.M. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD) en R. van der Schaaf (PvdA)

1. Opening, mededelingen, vaststelling agenda en verslagen

De VOORZITTER: Geachte leden van de raad, dames en heren. Voordat ik de vergadering officieel open, vraag ik uw aandacht voor twee volstrekt uiteenlopende dingen. Het eerste is dat ik met u wil stilstaan bij het overlijden van Bert Dijkhuizen. Soms komt het als een molensteen op je af hoe ongelooflijk snel iemand ons kan ontvallen. Dat is bij Bert Dijkhuizen zeker het geval. Ik denk binnen een maand, zes weken, was hij van een gezonde man, tot aan de gevolgen van slokdarmkanker overleden. Het is ook iemand, Bert Dijkhuizen, die heel lang in onze kringen heeft gefunctioneerd. Hij was hier 15 jaar lang kind aan huis in dit stadhuis. Eerst fractiemedewerker van de Stadspartij, later voor 100% Groningen. Hij heeft zich met hart en ziel ingezet voor Groningen. Politiek was eigenlijk zijn leven. Hij kon er ook niet zonder. Hij laat een gezin achter en hij was slechts 57 jaar oud. Overlijden is altijd erg, maar als iemand ons zo snel en nog zo jong ontvalt, is het ook logisch dat wij daar nu even bij stilstaan. Ik zou u willen vragen met een paar momenten van stilte daarbij stil te staan en ik wil u vragen om daarbij te gaan staan. *(enige minuten stilte)*
Ik dank u wel.
Ik zei u al: ik vraag, voordat ik de vergadering officieel open, uw aandacht voor twee volstrekt uiteenlopende zaken. Op dit moment loopt de poëziemarathon 2018 en het is u ongetwijfeld bekend, want u hebt het instituut zelf ingesteld: wij hebben de beschikking over een stadsdichter die iedere twee jaar gekozen wordt. Vorig jaar januari is Lilian Zielstra gekozen. Zij is een actieve stadsdichter die haar eigen weg zoekt, prachtige, indrukwekkende gedichten maakt en in het kader van deze week zou ik haar eigenlijk heel graag het woord willen geven om ons deelgenoot te maken van wat zij op het gebied van de dichtkunst kan.

Lilian ZIELSTRA (stadsdichter): Ik wou u hartelijk bedanken voor het feit dat ik hier een raadsvergadering mag openen. Voor zover ik weet is dit de eerste keer dat ik dat ooit heb gedaan. Ja, dat klopt. Daar ben ik heel blij mee. Maar het gaat natuurlijk om de poëzie en ik wil graag beginnen met mijn eerste gedicht. Het gaat over de herindeling. Ik heb het ook speciaal voor vandaag geschreven, omdat dit natuurlijk ook een van uw agendapunten is.

Wat een huis is.
In feite niets meer dan muren en een dak, nota bene neergezet door een ander.
Je betaalt een bedrag en in ruil daarvoor mag je ruimte innemen,
kleding in je kast, brood op de plank, kalender aan de muur, enzovoort.

Een huis kan groeien als het nodig is,
je kan kamers laten toevoegen of het zelf doen.
Je kan zeggen: ik wil drie woonkamers.
Eén voor de ochtend, één voor de middag, één voor de avond.
Bij drie maaltijden per dag zal je opmerken hoe het licht in elk vertrek anders valt.

Het tweede gaat over de aardbevingen.

Fundament.
Als je tussen vier muren slaapt,
maar de wind binnen voelt waaien,
dan weet je
een huis is meer dan stapels stenen.
Als je ooit hebt gezongen
van Lauwerszee tot Dollard tou
de toren hebt beklommen
dan weet je
je raakt de aarde met meer dan alleen je voeten
je zegt: mijn huis is een huls,
een lijf dat bij elkaar moet worden gehouden
je wordt gestut
je schudt je hoofd
achter elke deur staat hetzelfde beest.
Je denkt: ik word pas geholpen als ik val.
Zo gaat het meestal, met de meesten.
Maar jij, je staat op
en trekt je schoenen aan.
Begeeft je naar de barricades want je weet ook
het is niet alleen mijn huis
ik ga niet lijdzaam wachten tot de stenen breken
en zien hoe de barsten alles tot halve maken.

Dank je wel.

(Applaus)

De VOORZITTER: Ga je nu ook dat eerste gedicht voorlezen bij de beoogde samenwerkingspartners bij de herindeling, Lilian? Dank je wel. Je hebt het mooi gedaan. Het is een mooi begin van een officiële raadsvergadering. Ik open de vergadering.

1.a: Vaststelling agenda

De VOORZITTER: Ik stel u voor om eerst even, voordat wij de agenda vaststellen, een paar wijzigingen aan te brengen. Wijziging 1 is dat onderwerp 7a van de agenda kan. Behandeling in de raad is niet meer nodig. Oh sorry, de bespreking is niet meer nodig, maar er moet wel een besluit vallen. Dus het gaat naar 6f. Dan is er nog een wijziging en dat is agendapunt 8c. Daarvan heeft de verzoeker aangegeven dat de behandeling korter kan, maar hij heeft tegelijkertijd wel verzocht om een ruime 1 minuut. Nou, wij hevelen het over en we zien wel wat het wordt. Het gaat naar 7g. En ik begrijp dat 7f eraf gaat.

1.b: Vaststelling verslagen

De VOORZITTER: Dan hebben wij de vaststelling van het verslag van 20 december 2017. Kan dat zo? Akkoord.

2. <u>Benoemingen</u> (n.v.t.)

3. <u>Rondvraag en interpellaties</u>

De VOORZITTER: Dan gaan we naar mevrouw Van Gijlswijk voor de rondvraag.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Maandag heeft het college van bestuur van de universiteit definitief een streep door de plannen voor een nevenvestiging in Yantai gezet. Mijn fractie is daar erg blij mee. Er worden geen concessies aan de academische vrijheid gedaan, internationalisering wordt niet meer als verdienmodel ingezet en de universiteit kan zich meer bezighouden met wat echt belangrijk is: kwalitatief goed onderwijs. Maar de vraag die de SP-fractie heeft is: wat betekent het niet doorgaan van deze nevenvestiging in Yantai voor het verzoek van Yantai om met onze gemeente te spreken over de ontwikkeling van een vriendschapsband?

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik zal antwoord geven vanaf deze plek. Het is een beetje vragen naar de bekende weg, want wij hebben een halfjaar geleden hier uitgebreid over gedebatteerd met elkaar. Toen is er een heldere conclusie getrokken. We hebben gezegd: wij staan positief tegenover een vriendschapsband met het bestuur van Yantai, vanwege de reden dat de universiteit daar een aanzienlijke activiteit van plan is te starten. Wij hebben ook aangegeven dat wij pas naar een volgende stap zullen gaan als die activiteit is gestart en als die ook een bestuurlijk vervolg krijgt. Als dat niet gebeurt, dan is er voor ons ook geen reden om een zelfstandige positie in te nemen. Zo hebben we dat toen geconcludeerd en het zal u misschien verbazen, maar in die tussentijd is er aan ons standpunt niets veranderd.

4. <u>Initiatiefvoorstellen</u> *(n.v.t.)*

5. <u>Ingekomen stukken</u>

De VOORZITTER: Wij gaan naar de ingekomen stukken. Wil iemand daarover nog het woord? Niemand? Dan besluiten wij conform.

5.a: Ingekomen collegebrieven

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Internationalisering en lager opgeleiden	21-12-2017	via cie. F&V	7-2-2018
2	Invulling moties vervolg afvalbeheerplan	21-12-2017	via cie. B&V	24-1-2018
3	Interpretatie Groencompensatieregeling	21-12-2017	via cie. B&V	24-1-2018
4	Burgerparticipatie en Stichting WIJ Groningen	21-12-2017	via cie. O&W	10-1-2018
5	Gezamenlijk Plan Groninger gemeenten Van Beschermd Wonen en Opvang naar wonen met begeleiding op maat op weg naar 2020	21-12-2017	via cie. O&W	7-2-2018
6	Stand van zaken motie Meer Muziek in de Klas	21-12-2017	via cie. O&W	7-2-2018
7	Doorontwikkeling School als Wijk	21-12-2017	via cie. O&W	7-2-2018
8	Projectofferte projectontwikkeling Alo-locatie, van Swietenlaan hoek Laan Corpus den Hoorn	21-12-2017	via cie. R&W	7-2-2018
9	Voortgang Sociaal Domein	22-12-2017	via cie. O&W	10-1-2018
10	Voorontwerp bestemmingsplan de Mérodelaan	10-1-2018	via cie. R&W	7-2-2018
11	Onderzoek Sociaal ondernemerschap in Noord-Nederland	10-1-2018	via cie. W&I	24-1-2018
12	Klimaatadaptieve en groene Gemeente Groningen	10-1-2018	via cie. B&V	14-2-2018
13	Actualisering mandaatbesluiten	12-1-2018	via cie. F&V	7-2-2018
14	Reactie op openstaande aanbevelingen ombudsman	17-1-2018	via cie. F&V	7-2-2018
15	Herijking visie op het Stadspark	17-1-2018	via cie. B&V	14-2-2018

16	Beantwoording vragen van raadscommissie F&V over maatregelen veiligheid LHBTI	18-1-2018	via cie. F&V	7-2-2018
17	Verloop jaarwisseling 2017-2018	18-1-2018	via cie. F&V	7-2-2018
18	Aanpak Noorderhaven	18-1-2018	via cie. R&W	7-2-2018
19	Versteviging lobby	22-1-2018	via cie. F&V	7-2-2018
20	Sturing op tekorten jeugdhulp 2017 en verder	24-1-2018	via cie. O&W	7-3-2018
21	Voortgang vorming Vastgoedbedrijf en hoofdlijnen vastgoedbeleid	24-1-2018	via cie. F&V	7-3-2018
22	Ring West, uitgevoerde analyse en participatie	25-1-2018	via cie. B&V	14-2-2018
23	Rapport toekomstvisie Hoendiep	25-1-2018	via cie. W&I	14-2-2018
24	Referendum 21 maart 2018	25-1-2018	via cie. F&V	7-3-2018
25	Effecten correcties Beginbalans 2017	25-1-2018	via cie. F&V	7-3-2018
26	Afronding project Aanpak Spoedlocaties	25-1-2018	via cie. B&V	14-2-2018
27	Bestemmingsplan Kranenburg-Stadspark, Drafbaan	25-1-2018	***te betrekken bij agenda raad***	***agendapunt 7d***
28	Stand van zaken en zienswijze begroting Omgevingsdienst Groningen	25-1-2018	via cie. F&V	7-3-2018
29	Noordelijke ontsluitingsroute Meerstad	26-1-2018	***te betrekken bij agenda raad***	***agendapunt 7c***
30	Koningsdag 2018	26-1-2018	***te betrekken bij agenda raad***	***agendapunt 6e***

5.b: Ingekomen overige stukken

Nr.	**Afzender**	**Onderwerp**	**Dagmail d.d.**	**Advies/ afhandeling**
1.	Burger	Hoe correspondeert Nextcity 2030 hiermee?	20-12-2017	Tkn.
2.	College	Afschrift van reactie naar burger n.a.v. brief (nr. 32 in november) m.b.t. kosten beoefenen basketbal	20-12-2017	Tkn.
3.	Burger	Brief aan Provinciale Staten Groningen en raad Groningen m.b.t. inhaalslag plannen Hoofdstation en OV wegens knelpunt NW-kanaal	21-12-2017	Tkn.
4.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Financieel toezicht begroting 2018	21-12-2017	Tkn.
5.	Klokkenluiders Nederland	Waar rook is, de macht van de tabaksindustrie	22-12-2017	Tkn.
6.	Burger	Misleidende cijfers Airport Eelde	22-12-2017	Tkn.
7.	Meldpunt Schadelijk Geluid	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie	27-12-2017	Tkn.
8.	Burger	Help	27-12-2017	Tkn., ter afhandeling college
9.	College	Afschrift van reactie naar burger en zijn reactie hierop m.b.t. Overname chauffeurs bij invoering contract publiek vervoer	27-12-2017	Tkn.

10.	Burger	OESO	27-12-2017	Tkn.
11.	Burger	Afschrift van brief aan Beauvast bv m.b.t. A-Kerkstraat 20: aankondiging voornemen civiele procedure	29-12-2017	Tkn.
12.	Stichting Leven met de Aarde	De Millennium Development Goals en het gemeente beleid	3-1-2018	Tkn.
13.	Tweede Kamer	Brief m.b.t. werkbezoek 19-1-18 (rondrit en hoorzitting) i.k.v. de gemeentelijke herindeling Groningen, Ten Boer en Haren	3-1-2018	Tkn.
14.	De Opstap	Stemoproep	3-1-2018	Tkn.
15.	Rainbowvote.Nu	Uitnodiging deelname aan COC's kieswijzer Rainbowvote	3-1-2018	Tkn.
16.	Burger	Schrappen bushaltes Coendersborgwijk	3-1-2018	Tkn.
17.	Burger	Paddepoel	3-1-2018	Tkn.
18.	Burger	Invalide parkeren in Groningen	5-1-2018	Tkn.
19.	Stichting Bomenridders Groningen	Interpretatie Groencompensatieregeling	5-1-2018	Tkn.
20.	Raadslid Ronduit Open, Leudal	De robotisering van raadsleden	8-1-2018	Tkn.
21.	Burger	Afschrift van brief aan college m.b.t. Zorg om plannen Oosterhamrikkade	8-1-2018	Tkn.
22.	Lokaal FNV	Onduidelijkheid over de investeringen in de zorg van de gemeente Groningen	8-1-2017	Tkn.
23.	Per Saldo	Tienpuntenplan	8-1-2018	Tkn.
24.	Burger	Notitie voor raadscommissie R&W Drafbaan	8-1-2018	Via cie. R&W 10-1-17, punt A5c
25.	Nationaal Coördinator Groningen	Afschrift van brief aan leden Maatschappelijke en Bestuurlijke Stuurgroep m.b.t. Meerjarenprogramma	8-1-2018	Tkn.
26.	Meerdorpen	Zienswijze Noordelijke Ontsluitingsweg	8-1-2018	Via cie. R&W 10-1-17, punt A5b
27.	Golfslag Advies en Projecten	Wonen bijzonder, gewoon en wonen op een standplaats anno nu	8-1-2018	Via cie. R&W 10-1-17, punt B1
28.	Burger	Klimaat akkoord co2 uitstoot een hoax	10-1-2018	Tkn.
29.	Groene Rook	Aankondiging Groene Rook bij Groninger Gemeenten	10-1-2018	Tkn.
30.	Burger	Afschrift van antwoord organisatie en zijn reactie n.a.v. brief Overname chauffeurs bij invoering contract Publiek Vervoer	10-1-2018	Tkn.
31.	TLN	Aandachtspunten Gemeenteraadsverkiezingen 2018	10-1-2018	Tkn.
32.	Gemeentelijke Ombudsman	Rapport klachtenonderzoek Stadstoezicht	11-1-2018	Tkn.
33.	Burger	Groot Luchtalarm in Groningen	11-1-2018	Tkn.
34.	Burger	BO-MIRT vondt plaats 6,7 december 2017	11-1-2018	Tkn.
35.	Burger	Kamerbrief 22 december 2017 over decentrale luchthavens	11-1-2018	Tkn.
36.	M&G Group	Afschrift van brief aan burgemeester m.b.t. Nieuwe vestigingsplaats Muelink & Grol Group	11-1-2018	Tkn.
37.	Burger	Kamerstukken laadinfrastructuur in gebouwde omgeving	11-1-2018	Tkn.

38.	Raadslid.Nu	Trots op de Raad – Samenspel in het Aanzien van de Raad	12-1-2018	Tkn.
39.	Burger	Hoogkerk en omliggende wijken	12-1-2018	Tkn.
40.	Woonschepencomité Groningen	Gemeente op ramkoers in de Noorderhaven	12-1-2018	Tkn.
41.	Burger	OV-bureau Boven de wet? Een staat in de staat?	15-1-2018	Tkn.
42.	Burger	Verhuizing M&G Group zie dvhn 13-01-2018	15-1-2018	Tkn.
43.	WK Wielrennen 2023	Manifest WK Wielrennen i.k.v. gemeenteraadsverkiezingen	15-1-2018	Tkn.
44.	Stichting Nationale Week Zonder Vlees	Nationale week zonder vlees van 5-11 maart 2018	15-1-2018	Tkn.
45.	College	Afschrift van beantwoording van mail MailDB m.b.t. bezorging ongeadresseerd reclamedrukwerk	16-1-2018	Tkn.
46.	Woonschepencomité Groningen	Ligplaatsen woonboten Eemskanaal van de baan, zorgen over totaal aantal ligplaatsen	17-1-2018	Tkn.
47.	Woonschepencomité Groningen	Ligplaatsen woonboten Eemskanaal van de baan, zorgen over totaal aantal ligplaatsen	18-1-2018	Tkn.
48.	Berlimont CMC Consulting en Stichting Letselschade en Gerechtigheid	WMO Convenant Regresrecht 2018	19-1-2018	Tkn.
49.	Stichting Burger	Uitnodiging raadsleden debat Raadsplegend Referendum	19-1-2018	Tkn.
50.	WK Wielrennen 2023	WK Wielrennen	19-1-2018	Tkn.
51.	Uitvaartverzorging Noord	Sociale uitvaarten	22-1-2018	Tkn.
52.	Stichting Dierenlot	Dierenwelzijn, opvang en vervoer	22-1-2018	Tkn.
53.	Burger	Parkeren Hoge der Aa	22-1-2018	Via cie. B&V 24-1, punt B3
54.	Burger	Parkeerplaatsen Hooge der A	23-1-2018	Via cie. B&V 24-1, punt B3
55.	Burger	Bios chauffeurs	23-1-2018	Tkn.
56.	Burger	Zienswijze bij Herinrichting Binnenstad-West (Brugstraat-Munnekeholm) en…	23-1-2018	Via cie. B&V 24-1, punt B3
57.	B&B de drie Vlasblommen	Zienswijze parkeren Hoge der Aa	23-1-2018	Via cie. B&V 24-1, punt B3
58.	Burger	Visie vergelijkbaar vliegveld in type als GAE	23-1-2018	Tkn.
59.	Burger	Aanbevolen acte de présence in het Noach archief	23-1-2018	Tkn.
60.	Partners voor een Gezond Leefmilieu	Belangrijk voor uw politiek en groene gezonde toekomst	24-1-2018	Tkn.
61.	Wethouder Schroor	Vervolgproces school Engelbert	24-1-2018	Tkn.
62.	Buurtvereniging Het A-Kwartier	Inspraak inrichting A-straat, Brugstraat en Munnikeholm	24-1-2018	Via cie. B&V 24-1, punt B3
63.	Burger	Betreffende het A-Kwartier	24-1-2018	Via cie. B&V 24-1, punt B3
64.	Burger	Afschrift van brief aan Kabinet Rutte m.b.t. Aardbeving slachtoffers	24-1-2018	Tkn.
65.	Burger	Intelligente coöperatieve vervoerssystemen	25-1-2018	Tkn.
66.	Burger	Anlayse en herijking OV bus na 2012	25-1-2018	Tkn.
67.	Elker Jeugd- en Opvoedhulp	Schrappen bushaltes Coenderborgwijk	25-1-2018	Tkn.

68.	Energie Milieudefensie	Advies gaswinning, de warmte transitie en lokale overheden	25-1-2018	Tkn.
69.	Burger	Interpretatie groencompensatieregeling	26-1-2018	Tkn.
70.	Burger	Transport of the North en onze OV ontwikkelagenda 2025	26-1-2018	Tkn.
71.	Burger	Nieuwe luchthavenbesluit voor Groningen Airport Eelde	26-1-2018	Tkn.
72.	6VWO leerlingen Canisius Almelo	Vragenlijst voor raadsleden betreft basisinkomen	29-1-2018	Tkn.
73.	Woonschepencomité Groningen	Afschrift van brief aan Scheepsbewoners Noorderhaven	29-1-2018	Tkn.
74.	Burger	Inrichting nieuwe fietsenstallingen	29-1-2018	Tkn.
75.	FUB	Reactie op collegebrief 23 januari, bij agendapunt 7d; Drafbaan	29-1-2018	***Te betrekken bij raad 31-1, agendapunt 7d***
76.	Burger	Transitieagenda 2050 Rijksvisie erop en de circulaire economie	29-1-2018	Tkn.
77.	Burger	BO-MIRT artikelen NRC over beleid Randstad en investeringen. Wat is uw visie en antwoord?	29-1-2018	Tkn.
78.	Gemeente Midden Groningen	Aangenomen Motie m.b.t. aardbevingsproblematiek	29-1-2018	Tkn.
79.	Belangenvereniging Meerdorpen	Reactie op collegebrief Noordelijke ontsluitingsroute Meerstad	29-1-2018	***Te betrekken bij raad 31-1, agendapunt 7c***

6. <u>Conformstukken</u>

De VOORZITTER: Ik zal ze even opsommen en dan krijgt u, voordat wij gaan stemmen, de gelegenheid om daar nog iets van te vinden. Het gaat over:

6.a: Nacalculatie Ruimtelijke Investeringsprojecten 2017 (raadsvoorstel 23 november 2017, 6677465)
6.b: Regelgeving ten behoeve van deelfietsen (raadsvoorstel 7 december 2017, 6698248)
6.c: Wijziging belastingverordeningen (raadsvoorstel 22 december 2017, 6728854)
6.d: Instellen onderzoek Geothermie Noordwest (raadvoorstel 25 januari 2018, 6773230)
6.e: Koningsdag (raadsvoorstel 26 januari 2018, 6774666)
6.f: Onderzoek Burgerbetrokkenheid Rekenkamercommissie (aanbiedingsbrief + rapport 14 november en raadsvoorstel 19 december 2017, 6712653)

De VOORZITTER: Wie kan ik het woord geven voor een stemverklaring? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, een stemverklaring van de SP-fractie voor voorstel 6f. De SP-fractie is niet tegen het Koningsfeest. Wel blijven wij het vreemd vinden dat, wanneer iemand zijn verjaardag viert, een ander daarvoor moet betalen en in dit specifieke geval, wanneer een lid van de regering zijn verjaardag viert, dat de gemeente hier 870.000 euro voor moet betalen. De SP-fractie kijkt graag naar de samenhang der dingen. Dit zorgt ervoor dat wij bij dit voorstel geen gemakkelijke afweging moeten maken. Aan de ene kant zien wij de vreugde die gepaard gaat met de viering van Koningsdag en aan de andere kant zien wij een stad waarin procentueel, op Rotterdam na, de meeste mensen met een laag inkomen leven. Een stad waar een op de zeven huishoudens in armoede leeft en een op de vijf kinderen in armoede opgroeit. Om die reden vinden wij 1,3 miljoen euro te veel geld en zullen wij tegen het voorstel stemmen. Sterker nog, worden wij geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik wil een stemverklaring doen voor stuk 6d, ‘Instellen onderzoek Geothermie Noordwest’. De VVD wil graag een op de toekomst gericht onderzoek. Wij erkennen dat de energietransitie noodzakelijk is en we willen graag weten hoe we hier goed en degelijk

verder mee kunnen en hoe we dat vorm kunnen gaan geven en welke inzet daarvoor nodig is. En wij hopen op een vlotte afhandeling. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Een stemverklaring bij conformstuk Koningsdag. Er zijn uit de samenleving wat geluiden gekomen vanwege de recente berichtgeving, om misschien maar een statement te maken door de koning niet uit te nodigen hier in Groningen. Nou, gemeenschappelijk als raad hebben wij gezegd: daar gaan we sowieso niet in mee. Maar wat wij wel merken is dat er nogal een wisselende bewustwording is in de rest van het land rondom de gebeurtenissen die hier plaatsvinden. Wij zouden het ontzettend goed vinden om juist het gegeven dat de koning hier naartoe komt ook te benutten om een mooie film te maken, een korte informatiefilm, want die is op dit moment nog niet beschikbaar, waarin we uit de doeken doen wat er allemaal gaande is hier in de provincie, zodat we ook de bewustwording in de rest van het land wat hoger brengen. Daar zouden wij het programmateam toe willen oproepen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. We hebben een stemverklaring bij 7d en 7e geloof ik, Koningsdag. Bij 7d gaat het over geothermie. Ondanks dat we niet in de commissie zitten, hebben we er wel alle vertrouwen in dat de onderste steen boven wordt gehaald en we hopen dat het in de raad ook leidt tot de kritische houding die wij vanaf moment 1 al ten opzichte van dit project hebben.
En de stemverklaring voor Koningsdag: als er iemand een feestje verdient, dan zijn het wel de Groningers. Hoewel het idee om Koningsdag in Groningen te cancelen misschien goed bedoeld is, raken we hier uiteindelijk alleen onszelf mee, naar aanleiding van het nieuws van twee weken geleden. Het is immers niet de koning die verantwoordelijk is voor deze situatie. Wel vragen wij de burgemeester, en hij gaf dat vrijdag ook al aan, om de koning uit te nodigen om misschien een nachtje langer te blijven, om hem op 28 april het aardbevingsgebied te laten zien en met de getroffenen hier in gesprek te gaan.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De wind is mij al een beetje uit de zeilen genomen. Ik wilde ook over conformstuk 6e aangeven dat wij wel kunnen instemmen met het bedrag. Wij vinden het een hoog bedrag en we hebben wel begrepen dat de burgemeester zich er 100% voor zal inzetten, of eigenlijk wij allemaal, dat die aardbevingsproblematiek echt aan de orde komt tijdens het bezoek van de koning. Onder die voorwaarde kunnen wij instemmen met het toegezegde bedrag.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Het gaat ook over het agendapunt over Koningsdag. Ik kan mij eigenlijk aansluiten bij de stemverklaring van Student en Stad. Die had het over gebeurtenissen, maar dat gaat natuurlijk over de aardbevingen in de provincie. En ook al ben ik heel koningsgezind, ik sluit me ook aan bij de oproep die vandaag is gedaan om de Groninger vlag ook pontificaal uit te hangen op deze feestelijke gebeurtenis.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel. Een stemverklaring bij het Onderzoek Burgerbetrokkenheid Rekenkamercommissie. Op zich steunen wij het raadsvoorstel, met dien verstande dat wij de raadswerkgroep niet zien zitten. Dus daar zullen wij ons niet voor aanmelden.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Bij die stemverklaring willen wij ons graag aansluiten.

De VOORZITTER: Zijn we er zo? Dan stel ik voor om met inachtneming van de afgegeven stemverklaringen in één keer over al deze stukken conform te besluiten. Ik dank u. En over de opmerkingen

die gemaakt zijn over Koningsdag kan in de commissie van volgende week nog wel even nagesproken worden.

7. 1-minuut interventies

7.a: *is 6f geworden*

7.b: Cameratoezicht Gele Loper (collegebrief 15 december 2017)

De VOORZITTER: Dit onderwerp zal door de heer Benjamins worden voorgezeten.

De PLV VOORZITTER: Mag ik beginnen bij de Stadspartij? Mijnheer Sijbolts, gaat uw gang.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitters. Er is in de commissie al het een en ander over gewisseld en cameratoezicht blijft natuurlijk in deze raad een redelijk punt van discussie. Ondernemers en omwonenden hebben nadrukkelijk gepleit voor het behoud van de camera's, omdat zij duidelijke verschillen hebben gemerkt toen deze werden geplaatst. Een afname van excessieve overlast door de komst van cameratoezicht. Voor het handhaven van dit toezicht is er helaas geen meerderheid in deze raad. Wij maken ons met een aantal andere partijen in deze raad ernstige zorgen dat met het voorjaar voor de deur, de excessieve overlast en criminaliteit kunnen terugkeren in het gebied van de Rode Loper. En wij willen de burgemeester dan ook oproepen om, zodra blijkt dat die overlast terugkeert, opnieuw naar de raad toe te komen om te kijken of cameratoezicht toch weer nodig is. Ik neem even een voorschot op wat de Partij voor de Dieren straks waarschijnlijk gaat zeggen, want ze hebben in de commissie ook gevraagd om een evaluatie van het beleid, de ketenaanpak, die nog wel gehandhaafd blijft. De burgemeester heeft daar mondjesmaat iets over toegezegd en wij willen graag de toezegging van de burgemeester dat hij rondom de periode van de zomer alsnog komt met de tussentijdse uitkomsten van die ketenaanpak, om veelplegers beter aan te pakken. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Ik neem aan dat u niet de Rode Loper, maar de Gele Loper bedoelde, daarstraks?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Excuus, ja.

De PLV VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Volgende keer laat ik mijn woordvoering gewoon door de Stadspartij schrijven. De burgemeester zal voor 1 januari 2018 niet opnieuw vragen om de bevoegdheid cameratoezicht toe te passen in het gebied tussen Werkmanbrug en de Vismarkt en jaarlijks en halfjaarlijks evaluaties geven aan de raad, voortvloeiend uit het gegeven dat de burgemeester aan de raad toestemming vraagt voor het inzetten van het instrument cameratoezicht en dit per 1 januari 2018 is beëindigd. Er zal vanaf 2018 sterker worden ingezet op persoonlijke aanpak, mede ten doel tot de aanpak van de aanwas van overlastgevers die van buiten Groningen komen. De ondernemers en omwonenden ondervinden nog steeds overlast rondom de Gele Loper, ondanks dat binnen de huidige aanpak veel interventies plaatsvinden en quick wins worden behaald. De overlast is niet merkbaar verminderd en de huidige aanpak zorgt niet voor een substantiële vermindering van de problematiek. Daarom willen wij graag van de burgemeester weten of hij de hernieuwbare aanpak vanaf januari 2018 halfjaarlijks wil evalueren en hij deze evaluatie ook wil delen met de raad. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Kelder.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter?

De PLV VOORZITTER: Heeft de heer Leemhuis nog een vraag?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, mijn vraag is aan de Partij voor de Dieren: wat voegt het toe? Is dit niet al alles wat de burgemeester al die tijd al doet? Ik was benieuwd wat de Partij voor de Dieren extra vraagt.

De heer KELDER (PvdD): Wij willen gewoon een harde toezegging. Wat de Stadspartij al zei: het is een beetje een halve toezegging geweest in de commissie en wij willen hiervoor een harde toezegging.

De PLV VOORZITTER: Is daarmee uw vraag beantwoord? Willen anderen hierover nog het woord? Mevrouw Akkerman, VVD.

Mevrouw AKKERMAN (VVD): Dank u wel, voorzitter. Het is al gezegd: de camera's zijn per 1 januari 2018 bij de Gele Loper weggehaald. Op basis van de informatie die wij hebben, op basis van de brief en de commissie, maar zeker ook op basis van het gesprek met de voorzitter van de winkeliersvereniging, was onze voorkeur geweest om ze wel te laten hangen. Maar we zien net als de Stadspartij dat wij daar de handen niet voor op elkaar krijgen, dus wij steunen de oproep van de Stadspartij en de Partij voor de Dieren.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Akkerman. Willen anderen nog het woord? De heer Schimmel, D66.

De heer SCHIMMEL (D66): Dank u wel, voorzitter. Natuurlijk is het van belang dat we door blijven gaan met de aanpak die wordt voorgesteld in de brief, omdat het van belang is erop te blijven inzetten dat de situatie in de Gele Loper zo veilig mogelijk is voor iedereen die daar langskomt. Wat ons betreft een zeer verstandig besluit van de burgemeester om het cameratoezicht nu niet te verlengen, aangezien we duidelijk merken dat het cameratoezicht geen wondermiddel is en dat het er niet toe leidt dat de problematiek volledig verdwenen is. Wij gaan ervan uit dat we ook met de hernieuwbare aanpak genoeg kunnen blijven doen om de overlast zoveel mogelijk te beperken en dat cameratoezicht daar niet voor noodzakelijk is. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Hebt u een vraag aan de heer Schimmel?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nee, voorzitter, ik wilde mij aansluiten bij de woordvoering van de heer Schimmel.

De PLV VOORZITTER: Dat mag ook. Dat was mevrouw Van Gijlswijk van de SP, voor de goede orde. Mevrouw Brouwer, Partij van de Arbeid.

Mevrouw BROUWER (PvdA): Dank u wel, voorzitter. De camera's zijn verdwenen uit het gebied rond de Gele Loper, maar het blijft wel een gebied dat aanleiding geeft tot zorg. Het gaat nog steeds niet echt goed. Ik wil me dan ook aansluiten bij de oproep van de Partij voor de Dieren dat wij graag op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen. Hoe gaat het nu verder, de aanpak zonder camera's? Wat zijn de gevolgen daarvan?

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Dan zag ik de heer Leemhuis nog, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Het is duidelijk dat er wat aan de hand is in de Gele Loper. Het is ook heel goed dat de burgemeester met een veelheid aan maatregelen bezig is die problematiek te bestrijden. We kunnen ook constateren dat blijkbaar cameratoezicht niet de oplossing is, want anders was er een ander beeld geweest en was juist de problematiek verminderd. Het lijkt ons heel goed dat de burgemeester doorgaat met de aanpak van de Gele Loper en daar steunt de fractie van GroenLinks de burgemeester bij.

De PLV VOORZITTER: U hebt een interruptie van de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, maar dan zou GroenLinks het toch ook met ons eens moeten zijn en het ook eigenlijk met de collegebrief eens moeten zijn, dat ook die integrale aanpak niet heeft geleid, met of zonder camera's, tot een vermindering van de problemen?

De PLV VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij zegt de burgemeester dat hij nu met een aantal dingen doorgaat om dat aan te pakken en volgens mij blijkt in ieder geval uit de brief dat ophangen van camera's niet het effect heeft gehad zoals sommige partijen hier in de raad hadden gewild. Dat constateer ik even.

De PLV VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Maar de aanpak die nu geïntensiveerd wordt, heeft ook niet tot minder problemen geleid, dus die constatering kunnen wij dan ook net zo goed met zijn tweeën doen.

De PLV VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij zegt de heer Bolle dat die aanpak geïntensiveerd wordt. Nou, daar gaan we eerst eens kijken hoe die intensivering slaagt.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Willen anderen nog het woord hierover? De heer Bolle, CDA.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dan kan ik mij kortheidshalve wel aansluiten bij de woordvoering van de VVD.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Woldhuis, 100% Groningen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Wat ik nog even over dit punt kwijt wilde, is dat wij vooral de verlichting van de Gele Loper – de Gele Loper voelt nog niet als een loper – graag extra willen benadrukken als een van de maatregelen die zouden kunnen helpen. Dank u wel, voorzitter.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Hebben we dan iedereen gehad die wat wilde zeggen? Dat is het geval. Dan gaan we naar de burgemeester.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Voorzitter, het is wel degelijk zo dat cameratoezicht heeft geholpen om de overlast op de Gele Loper te verminderen. Het punt waarom ik besloten heb om u niet voor te stellen om het cameratoezicht voort te zetten, is dat in de laatste maanden, weliswaar op een lager niveau dan in het begin van het jaar, het aantal meldingen van ongewenste situaties stabiel bleef. En op een relatief laag niveau. Dat maakte dat het eigenlijk niet te rechtvaardigen was om zo'n instrument, waarvan wij weten dat wij er iedere keer weer een politiek debat over hebben, omdat de inzichten daarover sterk verschillen – dat merk ik ook in uw raad – nog langer toe te passen.
Wat wij wel zien is dat het een kwetsbaar gebied is en dat het maar zo kan zijn dat de overlast weer gaat toenemen. Daarom hebben wij beleid ingezet om te proberen, hoe moeilijk dat ook is, het probleem wat meer bij de wortel effectief aan te pakken. En dat is door die mensen die daar voortdurend rondlopen en zich schuldig maken aan drugshandel of die mensen lastigvallen, in een aanpak te zetten, waardoor dit niet meer gebeurt. Dat is heel arbeidsintensief en ook ingewikkeld en daar heb je een goed sluitende keten voor nodig om dat op te zetten. Die aanpak hebben wij nu geïntensiveerd, zonder dat cameratoezicht. Dan denk ik dat het logisch is dat wij u op de hoogte houden van wat het resultaat van die aanpak is en dus zullen wij het aantal meldingen blijven registreren. En dus zal ik ook graag voor de zomervakantie met u de stand van zaken van dat moment overleggen. Stel dat het allemaal weer heel erg toeneemt, dan kan het best zijn dat er toch weer gekeken wordt naar het instrument van cameratoezicht. We hebben afgesproken dat wij dit dan met elkaar bespreken en op het moment dat daar aanleiding toe is, dan kom ik natuurlijk opnieuw naar de raad om met elkaar dat gesprek te voeren. De heer Kelder zegt: "Ik wil een toezegging dat ik goed op de hoogte word gehouden"; die toezegging krijgt u bij dezen. En de vraag of cameratoezicht nu voorlopig van de baan is: dit is van de baan zolang het aantal meldingen beneden een bepaald niveau blijft.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, burgemeester. Dan kijk ik nog even of de toezegging hard genoeg is, wat u betreft. Het is verder een collegebrief. Er hoeft niet over te worden gestemd. Dan laten we het hierbij en gaan we over naar het volgende agendaonderwerp met de voorzitter van de raad.

7.c: Vaststelling bestemmingsplan Meerstad-Midden West (raadsvoorstel 8 december 2017, 6698252)

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Lamers.

De heer LAMERS (CDA): Dank u wel, voorzitter. Het voorliggende bestemmingsplan staat wat het CDA betreft niet geheel los van de noordelijke ontsluitingsweg en die plannen daaromtrent. De planvorming voor deze ontsluitingsweg dateert van 2005 en wordt gekoppeld aan het bestemmingsplan Meerstad-Midden West. Is deze koppeling anno nu wel de beste koppeling die er te maken is? Qua verkeersveiligheid, maar

ook qua cultuurhistorische oogpunten is de wereld nu wat veranderd en moeten de plannen voor de noordelijke ontsluitingsweg wellicht herijkt worden.
Voorzitter, het college heeft een brief geschreven en aangegeven dat een alternatief tracé, zoals omwonenden hebben voorgesteld, niet tot de mogelijkheden zou behoren. Dat standpunt zou in 2007 en misschien daarna in 2008, 2009, heel goed kunnen worden ingenomen. Maar zoals ik al zei, de wereld is wel wat veranderd. De plannen voor Meerstad zijn veranderd en ook de vastgestelde Erfgoednota kan een ander licht werpen op de plannen die er nu liggen.
Het CDA vindt dat dit historische lintdorp zoveel mogelijk intact gelaten moet worden. Voorzitter, daarom twee moties. De eerste gaat over een onderzoek naar een alternatief tracé. Natuurlijk zal een verandering in het tracé betekenen dat er een bestemmingswijziging moet plaatsvinden, met alle inspraak van dien. Toch vindt het CDA het goed om de mogelijkheden en onmogelijkheden daarvan te onderzoeken, vandaar deze motie, die gesteund wordt door de volledige oppositie.
Daarnaast de tweede motie, die ingaat op de ongelijkvloerse doorkruisingsweg. Het CDA is zelf ook altijd kritisch op moties die overbodig zijn en in de collegebrief wordt aangegeven dat gekeken zal worden of de tunnelvariant die de bewoners wensen, tot de mogelijkheden behoort. Graag ziet het CDA daar wel een goed en gedegen onderzoek van, welk verzoek wordt gedeeld door de raad. Vandaar de motie die ook gesteund wordt door de gehele oppositie. Dank u wel.

Motie 1: Alternatief tracé ontsluiting Meerstad (CDA, SP, Stadspartij, Student en Stad, 100% Groningen, ChristenUnie, Partij voor de Dieren)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende de Vaststelling bestemmingsplan Meerstad-Midden West,

constaterende dat:
- het bestemmingsplan Meerstad-Midden West voorziet in een grote woonbehoefte in Meerstad;
- het bestemmingsplan Meerstad-Midden West voorziet in aansluiting op de noordelijke ontsluitingsweg welke in 2007 is vastgesteld in het bestemmingsplan Meerstad-Midden;

overwegende dat:
- het masterplan Meerstad dertien jaren geleden (2005) sprak over het realiseren van meer dan tienduizend woningen, waaronder hoogbouw, een tram en een zuidelijke ontsluitingsweg om de lintdorpen te ontzien;
- het voorgestelde bestemmingplan Meerstad-Midden gekoppeld wordt aan de noordelijke ontsluitingsweg en niet meer aansluit op het masterplan van dertien jaren geleden;
- omwonenden langere tijd de verkeersonveilige situatie van de Middelberterweg onder de aandacht hebben gebracht;
- de ontwikkeling van Meerstad een duidelijk toename van verkeersbewegingen laat zien, waarmee de verkeersonveilige situatie zal verslechteren;
- inmiddels de Erfgoednota 2017 is vastgesteld, welke uitgaat van het uitgangspunt dat de Groningers de historische landschapsstructuren als een vanzelfsprekend onderdeel van het erfgoed zien;
- dit uitgangspunt zijn plek moet krijgen in beleid;
- de lintdorpen en de naastgelegen polders als historische landschapsstructuur gezien moeten worden;
- doorkruising van de Middelberterweg zoals thans gepland een negatieve invloed heeft op verkeersveiligheid en landschappelijke en cultuurhistorische eigenschappen voor de lintdorpen;

verzoekt het college:
- te onderzoeken of en in hoeverre een alternatief tracé voor de noordelijke ontsluitingsweg te realiseren is binnen de planvorming van Meerstad;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 2: Tunnel Meerstad (CDA, SP, Stadspartij, Student en Stad, 100% Groningen, ChristenUnie, Partij voor de Dieren)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende de Vaststelling bestemmingsplan Meerstad-Midden West,

constaterende dat:
- het bestemmingsplan Meerstad-Midden West voorziet in een grote woonbehoefte in Meerstad;
- het bestemmingsplan Meerstad-Midden West voorziet in aansluiting op de noordelijke ontsluitingsweg welke in 2007 is vastgesteld in het bestemmingsplan Meerstad-Midden;

overwegende dat:

- het Masterplan Meerstad, dertien jaren geleden (2005), sprak over het realiseren van meer dan tienduizend woningen waaronder hoogbouw, een tram en een zuidelijke ontsluitingsweg om de lintdorpen te ontzien;
- het voorgestelde Meerstad-Midden gekoppeld wordt aan de noordelijke ontsluitingsweg en niet meer aansluit op het Masterplan van dertien jaren geleden;
- omwonenden langere tijd de verkeersonveilige situatie van de Middelberterweg onder de aandacht hebben gebracht;
- de ontwikkeling van Meerstad een duidelijk toename van verkeersbewegingen laat zien, waarmee de verkeersonveilige situatie zal verslechteren;
- inmiddels de Erfgoednota 2017 is vastgesteld welke uitgaat van het uitgangspunt dat de Groningers de historische landschapsstructuren als een vanzelfsprekend onderdeel van het erfgoed zien;
- dit uitgangspunt zijn plek moet krijgen in beleid;
- de lintdorpen en de naastgelegen polders als historische landschapsstructuur gezien moeten worden;
- doorkruising van de Middelberterweg zoals thans gepland een negatieve invloed heeft op verkeersveiligheid en landschappelijke en cultuurhistorische eigenschappen voor de lintdorpen;

verzoekt het college:

- te onderzoeken om een ongelijkvloerse doorkruisingsweg te realiseren op het huidige tracé;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Gemakshalve wil ik mij graag aansluiten bij de woordvoering van het CDA. Ook met het motto ‘beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald’. We hebben nog een aanvullende vraag aan het college, namelijk de volgende: of, als het Openbaar Onderwijs Groningen binnenkort in het plan voor een nieuwe school opneemt dat er 2 schoolgebouwen in plaats van 1 voor 450 leerlingen in Meerstad moeten komen, dit binnen het voorliggende bestemmingsplan kan en of dit dan nog kan worden meegenomen in het uitwerkingsplan voor dit gebied. Wij willen graag een bevestiging van het college. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, dank u wel, voorzitter. Ten aanzien van het vorige punt, in december, met Meerstad, kan ik mij helemaal aansluiten bij de woordvoering van mevrouw Van Duin en van het CDA.

De VOORZITTER: Ik dank u. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Wij vinden dat we rekening moeten houden met het feit dat we tien jaar verder zijn en dat de situatie nogal veranderd is. Dat hebben we in de commissie ook genoemd. We hechten ook aan de authenticiteit van de Meerdorpen en wij denken dat beide moties de oplossing daarin kunnen bieden en daarom sluit ik mij verder ook aan bij de woordvoering van de heer Lamers.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Ja, de Partij voor de Dieren stelt dat we al heel veel verder in de tijd zijn, maar dat betekent toch niet dat de cultuurhistorische waarden zijn veranderd?

De heer KELDER (PvdD): Nee, we hebben gepraat over een bestemmingsplan van tien jaar geleden. Daar ging het in de commissie over, toen ik zei: ik vind het nogal vreemd dat we praten over een bestemmingsplan, terwijl de situatie gewoon veranderd is met Meerstad eromheen en de plannen voor die weg. Tien jaar geleden, toen we – ik niet – het bestemmingsplan vaststelden, wisten we niet hoe de situatie nu zou zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Voor het merendeel kunnen we wel instemmen met het bestemmingsplan qua intenties van wat we daar willen in dat gebied en wat ook nodig is om voldoende huizen voor de toekomst te krijgen. Voor het overige sluiten wij ons aan bij het CDA, omdat het pijnpunt zit in een alternatief tracé of in de voorgestelde weg die er is en het voorstel van de bewoners om daar in ieder geval een heel goed alternatief voor te ontwikkelen.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik zal mij kortheidshalve ook aansluiten bij de woordvoering van het CDA.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van het CDA en de SP.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, mijn fractie steunt dit bestemmingsplan, want Meerstad moet doorbouwen. Ook moeten de afspraken met Klein Harkstede nagekomen worden. Voor GroenLinks is het behoud van cultuurhistorisch landschap als de lintbebouwing van Middelbert belangrijk. Natuurlijk zijn er situaties denkbaar waarbij maatschappelijke ontwikkelingen ingrijpen noodzakelijk maken, maar GroenLinks heeft net als de bewoners van de Meerdorpen wel vragen over de noodzaak om deze ontsluitingsweg op deze manier het lintdorp te laten doorsnijden. In de brief die we aanvullend hebben gekregen, heb ik weinig inhoudelijke argumenten gelezen om de Driebondsweg op te waarderen. Ik zou graag van de wethouder willen horen waarom de haak om Klein Harkstede niet aangelegd kan worden om deze woningen te ontlasten en tegelijk gekeken wordt of de Driebondsweg opgewaardeerd kan worden. Mochten de voorgestelde plannen voor de noordelijke ontsluitingsweg doorgaan, dan kan ik mij de zorgen van de bewoners goed voorstellen en kan mijn fractie zich voorstellen dat de tunnel de beste variant is. Zoals we in Hoogkerk zien, kan dat prima gedaan worden met behoud van het lintkarakter van het dorp. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Wij erkennen ook de noodzaak van een nieuwe ontsluiting voor Meerstad. Wij zijn dan ook voor de komst van een nieuwe weg. Tegelijkertijd zien we ook wel de bezwaren van het huidige tracé, vooral op het gebied van cultuurhistorie en de te verwachten verkeershinder. Wat ons betreft is dan ook, als we er zo oppervlakkig naar kijken, het alternatief tracé een beter plan. Tegelijkertijd moeten we ook concluderen dat de formele procedure volledig gevoegd is. Er is een volledige inspraakprocedure gevolgd. De burgers hadden er kunnen inspreken. Dat heeft niet tot wijziging van het plan geleid. Het college kan wat dat betreft, formeel gezien, gewoon aan de slag gaan. Daarom willen wij het college vragen nu te onderbouwen – er staat in de brief natuurlijk al het een en ander – wat de bezwaren zijn van een alternatief tracé en waarom dat volgens het college wel of niet kan. Wij verwachten bezwaren op het gebied van bijkomende kosten, vertraging en het niet nakomen van afspraken met Klein Harkstede. Mocht het college die bezwaren zien, dan zullen wij ook meegaan in de door het college te verkiezen variant wat betreft het tracé.
Tot slot moeten wij wat ons betreft kijken naar de toekomst. We moeten mensen geen zand in de ogen strooien, reëel zijn en kijken hoe wij de bewoners nu echt het beste kunnen helpen en wat ons betreft ligt dat vooral in het snel om tafel gaan zitten met de omwonenden over de mogelijke doorkruising van de Engelberterweg.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de PvdA en ik wil daarbij nog benadrukken dat inderdaad de afspraken die met Klein Harkstede gemaakt zijn, gewoon nagekomen moeten worden. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Ja, ik sluit me daar van harte bij aan.

De VOORZITTER: Zijn we er zo? Dan is het woord aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. We bespreken het bestemmingsplan Meerstad-Midden West, maar de meeste woordvoeringen – dat was ook in de commissie zo – gaan met name over de geplande ontsluitingsweg voor dit gebied waar we het over hebben, die natuurlijk op zichzelf geen onderdeel is van dit bestemmingplan. Maar er zit wel degelijk een relatie tussen. Uw opmerkingen gaan eigenlijk niet over bestemmingsplan zelf, met uitzondering van een opmerking van mevrouw Van Duin, daar kom ik zo op het eind even op terug. Ik zal me dus ook concentreren op de discussie rond de geplande ontsluitingsweg.
Laat ik vooropstellen dat er ook bij het college natuurlijk alle begrip is, wanneer u als raad vindt – maar dat geldt natuurlijk ook voor de bewoners, met wie wij al geruime tijd in gesprek zijn, met wie bureau Meerstad ook in gesprek is en met wie ik zelf in oktober ook al heb gesproken – dat dit een zware ingreep is die effect heeft op de omgeving. Het is ook een ingreep die inderdaad al dateert – maar dat geldt natuurlijk voor meer uit Meerstad – uit de oorspronkelijke planvorming van 2005 en is vastgelegd in een bestemmingsplan in 2007. Dus dat kunnen we ons goed voorstellen, op het moment dat het zover is dat wij die weg ook daadwerkelijk gaan aanleggen, want dat hebben we natuurlijk wel al eerder in maart vorig jaar met u gedeeld. Niet alleen was het bestemmingsplan toen al geldig, maar we hebben toen ook gezegd in de ontwikkelstrategie Meerstad: we gaan nu ook daadwerkelijk met die weg beginnen. Nu we dit bestemmingsplan bespreken, gaan we het alsnog hebben over wel of niet de noodzaak van die weg, maar dat neemt niet weg, gezien de aard van de ingreep, dat het goed is om daar even bij stil te staan. Ik zal ook aangeven wat in het verleden de afwegingen zijn geweest en waarom die wat het college betreft eigenlijk nog steeds volledig van toepassing zijn en wat ook de nadelen en risico's zijn van mogelijke alternatieven. Kijk, het oude besluit uit 2007 is toen definitief vastgesteld, waarbij, dat hebben we ook in de brief aangegeven, er ook toen een zeer uitgebreid participatieproces is geweest. Niet alleen over die weg, maar over het hele plan en de effecten die het ook had op de Meerdorpen, waar wel degelijk een zeer uitgebreide cultuurhistorische analyse is gemaakt door bureau RAAP. In die zin geef ik de heer Benjamins toch wel gelijk dat de cultuurhistorische waarden toen duidelijk in beeld zijn gebracht en toen scherp voor de bril waren en ook echt volledig zijn betrokken in de afwegingen die toen gemaakt zijn en dat het nu niet wezenlijk veranderd is. Dus in die zin is de wereld niet veranderd. Maar de afweging die toen is gemaakt, hield het midden tussen aan de ene kant de cultuurhistorische waarde, de ontwikkeling van Meerstad en hoe dat op een zo goed mogelijke manier zou kunnen en ook de aantakking van Meerstad op de rest van de stad en ook niet het aller-onbelangrijkste bij dit onderwerp: hoe de weg zo neer te leggen dat er een goede en verstandige verkeersontsluiting en verkeersbewegingen zouden ontstaan, op zo'n wijze dat bestaande kernen als Klein Harkstede – maar dat geldt bijvoorbeeld ook voor Ruischerbrug of het Borgbrugknooppunt – niet veel zwaarder belast zouden worden door de toename van het verkeer door Meerstad dan ze aan zouden kunnen. Daar zijn inderdaad afspraken over gemaakt met Klein Harkstede. Die afspraken hebben wel degelijk een directe relatie met de mogelijkheid om het huidige bestemmingsplan te realiseren, want op het moment dat wij die ontlasting van Klein Harkstede niet realiseren, dan beperkt ons dat ook planologisch in de mogelijkheden om de hoeveelheid woningen die we willen bouwen in Meerstad werkelijk te realiseren. Dus het belang van deze weg is er wel degelijk, ook het belang om daar nu mee te beginnen, gezien het tempo dat Meerstad nu gelukkig wel heeft.
Dan even: wat is nou precies de reden geweest waarom destijds de weg getekend is, waarom hij zo is getekend en waarom dat nu naar ons idee nog steeds aan de orde is. De belangrijkste reden om deze weg zo te realiseren was om het verkeer tussen Meerstad – dat natuurlijk uiteindelijk gaat groeien tot zesduizend woningen, waar ook nog bedrijventerreinen gepland zijn – en de rest van de stad en de ringweg op zo'n manier te leiden dat het zo soepel mogelijk zou kunnen, dat het zo weinig mogelijk een belasting zou zijn voor bestaande kernen die er zouden zijn. Dus dat er niet allerlei andere routes zouden kunnen ontstaan. En met name ook vanwege het ontlasten daarmee van Klein Harkstede en ook de bottleneck die er nu al is bij de Borgbrug en het dorp Ruischerbrug.
Dan kom ik ook gelijk op mogelijke alternatieven. Er zijn eigenlijk twee soorten alternatieven. Dat is een alternatief – en dit hoor ik eigenlijk een beetje in de woordvoering van de heer Van der Glas – dat zich beweegt binnen het huidige bestemmingsplan. Daarvan zou je nog kunnen zeggen: daar hoef je geen procedure voor te voeren om dit toch aan te kunnen leggen. Dat zou een alternatief zijn waarbij je alleen de directe haak rond Klein Harkstede aanlegt en de bestaande Driebondsweg, die deels ook al vanwege de tijdelijkheid wat opgewaardeerd is, verder opwaardeert. Dan zou je op die manier het verkeer kunnen leiden

tussen stad en Meerstad en op die wijze ook die andere weg, die wij nu gepland hebben, niet hoeven aan te leggen. Er zitten wel een paar grote nadelen aan die oplossing en dat waren ook precies de argumenten die nu nog gelden, die ook destijds zijn gebruikt om die variant, die toen ook op tafel heeft gelegen, niet te realiseren. Dat heeft te maken met het feit dat op het moment dat je dat doet, nog steeds een heel groot deel van het verkeer net als nu via de Borgbrug geleid zal moeten worden. Sterker nog: al het verkeer van Meerstad naar de ring en de stad dat ofwel via de Borgbrug gaat ofwel via de Driebondsweg, zal nog steeds langs Klein Harkstede gaan. Weliswaar op een grotere afstand dan nu, maar nog steeds zal al het verkeer op die manier langs Klein Harkstede gaan en er zal dus geen beweging ontstaan, wat de bedoeling is, rechtstreeks tussen het hart van Meerstad en de stad. Ook andersom geldt dat, op het moment dat je zo'n weg zoals hij er nu ligt, opwaardeert en als het ware strak ten zuiden van het Eemskanaal aanlegt, er een aantrekkelijke sluiproute ontstaat tussen de ringweg en de richting Ten Boer - Delfzijl. Op het moment dat je die weg natuurlijk laat afbuigen tot het hart van Meerstad, is op zijn minst de neiging, dat is vanuit de verkeerspsychologie een bekend gegeven, om dat als sluiproute te gebruiken om van de ring richting Delfzijl te gaan. Dat zal niet worden gestimuleerd. Dat wordt anders als je het voorstelt zoals u stelt. Dus in die zin zou deze oplossing binnen de huidige bestemmingsplancontouren, dus slechts een deel van het geplande tracé uitvoeren, geen oplossing brengen voor Ruischerbrug, geen oplossing brengen voor het knelpunt bij de Borgbrug, Klein Harkstede onvoldoende ontlasten en ook nog eens sluipverkeer kunnen aantrekken.
Dan zijn er nog alternatieven die wat verder gaan. Die zeggen: als dat het probleem is, die Borgbrug, laat dan die weg afbuigen en haak hem wat later aan op de Driebondsweg. Ook die afweging is destijds aan de orde geweest. Het probleem is sowieso dat je daar een nieuwe bestemmingsplanprocedure voor nodig hebt, maar daar kom ik zo nog even op terug. Maar ook die weg heeft weliswaar als voordeel dat wellicht de Borgbrug minder zal worden belast, maar heeft nog steeds het nadeel dat een heel groot deel van het verkeer langs Klein Harkstede zal lopen. En daarmee is dat ook een suboptimale oplossing. Dat was destijds de afweging en dat vinden wij nog steeds. Maar ook daar geldt als bijkomend bezwaar dat we dan daadwerkelijk een nieuwe bestemmingsplanprocedure nodig hebben. Dat zal zeker een aantal jaren vertraging opleveren ten opzichte van de huidige situatie en daarmee ook een rechtstreekse bedreiging zijn voor het beoogde realisatietempo van Meerstad, met bovendien nog eens financiële gevolgen, die wij volgens mij ook niet zouden moeten willen. Dus aanvullend op de brief die we hebben gegeven, zijn dit de inhoudelijke argumenten die wat het college betreft toen golden en die in deze zin nog steeds gelden.
Er is een aantal partijen, bijvoorbeeld de heer Lamers die zegt: ja, de plannen zijn veranderd, de wereld is veranderd.

De VOORZITTER: Wilt u langzamerhand afronden?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja hoor. Voor een deel klopt dat. Maar Meerstad is nog steeds een grote wijk en zal nog steeds voor een heel groot deel verkeer aantrekken. Het zal effect kunnen hebben op de dimensionering van de weg, als Meerstad wat kleiner is dan een aantal jaren geleden. Maar het hoofdvraagstuk: 'hoe ontsluiten we Meerstad?', is niet wezenlijk veranderd.
Ik heb het idee dat we dan de meeste zaken hebben benoemd. Nog twee punten. Als we dit tracé gaan aanleggen, hoe gaan we dat dan doen en welke varianten zijn er mogelijk? Laten we vooropstellen: we zijn al in goed overleg met het dorp en met de buurt, daar heb ik net al iets over gezegd. Er komen verschillende varianten op tafel, waaronder een variant met een tunnel. Dat heb ik ook in de commissie al aangegeven en die is ook daarvoor al op tafel gelegd. Ik zeg u er wel bij: natuurlijk biedt zo'n tunnel aantrekkelijke kanten, maar het is tegelijk ook de meest kostbare oplossing. Dus er hangt ook wel een prijskaart aan. Maar we zullen die tunnel, zeg ik u toe, zeker meenemen in het onderzoek. Dat heb ik ook al toegezegd en dat blijven we dus ook gewoon doen. Dus in die zin is de motie niet in strijd met wat we doen, maar ook wel weer een beetje overbodig, omdat u eigenlijk om iets vraagt wat we al doen, dus in die zin voegt het wat ons betreft niet zoveel toe.
Tot slot, mevrouw Van Duin, een vraag die wel over het bestemmingsplan gaat; de vraag of het bestemmingsplan en het uitwerkingsplan de ruimte bieden om meerdere scholen in Meerstad te realiseren. Het antwoord daarop is ja. Het bestemmingsplan zal op verschillende plekken de functie 'maatschappelijk' mogelijk maken, zodat die keuze gemaakt zou kunnen worden. Hoe dat precies gaat, of het beide OOG-scholen zijn of juist niet, dat lijkt me niet iets wat we in het bestemmingsplan moeten beantwoorden. Daar zijn andere discussies voor nodig. Maar het bestemmingsplan biedt in ieder geval die ruimte.

De VOORZITTER: Dank u. Mijn voorstel is om gelijk over te gaan tot stemming. Is er behoefte aan stemverklaringen? De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Een stemverklaring bij motie 1 van het CDA. Hoewel de CDA-motie wat de fractie van GroenLinks betreft zeker een sympathieke motie is, zien wij op basis van de reactie van het college dat dit geen oplossing is voor Klein Harkstede. Als we dit nu al weten, heeft onderzoek wat mijn fractie betreft geen zin en daarom zullen wij deze motie niet steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u. Dan ga ik naar de stemming over de motie over het alternatief tracé. U kunt stemmen. 16 voor, 22 tegen. De motie is verworpen.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Voorzitter, ik wil geacht worden voor te hebben gestemd. Mijn stemkastje doet het niet.

De VOORZITTER: Ja, u hebt gelijk. Even kijken, hij is niet meegeteld, neem ik aan. Oké, 17 voor, 22 tegen. Gaat u daarmee akkoord, mevrouw Riemersma? Dank u.
Dan gaan we naar motie 2. Een stemverklaring? De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ja, dank u wel. Over motie 2. We zijn voor het onderzoeken van een tunnel. Gezien het feit dat de motie overbodig is zullen wij tegenstemmen.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Ik wil me aansluiten bij de stemverklaring van de PvdA.

De VOORZITTER: Oké. De stemming is open. Sluit hem maar af. Mevrouw Riemersma, wat hebt u gedaan?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik stem voor deze motie.

De VOORZITTER: Akkoord, dan is het 17 voor, 22 tegen. De motie is verworpen.
We gaan naar het voorstel zelf. Nog meer stemverklaringen? Geen stemverklaringen? Dan kunt u stemmen. 38 voor?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Nee.

De VOORZITTER: 1 tegen? Als uw stemkastje het niet doet, geeft u dat geen recht op een tweede stem. Het voorstel is aanvaard.

7.d: Vaststelling bestemmingsplan partiële herziening bestemmingsplan Kranenburg-Stadspark-de Drafbaan 2017 (raadsvoorstel 22 december 2017, 6729183)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Tot dusver zijn wij altijd kritisch geweest op het thema ‘hoe behouden we het evenwicht in de stad tussen de levendigheid van de stad met evenementen en de leefbaarheid van de bewoners die daarmee te maken hebben?’. We hebben daar in het verleden al heel veel zaken over bediscussieerd en nu gaat het dus over dit bestemmingsplan, waarin we ook een aantal zaken wat betreft evenementen op de drafbaan willen regelen. De Raad van State heeft ons twee keer teruggefloten en we hebben dus een nieuw voorstel van het college gekregen. Naar aanleiding van de commissie hebben wij van het college nog een uitgebreide brief gekregen met beantwoording van een heel aantal vragen van een omwonende. Dank aan het college voor deze uitgebreide beantwoording. Maar ook van de bewoners hebben we vervolgens weer een reactie daarop gehad. Dus het thema houdt ons best behoorlijk bezig.
Nou heeft de Raad van State op twee punten aangegeven daar duidelijkheid over te willen hebben van de gemeente. Het gaat over het woon- en leefmilieu van omwonenden. Dat vinden we erg belangrijk en we willen op twee punten duidelijkheid. Daarom hebben we nog twee vragen aan het college, naar aanleiding van de correspondentie die heeft plaatsgevonden. Ten eerste: waarom zijn de dBA en dBC niet verlaagd, zoals door omwonenden verzocht, maar ook degelijk is onderbouwd? En als tweede de aanvangstijden van

de evenementen, want ook dat heeft weer te maken met de leefbaarheid. Ik zou graag antwoord van het college daarop willen hebben.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kan mij eigenlijk bij alle woorden van mevrouw Jongman van de ChristenUnie aansluiten. Die leefbaarheid, zeker bij het Stadspark, is in deze raad een bijna jaarlijkse exercitie, zeker met de inbreng van Feesten uit balans. Het lijkt ook zo langzamerhand een beetje een technisch-juridisch steekspel te worden tussen gemeente enerzijds en omwonenden anderzijds, die via de Raad van State twee keer gelijk krijgen. Dus in die zin sluit ik dan ook aan bij de vragen die mevrouw Jongman van de ChristenUnie heeft gesteld.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja dank, voorzitter. Ook de CDA-fractie sluit zich aan bij de vragen en opmerkingen die mevrouw Jongman heeft gesteld namens de ChristenUnie. In algemene zin zou ik de wethouder ook willen vragen hoe hij nu aankijkt tegen deze situatie, hoe het kan dat er nog zoveel discussiepunten zijn met deze omwonenden met de vertegenwoordiger van Feesten uit balans. Twee keer teruggefloten door de Raad van State en nu komt er een nieuw voorstel. Daar is ook enorm veel discussie over en desondanks ligt het hier al ter besluitvorming voor. De vraag is of voor dit bestemmingsplan de tijd wel rijp is om het hier nu te bespreken, als er nog zoveel discussiepunten zijn. De vraag is of het niet zo is dat er nu gewoon weer een gang naar de rechter te verwachten valt.

De VOORZITTER: De heer De Greef.

De heer De Greef (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij willen als SP-fractie ons ook aansluiten bij alle vorige vragen die al gesteld zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Daar sluit ik me ook bij aan, bij diezelfde vragen en opmerkingen.

De VOORZITTER: Ik ga naar de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. Om mee te beginnen: kijk, het bestemmingsplan is natuurlijk uiteindelijk een planologische weergave van het beleid dat wij op een ander moment, het evenementenbeleid, locatieprofielen, hebben vastgesteld. Dat is inderdaad, ik ben het met iedereen eens die daar een opmerking over heeft gemaakt, een moeizame kwestie. Want we zijn tot twee keer toe door de Raad van State in ieder geval gecorrigeerd. Het bestemmingsplan, zoals dat door u is vastgesteld, is in ieder geval op een aantal onderdelen niet goed genoeg, niet voldoende onderbouwd. Soms waren die punten technisch van aard, soms had het met onderbouwing te maken. Dat wil niet zeggen dat daarmee de Raad van State heeft gezegd: de bewoners hebben gelijk en de gemeente heeft ongelijk. Het ligt allemaal wat genuanceerder, maar het feit blijft dat we daar tot twee keer toe mee te maken hebben gehad en natuurlijk hopen wij niet dat het ons een derde keer weer gebeurt. Zeker het voorstel dat wij u doen is naar onze overtuiging op dit moment inderdaad voldoende om een eventuele rechtsgang – want of die ervan komt, dat was een vraag van de heer Ubbens, hangt natuurlijk af van bezwaren die er zijn – te voorkomen. Dat zal hoe dan ook gebeuren en wij hopen natuurlijk dat te voorkomen en dit hebben we naar eer en geweten en op basis van argumenten gedaan. Daar komt natuurlijk bij dat het een nieuw fenomeen is, dat dit soort evenementen in een bestemmingsplan geregeld moeten worden, sinds een aantal jaren. Dat betekent dat we er in sommige gevallen uitstekend in geslaagd zijn, bijvoorbeeld in Kardinge, maar hier tot twee keer toe niet.
De algemene opmerking, die dacht ik van de heer Ubbens was, als je nou nog zoveel discussiepunten met bewoners hebt, moet je dan wel een plan voorleggen: kijk, we weten allemaal dat, los van planologische formuleringen, er over de inhoud van het beleid en de keuzes die wij gemaakt hebben, natuurlijk ook verschil van mening is tussen wat wij als gemeente willen en wat in ieder geval één omwonende wil. En er zijn er ongetwijfeld meer. Dat kunnen we ook niet oplossen met een bestemmingsplan. Voor een deel zal

er altijd verschil blijven bestaan over wat aanvaardbaar is en wat goed zou zijn. Wat wij natuurlijk wel moeten proberen, is als gemeente een bestemmingsplan maken dat planologische en juridisch deugt.
Op twee onderdelen heeft mevrouw Jongman daar nog een aanvullende vraag over gesteld. Wij hopen dat wij in die brief die we hebben gestuurd, waar de inspreker vragen over heeft gesteld, uitgebreid hebben aangegeven hoe wij daar tegenaan kijken. Op twee punten heeft mevrouw Jongman nog een aanvullende vraag en daar zal ik proberen antwoord op te geven. Maar ook daarvoor geldt dat het tamelijk juridisch is en ingewikkeld, dus ik hoop dat ik u daar tevreden mee kan stellen. Vergeef mij dat het misschien voor deze raad wel wat technisch kan worden. De eerste vraag was: waarom kiest het college er in zijn voorstel niet voor om de dBA-norm en dBC-norm verder te verlagen? Kijk, naar onze overtuiging is dat niet nodig en ook niet aan de orde. De waarden zijn al relatief laag ten opzichte van andere evenemententerreinen. Dat heeft ook te maken met de afstand van het evenemententerrein tot de bestaande bebouwing. Voor alle duidelijkheid: de Raad van State heeft ons alleen maar gevraagd om het beter te onderbouwen, niet om de waarde te verlagen, namelijk de effecten van de planregels op de zogenaamde binnenwaarden van de woningen, en dat hebben we ook gedaan. En onze conclusie is dat met de berekeningen die wij hebben, we onder de grenswaarden blijven die algemeen geaccepteerd zijn. We hebben daarbij dus zowel de dBA-norm als de dBC-norm onderzocht. De enige uitzonderingen, maar dat is ook keurig verwoord in specifieke gebruiksregels, gelden voor Bevrijdingsdag en het Gronings Ontzet.
De tweede vraag die u hebt gesteld: waarom maakt u toch meerdaagse evenementen? Ook op dat punt is het niet zo dat de Raad van State heeft gezegd: u mag geen meerdaagse evenementen organiseren. Ze hebben aangegeven dat wij in formele zin geen begintijd hadden aangegeven, waardoor in theorie een evenement heel erg lang zou kunnen duren. Wij hebben in de regeling een begintijd toegevoegd. Nee, ik zeg het verkeerd om. In de regeling zoals wij die nu hadden geformuleerd, en dat klopt dus niet volgens de Raad van State, en ik denk ook wel terecht, ontbrak formeel een begintijd. Zodat het erop leek dat er meerdaagse evenementen mogelijk zouden zijn, zonder onderbreking in de nacht. En door nu wel een duidelijke begintijd op te nemen hebben we dit hersteld en is de regeling helderder en conform het locatieprofiel dat wij met elkaar hebben vastgesteld. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u. Is het voldoende uitgelegd? Of wilt u nog verder de techniek in?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): (…)

De VOORZITTER: Dan stel ik u voor dat wij overgaan tot stemming. Is er behoefte aan stemverklaringen? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik dank de wethouder voor de uitleg. Het blijft inderdaad een juridisch steekspel. Wie heeft wel of geen gelijk? Het is een beetje raar om het zo te zeggen, maar ik denk wel dat het daarop neerkomt. Wij hebben dit uitgebreid bestudeerd en wij gaan daarom tegen dit gewijzigde bestemmingsplan stemmen, omdat wij niet denken dat er voldoende tegemoet wordt gekomen aan de omwonenden wat betreft het woon- en leefmilieu.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Ook onze dank voor de uitleg van de wethouder, maar ik moet me helaas toch aansluiten bij de ChristenUnie. Ook de Stadspartij zal tegen het voorstel stemmen.

De VOORZITTER: De heer De Greef knikt.

De heer De Greef (SP): Ja, wij ook.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Mevrouw Riemersma, wat zullen we ervan maken? U bent tegen? Dan is het 25 voor, 14 tegen. Het voorstel is aanvaard.
Ik heb net verzuimd u mee te delen dat wethouder Gijsbertsen ziek is. Dat is de reden waarom hij er niet zit.

7.e: Meerjarenprogramma Wonen 2018-2021 (raadsvoorstel 22 december 2017, 6729028)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Als bijlage bij het Meerjarenprogramma Wonen zit de monitor jongerenhuisvesting en hierin opgenomen de cijfers van de huidige stand van zaken van de kamerverhuurmarkt. Wat opvalt, is dat het aantal jongeren in onze stad nog steeds stijgt, evenals de huurprijs van kamers. Twee uitdagingen die we als stad moeten opvangen. De eerste, omdat we de jongeren die naar onze stad komen, willen voorzien van kwalitatief goede huisvesting. En de tweede, omdat we er tevens voor moeten zorgen dat deze jongeren deze huisvesting kunnen blijven bekostigen. We zijn flink aan het bijbouwen en dat is positief. Er moet echter nog veel opgeleverd worden. Vooral bij internationale studenten heeft het eerder voor grote problemen gezorgd en we hebben nu al geluiden gehoord dat er ook voor de komende zomer weer problemen worden verwacht. De enige troef die wij hier in handen blijken te hebben, is de Van Swietenlaan. Die heeft ons in eerdere situaties uit de brand geholpen, maar wij vragen ons nu wel af: is dit niet te summier? Uit de cijfers van de monitor jongerenhuisvesting blijkt dat jongeren momenteel de helft van hun inkomen moeten besteden aan huisvesting. Dat is veel. Door een beperkt aanbod aan kamers wordt de prijs wel verder opgedreven. Wij zijn blij dat er veel projecten voor kwalitatief goede huisvesting in de pijplijn zitten, maar om ervoor te zorgen dat de jongeren in onze stad niet meer dan de helft van hun inkomen aan huisvesting moeten betalen, is het belangrijk om in te kunnen spelen op de markt en kamers aan de voorraad toe te kunnen voegen als de nood echt hoog is.
Voorzitter, wij zien in dat het grootschalig toevoegen van permanente kamers aan de voorraad door particuliere huisbazen nu niet verstandig is, nu we in de toekomst kunnen leunen op veel nieuwbouwprojecten. We staan echter in het hier en nu nog wel voor de uitdaging om ervoor te zorgen dat we vooral internationale studenten in een woonruimte kunnen voorzien en dat we daarnaast de kamerprijs niet verder opdrijven. De Van Swietenlaan heeft nu zijn waarde meermaals bewezen en wat ons betreft zouden we na moeten gaan of er niet meer geschikte mogelijkheden zijn voor het tijdelijk toevoegen van huisvesting voor met name internationale jongeren en daartoe dienen we dan ook een motie in. Dank u wel.

Motie 3: Nee, je hebt nog geen huis vannacht (Student en Stad, 100% Groningen)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 31 januari 2018, besprekende Meerjarenprogramma Wonen 2018-2021,

constaterende dat:
- het aantal jongeren woonachtig in de stad nog steeds licht stijgt;
- de stijging grotendeels komt door de toename van internationale jongeren;
- we als stad inzetten op nieuwbouw, maar veel projecten voor (internationale) jongerenhuisvesting nog opgeleverd moeten worden;
- de kamerprijzen in Groningen al jaren stijgen;

overwegende dat:
- Groningen mondiaal in de top 3 van steden staat waar huisvesting van internationale studenten het slechtst geregeld is;
- ook voor komende zomer weer een flinke uitdaging wordt verwacht om (voornamelijk internationale) studenten te voorzien van passende woonruimte;
- momenteel alleen de locatie aan de Van Swietenlaan een tijdelijke voorziening is die ons de mogelijkheid geeft jongerenhuisvesting aan te bieden als de nood hoog is;
- de markt van jongerenhuisvesting een fluctuerende is en daar op moet kunnen worden ingespeeld;
- door in gevallen van nood – tijdelijk – een ruimer aanbod te creëren de kamerprijs niet kunstmatig verder wordt opgedreven;

verzoekt het college:
- te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het toevoegen van de tijdelijke (internationale) jongerenhuisvesting;
- dit terug te koppelen aan de raad voor de zomer.

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Nog anderen het woord? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, bij de discussie over de ontwikkelingen rondom het stationsgebied, pleitte de SP-fractie voor een minimumpercentage aan sociale huurwoningen. Toen werd gezegd dat deze eis

voorbarig was en dat de gesprekken met woningbouwcorporaties nog niet afgerond waren en dat we hier dus nog niet aan toe waren.
Bij de discussie over de ontwikkelingen rond het Suiker Unieterrein, pleitte de SP-fractie voor minimumpercentages aan sociale huurwoningen, middeldure huurwoningen en goedkope koopwoningen. Toen werd gezegd dat deze eisen te specifiek waren, maar dat er een substantieel percentage aan sociale woningbouw zou komen. Wat substantieel inhield, weten we nog steeds niet helemaal.
Tijdens de behandeling van het meerjarenprogramma Wonen pleitte de SP-fractie in de commissie weer voor het vastleggen van percentages voor gemengde woningbouw. Toen kwam er vanuit het college ineens een ander geluid rond het vastleggen van percentages voor gemengde woningbouw. De wethouder zei hier voor de zomer op terug te willen komen. En u weet allemaal dat het vaststellen van percentages sociale huurwoningen, middeldure huur en goedkope koopwoningen en vurige wens van de SP is. Daarom willen wij de woorden van de wethouder in de commissie graag aanscherpen en concreter maken en daarvoor dienen wij een motie in.

Motie 4: Percentages gemengde woningbouw (SP)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende het raadsvoorstel Meerjarenprogramma Wonen 2018-2021,

constaterende dat:
- er een tekort is aan sociale huurwoningen, middeldure huurwoningen, en goedkope koopwoningen;
- er meerdere ontwikkelgebieden voor woningbouw in de gemeente Groningen zijn;

overwegende dat:
- bij de realisering van een gemengde woningvoorraad, dit een geschikt moment is om duidelijke doelen te stellen ten aanzien van percentages sociale huurwoningen, middeldure huurwoningen en goedkope koopwoningen;

verzoekt het college:
- een gemeentebreed plan te maken waarin per te ontwikkelen gebied wordt vastgesteld;
- dat de woningvoorraad bij het te ontwikkelen gebied (uiteindelijk) moet bestaan uit 40% sociale huurwoningen, 30% middeldure huurwoningen, 15% goedkope koopwoningen en 15% duurdere koopwoningen;
- daar waar dit niet meer mogelijk is door bestaande woningbouw(-plannen) andere percentages op te nemen die zoveel als mogelijk in de buurt komen bij het hierboven genoemde uitgangspunt;
- dit plan uiterlijk voor 1 juli 2018 ter bespreking voor te leggen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik dank u. Wie mag ik het woord geven? De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, burgemeester. Voorzitter, sorry. Wij zijn erg blij met de plannen van het college. Wij zeggen al sinds jaar en dag dat we moeten bijbouwen om de stad toegankelijk te houden. De stad groeit snel en we zijn dan ook blij dat het college een gevarieerd aanbod aan nieuwe woningen wil bouwen. Gemengd wonen, daar zijn we al lang voor, dus we zijn blij met de focus op sociale huur, middeldure huur en goedkope koop. En ik kan u met trots aankondigen dat wij hierover niet nu, maar bij een volgend agendapunt, ook een motie zullen indienen.
Tegelijkertijd hebben we wel wat zorgen, maar die zijn vooral met betrekking tot externe factoren: stijgende bouwkosten, de afwezigheid van voldoende bouwmateriaal. Dus we wensen het college vooral heel veel succes met de uitvoering van deze plannen, waar wij volledig achter staan en we hopen dat het geen onverwachte tegenslagen zal krijgen in de realisatie van dit programma. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, in de commissie was er weinig vuurwerk op dit onderwerp, want iedereen is het er wel mee eens dat we flink moeten bijbouwen om de tweedeling in deze stad tegen te gaan. Met betrekking tot de internationalestudentenhuisvesting: je slaat natuurlijk een flater als je geen huisvesting hebt voor een groep die ook heel belangrijk is in onze stad. De Van Swietenlaan werd wel even genoemd als locatie. Ik kan mij ook voorstellen dat die locatie ook heel geschikt is voor niet alleen tijdelijk, maar ook echt vast verblijf. Misschien is vermenging juist wel goed, om onze internationale studenten ook sneller op die manier te vermengen. Dus ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder daarop. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja dank u wel, voorzitter. Ik kan hier heel kort over zijn. Wat ik in de commissie ook al heb gezegd: er ligt een heel evenwichtig meerjarenprogramma Wonen, waarin aandacht is voor zowel sociale huur als ook voor de middenhuur, waar ook steeds meer mensen in deze stad in de knel komen, omdat het moeilijk is om betaalbare woningen te vinden. Daarnaast ook een forse inzet op verduurzaming, die wij ook heel belangrijk vinden. Dus al met al een prima meerjarenprogramma Wonen, wat mijn fractie betreft.
Dan over de moties. De motie van Student en Stad: op zich logisch dat wij daarmee bezig gaan. Zelfs zo logisch dat ik de indruk had, uit eerdere besprekingen, dat wij dit eigenlijk al deden. Mijn vraag aan het college: is deze motie niet overbodig?
De andere motie van de SP, daar zijn wij tegen. Wij voelen er niets voor om van bovenaf rigide percentages te gaan opleggen over hoeveelheden van welk type woningen dan ook, die we ergens moeten gaan bouwen. We moeten dit per locatie bekijken en we moeten ruimte houden voor maatwerk per project. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Wij kunnen ons volledig aansluiten bij de woordvoering van D66. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. In de commissie heb ik al aangegeven dat ik wel te spreken was over het programma. Ik wil alleen nog even benadrukken dat wij vinden dat aardgasloos de norm moet worden. Wij als Groningen moeten het goede voorbeeld geven en alle nieuwbouw moet zonder gasaansluiting. Bestaande bouw moet zo spoedig mogelijk van het gas af. Gelukkig staan wij daar niet alleen in en wordt dit in het programma ook genoemd. In de commissie heb ik hier al uitgebreid bij stilgestaan, maar ik wil nog even het belang hiervan schetsen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Ik kan me in ieder geval aansluiten bij de opmerkingen van D66 aangaande de motie van Student en Stad en 100% Groningen. Ik wil er nog iets aan toevoegen waar we in de commissie ook even kort bij stilgestaan hebben: nog eens een keer benadrukken van het belang van de compacte stad en het inbreiden. De minister heeft deze week nog een keer het vuurtje erover aangewakkerd door te zeggen dat wij juist in de stadsranden moeten gaan bouwen. Nu begrijp ik ook wel dat dit misschien met name gericht is op de Randstad, maar ik zou toch van de wethouder willen weten hoe hij dat ziet. In Groningen zijn we vooral bezig in te breiden, maar er zijn nog een heleboel locaties waar nu nog bedrijventerreinen zijn, die in de nabije toekomst herontwikkeld kunnen worden. Ik denk dat we er echt voor moeten waken om de stad nog verder uit te breiden. En ik denk, als we al wat doen, is het misschien toch meer spreiding naar de omgeving rond de stad, naar de dorpen. En dan moeten we vooral kijken naar onze infrastructuur daarnaartoe en niet verder de stad uitbreiden in de breedte.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben er inderdaad al uitgebreid over gesproken in de commissie. Een aantal thema’s zijn door een aantal van u weer naar voren gebracht en daar ga ik even kort op in en dan kom ik uiteraard ook even op de moties. Drie dingen die ik er even uithaal. De heer Van der Laan, die denk ik terecht op een van de risico’s wijst. De plannen hebben wij, de locaties zijn er ook. Voor de komende jaren staan er zo’n tienduizend woningen in planning. Maar een van de bottlenecks, naast allerlei planologische discussies die we natuurlijk ook hier kunnen hebben, is natuurlijk wel of de sector het aankan. Is er voldoende menskracht? Zijn er voldoende materialen? Blijven de prijzen binnen het redelijke? En dan hebben we ook nog te maken met het aardbevingbestendig bouwen. Het is inderdaad de kunst om dit samen met de sector, corporaties, maar ook marktpartijen voor elkaar te boksen. Maar daar staan wij niet alleen in, als Groningen. Dat speelt in het hele land. En ik zie ook dat daar vanuit landelijke organisaties, inclusief het Rijk, op dit moment veel aandacht voor is.
De heer Ubbens gaat denk ik terecht in op het thema van de compacte stad. Inbreiden versus uitbreiden. Het college deelt zeker de opvatting van de heer Ubbens dat wij moeten blijven inzetten op die compacte

stad. De groei van te ontwikkelen woningen zal de komende jaren vooral zitten in inbreiding. We hebben natuurlijk met Meerstad en ook met De Held 3 – dat is ook een uitleggebied, vanaf 2021 hopen we daar ook de eerste woningen neer te zetten – bestemmingsplantechnisch een meer dan ruime capaciteit. Ook als je naar de onderzoeken kijkt om in die vraag aan de rand te voldoen. We zijn het ook helemaal eens dat je eigenlijk volledig af moet blijven van die groene rand rond de stad, als je het hebt over Groningen en Haren, Groningen en Ten Boer, maar ook aan de noordkant van de stad, de Koningslaagte bijvoorbeeld aan de westkant van de stad. Dat je die groene ruimte moet koesteren in het belang van stad en ommeland. Laten we daar volstrekt helder over zijn.
En ook eens met de heer Kelder, die het over aardgasloos bouwen heeft; ik denk dat dit bijna een no-brainer is in deze regio. Dat moet. En daar moeten we nog veel meer aan doen, daar ben ik het ook mee eens.
Dan even het thema van de internationale studenten en dan komen we ook even op de motie van Student en Stad en 100% Groningen, die staat er ook boven. Mevrouw Woldhuis had nog een vraag over de Van Swietenlaan. Ik begrijp de vraag van mevrouw Woldhuis zodanig dat het interessant zou kunnen zijn om bij de Van Swietenlaan niet alleen naar internationale studenten kijken, maar ook wellicht naar andere doelgroepen. Uiteraard is dat aan de eigenaar van de Van Swietenlaan zelf om daarover na te denken, maar we zijn ook in overleg met die eigenaar en daar hoort zeker deze optie bij, ook als je daar op langere termijn huisvesting zou willen realiseren.
Dan het punt van de motie. Het is een beetje dubbel. De heer Schimmel zegt wel: het is misschien overbodig, omdat we ermee bezig zijn. Aan de andere kant heeft de motie wel een stevige actualiteitswaarde, gezien de ontwikkelingen van de afgelopen weken. Aan de ene kant zien we, dat hebt u ook in de krantenberichten kunnen lezen, dat de universiteit en de Hanzehogeschool samen met de SSH hebben aangegeven dat ze de piek in februari goed kunnen opvangen. Maar er zijn wel degelijk grote zorgen, die zijn hier ook eerder uitgesproken, of we in september inderdaad de verwachte toevloed van internationale studenten, die weer hoger lijkt te zijn dan vorig jaar, in de stad kunnen opvangen. Dat betekent ook dat we op dit moment bijna om de week in gesprek zijn met de Hanzehogeschool en de RUG en de SSH om daar een plan van aanpak voor te maken. Er zit wellicht wat ruimte in de reguliere kamermarkt, bij particuliere verhuur, want we zien wel het aantal Nederlandse studenten dat zich inschrijft nog steeds dalen. Dat betekent dat een van die onderdelen is dat wij een stevige campagne voeren om veel meer particuliere verhuurders ook internationale studenten te laten huisvesten. Uiteraard denken wij na over hoe we in september de piek willen opvangen, die er natuurlijk altijd is. Er wordt ook nadrukkelijk gekeken naar beschikbare ruimtes buiten de gemeente Groningen. Daar zijn nog mogelijkheden voor. En inderdaad: ik denk dat de kans groot is dat we er niet aan ontkomen, daar zijn we nu ook druk mee bezig, om voor een bepaalde periode eenheden te realiseren om de toevloed aan internationale studenten te huisvesten. Ook al omdat de meer structurele uitbreiding, die we natuurlijk ook in de pijplijn hebben zitten op een aantal plekken, pas over zo'n twee à drie jaar gerealiseerd kan worden. Dus in die zin kan deze motie het oordeel van de raad krijgen, want ik beschouw het echt als een motie die de urgentie van dit vraagstuk onderschrijft.
Dan de motie van de SP over percentages gemengde woningbouw. Ja voorzitter, ik vond eigenlijk dat de heer Dijk een beetje een karikatuur schetste van de discussie die wij hebben gehad. Volgens mij zijn we het over heel veel punten met elkaar eens, namelijk dat in de nieuwe gebieden, maar ook in de stad als totaal, er voor alle doelgroepen plek moet zijn. Ik heb in een eerdere discussie aangegeven dat een van de instrumenten zou kunnen zijn dat wij voor bepaalde locaties of bepaalde gebieden richting particuliere investeerders misschien wel met percentages zouden kunnen gaan werken, voor sociale huur of bijvoorbeeld ook voor middenhuur. Maar deze motie gaat echt een stap verder, die schrijft eigenlijk voor alle locaties een uniform percentage voor. Dat is echt te rigide. Dat gaat echt te ver. Nu al zeggen dat alles uit 40% sociale huurwoningen, 30% middeldure huurwoningen gaat bestaan, dat is echt te rigide. Dat houdt ook te weinig rekening met de context waar een locatie zich in bevindt. Dus in die zin zou ik de motie willen ontraden.

De VOORZITTER: Ik dank u. Mijn voorstel is dat wij tot besluitvorming overgaan. Mijnheer Dijk? Is dit een stemverklaring?

De heer DIJK (SP): Ja.

De VOORZITTER: Oké, dat was ik net van plan, om dat te regelen. Gaat uw gang.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Een stemverklaring bij motie 3. Ondanks dat wij vinden dat er wat kritischer moet worden gekeken naar het steeds maar aantrekken van meer internationale studenten en dat een aantal constateringen en overwegingen in deze motie niet direct de onze zijn, zullen wij wel

instemmen met deze motie, omdat het inderdaad, zoals de wethouder zelf al aangeeft, een heel actueel probleem is en daar wel wat extra aandacht voor mag zijn.

De VOORZITTER: Dank u. Anderen nog behoefte aan een stemverklaring? De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Over motie 4. Ondanks dat ik het verzoek een beetje te rigide vind, het niet helemaal mijn woorden zijn, wil ik me wel aansluiten en wil ik deze motie wel steunen.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, over motie 3. Nogmaals, wij vinden het een heel sympathiek voorstel, maar ook met de uitleg van de wethouder zie ik niet in hoe dit een toevoeging is op beleid. Volgens mij doen we dit al gewoon. Wij beoordelen deze motie daarom als overbodig en alleen daarom zullen we tegenstemmen. Met de inhoud zijn we het verder wel volledig eens, maar we doen het al.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Over motie 3. Ja, ondanks dat wij zien dat studentenaantallen dalen, zullen wij de motie wel steunen, want wij sluiten met de uitvoering van deze motie een al dan niet internationale studentencampus in de toekomst niet uit.
En motie 4 zullen wij ook steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn we er zo? Dan gaan we ze in stemming brengen. Gaat uw gang.
22 voor, 17 tegen. De motie is aanvaard.
Dan gaan we naar motie 4, over de percentages. Heeft iemand nog behoefte aan een stemverklaring? Niet? Dan gaan we stemmen. 9 voor, 30 tegen. De motie is verworpen.
We gaan naar het voorstel zelf. Is er behoefte aan stemverklaringen? Niet? Dan gaan we stemmen.
39 voor. Het voorstel is aanvaard.

7.f: *(van de agenda afgevoerd)*

7.g: Voortgang sociaal domein (collegebrief 22 december 2017) + Burgerparticipatie en Stichting WIJ Groningen (collegebrief 21 december 2017) + Financiering incidentele subsidie WIJ Groningen 2018 (incl. begroting 2018) (raadsvoorstel 22 december 2017, 6728929)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Het mag bekend zijn dat de Partij van de Arbeid geen voorstander is van aanbestedingen en al helemaal niet in het sociale domein. Wij kiezen liever voor langdurige samenwerkingsrelaties en niet voor de concurrentieslag van de markt. Wij zien ons standpunt bevestigd in de gisteren verschenen evaluatie van de Jeugdwet. Ik citeer uit die evaluatie: “Het belangrijkste ongewenste effect is dat aanbesteding en samenwerking in de praktijk met elkaar op gespannen voet staan. Aanbieders worden als concurrenten tegenover elkaar gezet. Aanbesteding staat op gespannen voet met een goede samenhang tussen de gemeentelijke toegang en hulp door lokale teams, zoals WIJ-teams en de meer specialistische aanbieders. Aanbesteding kan ook betekenen dat bestaande hulpverleningsrelaties worden afgebroken. Voor cliënten leidt dit tot veel verloren tijd en een achterstand op het realiseren van gewenste doelen. Ten slotte leidt aanbesteding tot extra administratieve lasten en hoge kosten.” Einde citaat. Men beveelt daarom in het rapport aan te kijken naar andere vormen van inkoop. Het rapport is gisteren verschenen, maar we kunnen dus ook nog terug. Wij willen daarom niet dat er gestart wordt met de publicatie van aanbestedingen en dat we kunnen kijken naar andere organisatievormen.
Wat willen we dan wel? We willen zorg en ondersteuning dichtbij en in de eigen buurt organiseren. Daarom willen we werken met lokale partners en medewerkers die de mensen en de buurt goed kennen. Geen cowboys uit het westen die hier even een slag komen slaan. Wij willen ruimte bieden voor nieuwe initiatieven van onderop en bestaande goede initiatieven, zoals Stichting Nieuw Nabuurschap, Jasmijn, Odensehuis, et cetera. We willen goed werk voor de medewerkers en dat met minder bureaucratie.
Hoe kunnen we dan nu verdergaan? In de commissie heeft de wethouder namens het college toegezegd een sessie te organiseren over de aanbesteding van het GON. Maar dat vindt mijn fractie dus een iets te beperkte invulling. Wij willen dat niet gestart wordt met de publicatie van de aanbesteding en dat de raad in die

sessie nog alle ruimte heeft om alle organisatievormen te kunnen verkennen, zoals corporaties, subsidierelaties, stichtingen, inkoop bij meerdere partijen en we willen op de punten duidelijke toezegging. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Dank u wel, voorzitter. In het vervolg van het verhaal van mevrouw Bloemhoff, waar wij ons helemaal bij aansluiten, constateren we ook dat de veranderingen in de zorg en welzijn de laatste jaren in hoog tempo zijn doorgevoerd. De huishoudelijke hulp is op zijn kop gezet, de stichting WIJ staat nog in de kinderschoenen, met de marktwerking heeft de versplintering toegeslagen. Hoe de zeggenschap in buurten en wijken vorm krijgt, is nog in nevelen gehuld. Dagbesteding is volop in beweging. Daar komt nu de vorming van GON nog bij. De onbegrijpelijkheid van deze term, gebiedsondersteunend netwerk, staat voor de ingewikkeldheid die afdruipt van de wijze waarop de zorg- en welzijnswereld wordt opgetuigd. Ooit was het helder waar Thuiszorg Groningen voor stond. Bij de MWD moest je zijn voor maatschappelijk werk, bij de Stichting Huis voor onderdak en bij het Toevluchtsoord zat geen woord Spaans. Mensen weten langzamerhand niet meer bij wie ze nu waarvoor terechtkunnen. Met deze raadsbrief krijgt de SP-fractie het niet scherp wat in de praktijk nou het verschil is tussen de stichting WIJ en dat GON. Een aanbestedingsperiode van jaren beperkt de invloed van de gemeente. Ongewenste gevolgen kunnen moeilijker bijgestuurd worden. Dat is het voordeel van de stichting WIJ, een zelfstandige stichting, waar de gemeente in de sturing een grote rol heeft. Die sturingsmogelijkheid willen wij ook bij de vier toekomstige GON-clubs. Lerende van de tekorten die zijn ontstaan, zowel in de jeugdzorg als in de Wmo, is de eerstkomende jaren een stevig toezichthoudende rol van de gemeente noodzakelijk, tot scherp is dat zorg en welzijn kunnen leveren wat in ieder geval onze fractie ervan verwacht: het bieden van ondersteuning aan mensen die dat nodig hebben om zelfstandig in het leven te kunnen staan en een bijdrage te kunnen leveren aan het verbeteren van het woon- en leefklimaat in buurten. Daarom zijn we er voorstander van dat het college eerst helder geeft wat het onderscheid is tussen GON en de stichting WIJ, om vervolgens pas de aanbesteding of een andere vorm, waar wij ook op hopen, te realiseren.

De VOORZITTER: Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik hoopte dat de heer Koks het nog zou zeggen, want hij zei: wij willen graag duidelijk hebben waarop gestuurd moet worden. Maar waar vindt de SP dan dat op gestuurd moet worden in een van die vier kavels?

De heer KOKS (SP): Kan mevrouw Paulusma de vraag even toelichten, want ik heb het niet helemaal duidelijk voor ogen?

Mevrouw PAULUSMA (D66): Ja, ik hoorde u net zelf zeggen dat u graag wilt weten waarop gestuurd moet worden. Thuiszorg Groningen, eerst dat hele verhaal en toen noemde u ‘sturen’ en toen dacht ik: nou komt er duiding, maar die kwam niet.

De heer KOKS (SP): Daar zal ik een voorbeeld van geven. De stichting WIJ heeft …

De VOORZITTER: Houdt u in de gaten dat het een 1-minuutinterventie is?

De heer KOKS (SP): Ja. Maar nou, het zou een ruime 1-minuut zijn, heb ik begrepen.

De VOORZITTER: Ik wil alleen dat u dit niet vergeet.

De heer KOKS (SP): Nee, oké. Het GON krijgt een vast budget waarvoor ze haar werk moet doen. Dan zit de prikkel erin om zo min mogelijk werk aan te nemen en zoveel mogelijk bij de stichting WIJ onder te brengen. Dat is een prikkel, want het GON heeft er financieel belang bij om de klus zo beperkt mogelijk te houden. Dat als voorbeeld.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Brouwer.

Mevrouw BROUWER (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In de commissievergadering zijn al veel vragen gesteld over deze brieven en ook is er enige helderheid gegeven door het college. Maar wat betreft

het GON zijn er nog wel open einden wat betreft hoe het wordt neergezet: in vieren gedeeld of toch een overkoepelende organisatie, met daaronder een verdeling. Mijn fractie begrijpt dat het college meer overzicht wil, zeker als het gaat om honderd aanbieders in de stad. Verdere uitleg hierover staat al gepland in maart en dat is heel goed. Ik vraag het college daarin ook mee te nemen wat de voor- en nadelen zijn van alternatieven vormen, zoals een coöperatieve vorm. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Hartelijk dank voor deze update over de voortgang binnen het sociale domein. Er is op het gebied van zorg sinds de decentralisaties al veel gebeurd, maar er staat ook nog het nodige te gebeuren, dat is eigenlijk een beetje de samenvatting van dit agendapunt. In de stad is de ontwikkeling van de WIJ-teams daarbij natuurlijk het meest bepalend. Daarnaast is de opzet van het gebiedsondersteuningsnetwerk natuurlijk een bijzondere. Zoals we in de commissie ook gezegd hebben, zien we daarbij in de focus dat het behalen van vooraf bepaalde resultaten in plaats van op productie, een model is dat meer stimuleert om de transformatie naar lichtere zorg te realiseren. Het uitgangspunt van de ChristenUnie blijft ook dat elke inwoner de zorg dient te krijgen die hij nodig heeft. Daarom vinden wij de voorgestelde aanbesteding vrij vooruitstrevend en zitten er voor ons ook nog wel wat onduidelijkheden in. Bijvoorbeeld als het gaat om het kunnen aanhaken van kleine aanbieders, met name bij de identiteitsgebonden zorg. Ondanks ook positieve ervaringen die wij van onze collega's uit Alphen aan de Rijn hebben gehoord, en we niet bij voorbaat tegen aanbestedingen zijn, vinden wij wel dat dit traject zorgvuldig dient te gebeuren en zouden we daarom als raad ook hierover nog nader in gesprek willen. Het gesprek staat weliswaar in maart gepland, maar we zouden daarbij toch nog graag wat gesprekslijnen willen zien vooraf. Dus daarop graag een reactie van het college.

De VOORZITTER: De heer Koks voor een interruptie.

De heer KOKS (SP): Is de heer Koopmans het dan ook met de PvdA en ons eens dat de aanbesteding pas in gang gezet moet worden als daar meer duidelijkheid over is ontstaan bij onze raad?

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): We zouden graag dat gesprek in maart afwachten en dan wil ik kijken in hoeverre een aanbesteding gestart kan worden of niet.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Ik vond het op zich heel heldere stukken, die wij voorgeschoteld kregen en zo ook het raadsvoorstel over de begroting. Alleen inderdaad dat GON, dat wierp mij ook in raadselen en duisternis. Wat wordt hiermee bedoeld? Is het een netwerk dat nog opgericht moet worden of zijn het bestaande instellingen? Dat werd niet duidelijk uit het stuk. Ik tast een beetje in het duister. Maar goed, ik wil het wel een kans geven in maart, dat we een duidelijke presentatie krijgen van wat nou eigenlijk de bedoeling is en hoe het zich verder zal gaan ontwikkelen volgens het college. Ik neem aan dat we daar dan genoeg over te verhapstukken hebben.
Ik ben ook benieuwd naar de reactie van het college op wat de PvdA te berde heeft gebracht. En verder nog heel even, de minuut is misschien nog niet om: de WIJ-raad gaat leden selecteren uit de WIJ-raad, die nog niet bestaat. Dat vind ik een heel curieuze opmerking in een van die stukken. Maar voor de rest was het wel aardig duidelijk.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Woldhuis. De heer Koks mag zijn lampje wel uitdoen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, dank u wel, voorzitter. Met de decentralisatie hadden we het uitganspunt dat de gemeente een veel sterkere band zou krijgen met de inwoners. Daarmee zou de zorg veel gerichter uitgevoerd worden. Dat was vooral het uitgangspunt. De vraag is dus ook of een gebiedsondersteunend netwerk daar nou echt aan bijdraagt. Ik wil mij daarom ook volledig aansluiten bij de PvdA, wat betreft deze organisatievorm. Ik ben heel erg benieuwd hoe we daar de volgende stappen in gaan maken. Aanbesteding zorgt inderdaad voor zorginnovaties en stappen die ook gemaakt moeten worden om de kosten omlaag te krijgen, maar brengt ook risico's met zich mee, zoals zorgcontinuïteit en behoud van alle opgebouwde expertise. Ook begrippen als passende ondersteuning, zelfredzaamheid en participatie laten zich niet gemakkelijk bepalen en meetbaar maken. Het is daarom mijn pleidooi dat wij als raad goed met dit stuk meegenomen worden.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Mevrouw Woldhuis zegt dat aanbesteding bijdraagt aan kostenverlaging in zorg en welzijn. Nu hebben we onlangs te horen gekregen dat de jeugdzorgbudgetten van vorig jaar fors zijn overschreden. Denkt u niet dat een van de redenen en oorzaken daarvan is, dat er een 180-tal aanbieders in deze provincie is dat jeugdzorg verricht?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): U vraagt aan mij of wij met al die aanbieders meer miljoenen uitgeven. Ik denk dat er wel veel meer zorgvragen zijn gekomen. Dat er op laagdrempelige niveau veel meer vragen in de wijken en de buurten bij de professionals terecht zijn gekomen. Dus we moeten ook naar een andere organisatievorm dan wij nu hebben, maar of dit nu het antwoord is op die vraag, dat vraag ik me af en daarom ook mijn pleidooi om daar heel snel weer met ons over te spreken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u. Wie mag ik nog meer het woord geven? De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ook mijn fractie sluit zich aan bij de vragen van onder andere de ChristenUnie. Wat ons betreft is die ruimte voor alternatieven in maart van belang. Wat wij ook nog zouden willen meegeven, is het betrekken van Stadadviseert op het gebied van GON. Wij kregen geluiden dat dit nog niet gebeurd was.

De VOORZITTER: Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank, voorzitter. Nou, we gaan deels de commissie herhalen. Wij zijn niet tegen aanbestedingen. Dat hebben we in de commissie ook al gezegd. Waar D66 van is, is dat wij willen dat de mensen de beste zorg krijgen en wat ons betreft ook zo min mogelijk, want dan gaat het namelijk goed. Net als ik in de commissie al zei: ik hoop dat er in deze ontwikkelingen rond het GON veel ruimte is voor innovatie en voor nieuwe, vernieuwende aanbieders en ik ga er ook van uit dat wij in de sessie die nog gaat volgen, daar reactie op gaan krijgen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): En vindt de D66-fractie dan dat die aanbesteding pas kan plaatsvinden nadat wij die sessie gehad hebben?

Mevrouw PAULUSMA (D66): Wat onze fractie betreft is aanbesteden of subsidiëren of welke vorm u ook graag wilt, een middel om te komen tot de beste zorg. Wat ons betreft staat dat voorop. En de manier waarop we er komen: dat is wat mij betreft de meest efficiënte manier, maar het gaat erom dat wij de mensen de beste zorg verlenen. Ik heb ook in de commissie al gezegd: als dit betekent dat aanbesteden de beste manier is, dan is dat wat wij doen. Waar wij voorstander van zijn.

De VOORZITTER: Ik dank u. Nog anderen vanuit de raad? De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij gaan hier niet de commissie overdoen en we kunnen ons kortheidshalve aansluiten bij de woorden van D66 op dit punt.

De VOORZITTER: Volgens mij zijn we er zo. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, in de commissie hebben het hier ook uitgebreid over gehad en inderdaad ook aangekondigd dat wij natuurlijk altijd bereid zijn om aanvullende informatie, informatiesessies met alle partijen te organiseren. Dat hebben we toen ook al aangegeven. Het college heeft wel even nagekeken hoe het zit, want het verbaast ons dat deze discussie nu op tafel ligt, met name de discussie aanbesteden, subsidie, meerdere vormen, dat soort dingen. We hebben even teruggekeken of we dan iets niet goed gedaan hebben. Hebben wij u niet meegenomen in die discussie? Ik heb nog even gekeken naar de brief van 25 juli, afgelopen jaar, en daar staan letterlijk de zinnen in: “Voor de realisatie van het gebiedsondersteunend netwerk per 2019, bereiden we een aanbesteding voor. Die heeft betrekking op de volgende onderdelen: individuele en groepsgerichte ondersteuning en maatschappelijke participatie.” En we hebben aangeboden een sessie te organiseren. Die hebben we ook georganiseerd, deze zomer. Meer

inhoud in het GON. Daarna hebben we aangeboden: als er meerdere sessies nodig zijn, gaan we dat ook doen. Dus ik zie en hoor en ik begrijp uit de reacties dat dit in ieder geval niet voldoende is geweest, laat ik de bal maar even bij ons houden, en dat we dat gewoon nog een keer en ook nog uitgebreider gaan doen en dieper ingaan op de vraagstelling die nu vanuit de raad op ons afkomt rondom de vormen waaronder dit zou kunnen, maar met name ook wat we willen bereiken. Ik denk dat dit ook heel belangrijk is.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, bij de stichting WIJ is de term inbesteding gevallen. Dat is een vorm van aanbesteden en als het GON die kant op gaat, vinden wij het helemaal prima. Maar wij hebben begrepen dat dit een openbare aanbesteding moet gaan worden, waarbij de term inbesteden niet valt.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, om niet nu die discussie te voeren, omdat dat nu technisch te ver gaat, zou ik u het volgende willen toezeggen en aanbieden. Wij zijn, omdat wij dit debat al een beetje hoorden aankomen natuurlijk, al bezig met een aanvullende brief aan u, ter voorbereiding van onze inhoudelijke sessie, waarin we in ieder geval ingaan op twee zaken, namelijk: deze zorgdiensten, die wij nodig hebben om dit te kunnen doen, hebben een ander karakter dan de stichting WIJ. Maar wat we gaan doen, is nader ingaan op de juridische mogelijkheden die er zijn om dit in de markt te doen. Dus we zullen ingaan op subsidiëring: kan dat in deze vorm? Wat zijn daar de mogelijkheden voor? Moeten we dat inkopen? Onder welke condities moet dat? Welke regels vanuit Europa gelden hiervoor? Soms kun je wel iets willen, maar mag het niet. Nou, dat zullen we allemaal netjes op een rijtje zetten, zodat wij in ieder geval die informatie met u delen, voordat we die sessie hebben en als dat leidt tot aanvullende vragen, dan kunnen we daar voor die sessie ook nog inhoudelijk op reageren of daar desnoods een kleine meeting over organiseren. Dat is geen enkel probleem.
Dan het tweede waar we in de brief op ingaan. Ik denk dat dit ook heel belangrijk is, want het GON is best een groot ding, het is een behoorlijke gamechanger, om even in de termen van mijn buurman te praten. Oh nee, dat was een no-brainer, dat is wat anders. Voor mij is het een no-brainer, maar we moeten nog maar zien of u dat ook vindt. Maar het is wel een gamechanger. Dus het is wel belangrijk dat u als raad het goede gevoel hebt dat wij die koers ook op moeten. Daar is natuurlijk ook voor nodig, stel nou dat u dit als raad geen goed idee vindt of het anders wilt, dat zou zomaar kunnen, dat u dan ook weet wat de consequenties zijn voor de periode vanaf 1 januari 2019. Anders kunt u ook geen weloverwogen besluit nemen voor of tegen of we gaan dit blokkeren of niet. Dus in die brief zal ik ook opnemen wat de consequenties zijn van het eventuele staken of stoppen van een inkooptraject, laten we het daar maar even op houden, voor het gemak. Dat doen we allemaal nog op zeer korte termijn. Ik probeer volgende week de brief al bij u te hebben, met deze twee elementen duidelijk en helder uiteengezet. Dan hebt u in ieder geval die munitie paraat. Dan gaan we een sessie organiseren en ik zal dat zo snel mogelijk proberen. Ik hoop dat eigenlijk eind februari nog te doen, maar zit even met de vakantie. Maar wellicht kunnen we het in de eerste week van maart organiseren. Daarin bied ik u aan dat we de WIJ-teams vragen aanwezig te zijn en hun verhaal te houden en reflectie te geven op het GON. Ik zal proberen iemand uit Alphen aan de Rijn hier te krijgen van zowel aanbiederskant als ook gemeentekant. Ik weet niet of het lukt, maar ik ga het wel proberen. Dan kunnen we hun vragen: jullie hebben dat probleem ook gehad, hoe is dat daar gegaan? Hoe pakt dat in de praktijk nou uit? We zullen zorgen voor de juiste juridische en inhoudelijke ondersteuning uiteraard en we zullen de inhoudelijke benadering en ook de financiële benadering van het GON nog een keer aanwezig laten zijn.
Wat mij betreft, als u in de agenda een beetje flexibiliteit wilt zoeken – want het zal niet op een woensdag lukken, daar hebben we al naar gekeken en dat gaat niet lukken, het moet een andere avond worden – gaan wij ons best doen om dat zo spoedig mogelijk te organiseren. En wat gebeurt er in de tussentijd? In de tussentijd gaan onze ambtenaren natuurlijk wel door met het proces, door in ieder geval de stappen te zetten om het mogelijk te maken om eventueel een inkoop te starten. Dat laat onverlet dat wij formeel pas starten nadat wij die sessie gehad hebben, omdat het dan pas in het college ligt en de publicatie ook dan pas in april ongeveer, april of mei, voorgenomen is en dat is ook wel de uiterste datum om iets te doen voor 1 januari 2019, om ook partijen in staat te stellen om daarop te anticiperen. Dus we hebben tijd. Er gaan geen zaken naar buiten waar u het niet mee eens bent, maar ook niet voordat we daar uitgebreid over gesproken hebben. Ik heb u drie toezeggingen gedaan volgens mij, waardoor we het debat dat wij al een tijdje voeren nog wat intensiever kunnen voortzetten.

De VOORZITTER: Het is een 1-minuutinterventie, dus ik wil eigenlijk niet naar een andere termijn, maar ik kijk wel even naar mevrouw Bloemhoff. Zij heeft gezegd: ik vraag heel duidelijk klip en klaar iets, want anders ga ik wat anders doen. Zo hoorde ik het tenminste.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Nog een aanvullende vraag, want het kwam een heel eind, maar voor ons gaat het erom dat we tijdens die sessie de alternatieve organisatievormen gewoon met elkaar kunnen bespreken. Als dat daar ook bij zit, als u daar nog even op in wilt gaan, dan is het voor mij rond.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dat doen we niet tijdens die sessie, dat zullen we in de brief al doen. En natuurlijk kunnen we daar in de brief over praten. Het staat u vrij om dingen te agenderen. Maar we zullen in de brief al aangegeven welke organisatievormen er zijn, en dan heb ik het met name over: hoe zet je dit nou weg in de markt – want uiteindelijk is het een markt –, hoe doe je dat nou en wat mag je doen? Dus daar zullen we op ingaan. Als het gaat om de organisatievormen: die volgen natuurlijk wel uit de vorm die je kiest. Stel dat je een subsidierelatie zou aangaan – wat niet kan, maar dat leest u in de brief wel, maar stel dat het zou gaan – dan heb je een andere vorm dan wanneer je het inkoopt en waarbij je partijen vraagt om dat zo slim en goed mogelijk te organiseren. Nou, alles komt langs, ook de binding met de stad, de kwaliteitseisen, enzovoorts. Daar zullen we allemaal op ingaan tijdens de sessie.

De VOORZITTER: Ik dank u. Ik stel voor dat we de beraadslagingen sluiten en even naar het voorstel gaan, het raadsvoorstel dat bij dit agendapunt gevoegd is. Er is een brief en er is een raadsvoorstel. Is er behoefte aan stemverklaringen? Niet? Dan gaan we stemmen.
Wat gaat het worden, mevrouw Riemersma? 39 voor, 0 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8. Discussiestukken

De VOORZITTER: Ik ben even praktisch, dames en heren. Het is 18.10 uur. Wij hebben nog twee discussiepunten te gaan. Ik denk eerlijk gezegd dat het, zonder dat we de zaak extreem onder druk zetten, moet kunnen om, voordat wij gaan eten, die punten met elkaar te bespreken. Bent u het daarmee eens? Wilt u zich dan ook een beetje zo opstellen dat dit ook in de praktijk mogelijk wordt gemaakt? Dan denk ik dat wij rond 19.10 uur, 19.15 uur gaan eten. Dan kunnen we dat ook laten weten aan het restaurant.

8.a: Herinrichting Binnenstad-west (Brugstraat-Munnekeholm) en continuering Centrumgarage (raadsvoorstel 22 december 2017, 6729175)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In de commissie heb ik al uitgebreid stilgestaan bij de plannen voor de Brugstraat en de Munnekeholm en ook geconstateerd hoe mooi de Astraat nu al geworden is en dat belooft heel veel goeds voor de herinrichting van de binnenstad, volgens het plan van de binnenstadsvisie en de leidraad die daarop gevolgd is. Ook in de commissie zei ik al dat voor mijn fractie het dilemma zit in aan de ene kant dat wenkende perspectief en aan de andere kant de financiering daarvan door het continueren van de Centrumgarage, de Haddingestraatgarage. En dat komt omdat het voor de fractie van GroenLinks al jarenlang een vurige wens is om die garage te sluiten, zodra de Forumgarage opengaat. Sterker nog, dat was in 2002 een zwaarbevochten onderhandelingsresultaat, toen GroenLinks deel ging nemen aan het college. Dat hebben wij natuurlijk uitgebreid besproken als fractie. Maar we komen tot de conclusie dat het willen doorwerken aan de binnenstadsvisie, en de binnenstad geschikt maken voor voetgangers en fietsers en ervoor te zorgen dat die binnenstad een goede publieke ruimte voor iedereen wordt, voor ons nu belangrijker is dan het vasthouden aan die sluiting. Want die sluiting zal ook de nodige problemen opleveren. Er is niet voor gespaard. Dat geld ligt niet klaar om die garage nu te kopen en als we kijken naar het voorstel van het college, zitten er ook grote voordelen aan de nieuwe overeenkomst die klaarligt.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, de heer Leemhuis heeft ons meegenomen naar het verleden, hoe GroenLinks in het verleden over de parkeergarage heeft nagedacht en die discussies daarover. Nou ken ik GroenLinks ook wel redelijk als een partij die pleit voor financiële degelijkheid. Nu is zeker vanuit de oppositie een aantal malen aangedragen dat de financiële onderbouwing van deze plannen niet heel erg

degelijk is. Dat blijkt nu wel: we moeten nu de parkeergarage openhouden om geld te vinden. U hebt als GroenLinks een cadeautje gekregen bij de discussie over Eelde, want we hebben ook ambities voor groen in de binnenstad …

De VOORZITTER: Kunt een beetje inzicht geven waar dit naartoe gaat?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het is een mooie woordvoering, tot nu toe, maar ik ben benieuwd wat de vraag is.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, ook daar kunnen we constateren dat er voor een heleboel ambities geen geld is. U wilt dus ten koste van heel veel wel de dingen doen die dan zouden moeten, maar twijfelt u dan ook niet over de financiële degelijkheid? En vindt u eigenlijk niet dat deze plannen veel te ambitieus zijn voor het geld dat we hebben en dat we niet kunnen besteden aan andere delen van deze stad?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nee, daar ben ik het niet mee eens. Ik was nog niet op dat punt, maar ik wil best op de vraag ingaan. Het punt is: je kunt twee dingen doen. Je kunt enigszins achterover gaan zitten en een spaarpot opbouwen, totdat je eens een keer wat kunt doen in deze stad. Maar deze coalitie en in ieder geval mijn fractie, heeft ervoor gekozen dat er gedurende de crisis ook dingen moeten gebeuren in deze stad. Daarom is het goed dat de binnenstadsvisie is ingevoerd en dat er aan de hand van een leidraad dingen gebeuren. En als we nou zouden zeggen: ‘we hebben al een potje voor de binnenstadsvisie, die 22,5 miljoen euro, put het daar nou eerst uit’, dan zegt mijn fractie: nee, want we weten dat de plannen die voor die 22,5 miljoen euro gerealiseerd moeten worden, er sowieso komen. En daarom ben ik heel bij dat het college hier met een voorstel is gekomen waardoor we toch geld hebben om deze plannen uit te voeren. En dan ga ik daarop verder, want dat dilemma dat ik noemde …

De VOORZITTER: Moment. Ik probeer even dit punt af te maken. Eerst de heer Sijbolts nog voor een laatste puntje.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u, voorzitter. Ik kreeg een beetje de indruk dat mij werd verweten dat wij achteroverleunen. Dat is absoluut niet waar. Waar wij natuurlijk voor kiezen, en een groot deel van deze oppositie, is iets anders. U zegt: we moeten investeren. Ja, dat is inderdaad ook nodig. Maar ziet u dan ook niet het probleem dat wij nu geen geld hebben voor verkeersveiligheid in wijken? Dat we geen geld hebben om het borgniveau omhoog te brengen? Dat we geen geld hebben voor het zwerfafval? Volgens mij is dat nu precies het dilemma waar u eigenlijk ook mee zit. Ik vind dat u veel te veel in de binnenstad blijft hangen en te weinig oog hebt voor de rest van deze stad.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij klopt dat niet. De heer Sijbolts noemt juist drie onderwerpen waar bij uitstek wel wat op gebeurt. Er is meer geld gereserveerd voor verkeersveiligheid, mede omdat uw fractie daar zich ook voor heeft ingespannen. Ook de mijne. Ik ben even een aantal voorbeelden kwijt, maar eigenlijk kan op alle drie die voorbeelden juist geconstateerd worden dat er wel wat gebeurt. En inderdaad, het is passen en meten bij een begroting die de afgelopen jaren redelijke klappen heeft ondervonden.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Koks nog.

De heer KOKS (SP): Ja, nou zegt het college dat er dit jaar een plan voor het stedelijk investeringsfonds komt. Vindt u het niet veel logischer dat in het kader van dat fonds bekeken wordt of er extra middelen voor de binnenstad vrijgemaakt moeten worden?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dat klinkt boekhoudkundig heel mooi. Ik had niet verwacht dat de SP met boekhoudkundige argumenten zou komen. Mijn fractie zegt: wij gaan investeren in de stad. Dit is nu een mogelijkheid. Het college komt met een dekking. Een deel van die kosten kunnen we daarmee betalen en dat stedelijke investeringsfonds zal er komen en dan gaan we daarna wel de boekhoudkundig zuivere discussie voeren. Wij willen graag verder met deze stad.
Dat is dan ook precies de reden waarom mijn fractie het een moeilijke afweging vindt, maar uiteindelijk zegt: laten we toch dat bedrag dat uit die Haddingestraatgarage komt, gebruiken om te investeren in die dingen die wij hier in Groningen in de binnenstad belangrijk vinden. Een goede publieke openbare ruimte

voor iedereen, waar alle Stadjers, of ze nou in Vinkhuizen wonen of in de Schildersbuurt, maakt niet uit, kunnen genieten van onze mooie stad. En dat fietsend en lopend.
Maar toch bleef bij mijn fractie nog wel een beetje hangen wat we hiermee aan moeten, want als je kijkt naar de besluitpunten van het raadsvoorstel, dan staat er eigenlijk vrij droog in: continueren van de Haddingestraatgarage, continueren van de Centrumgarage. Dat was voor mijn fractie wel een beetje te veel een open eind. Mijn fractie vindt het prima dat we om deze investering in de stad de doen, een tijdje langer die garage openhouden en met de inkomsten daarvan investeren in de stad. Maar we willen niet dat het ertoe leidt dat het tot afstel komt. Daarom heeft mijn fractie een motie, die inderdaad oproept om zo snel mogelijk die garage te sluiten, in ieder geval binnen de tien jaar volgens de deal die het college heeft gesloten. Maar het liefst willen wij ook voor die vijfjaarstermijn informatie hebben hoe dat zou kunnen. En die motie ga ik indienen.

Motie 5: Voornemen sluiting Parkeergarage Centrum (GroenLinks, PvdA, D66)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende het raadsvoorstel Herinrichting Binnenstad-west en continuering Centrumgarage,

constaterende dat:
- het college voorstelt de Parkeergarage Centrum (parkeergarage Haddingestraat) vooralsnog niet aan te kopen, gezien de kosten die daarmee gemoeid zijn en vanwege de voorgestelde aanwending van de opbrengsten van de continuering ter financiering van de Herinrichting Binnenstad-west;
- er in de besluitpunten in het raadsvoorstel geen termijn wordt gesteld aan het sluiten van Parkeergarage Centrum;
- er uit het raadsvoorstel blijkt dat er in de toekomst twee opties zullen zijn voor de aankoop van de Parkeergarage Centrum, namelijk na vijf en na tien jaren;

overwegende dat:
- het wenselijk is om op termijn Parkeergarage Centrum te sluiten als openbare commerciële parkeergarage;
- het wenselijk is dat de raad ruim voor het verstrijken van de vijfjarentermijn wordt geïnformeerd over de mogelijkheden van aankoop van de Centrumgarage met daarbij een afweging van voor- en nadelen van aankoop na vijf en na tien jaren en inzicht in de mogelijke financiële consequenties daarvan;

spreekt uit dat:
- het zijn voornemen is de Parkeergarage Centrum op termijn te sluiten als openbare commerciële parkeergarage, na vijf of uiterlijk tien jaren na opening van de Forumgarage;

en verzoekt het college:
- om de raad een tijdpad te verstrekken om tijdig voor het verstrijken van de vijfjarentermijn inzichtelijk te maken onder welke voorwaarden en condities aankoop van de garage zou kunnen plaatsvinden;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Dank u wel, voorzitter. De manier waarop het college de beide straten wil inrichten, steunen wij als een logisch vervolg op de Westerhaven en de Astraat. Natuurlijk zijn wij niet tegen geleidestroken, brede stoepen op de A-brug en extra fietsenstallingen in de zijstraten. Onvermijdelijke verbeteringen en daarmee onvermijdelijke kosten. En ziedaar: daarmee zwemt de raad het eerste stukje fuik in, worden we voor het eerste gaatje geprutst, hetgeen het college in alle toonaarden ontkende in de raad van september. Want deze kosten zijn onvermijdelijk.
Voorzitter, de SP-fractie kan zich niet vinden in de wijze waarop het college deze extra kosten wil dekken. Als duveltje uit een doosje komt de deal met Interparking naar voren. Een onzekere opbrengst van de Parkeergarage Centrum wil het college gebruiken om de gaten in de binnenstadsvisie te dekken. Dat terwijl het college over vijf jaar of tien jaar de garage wil overnemen en vrolijk constateert dat er tegen die tijd geen dekking is voor de aankoop, de herbestemming of de gevolgen voor de inrichting van de omgeving. Dat vindt de SP een houtje-touwtjefinanciering. Het ene gat dekken met het volgende, waarvan je zeker weet dat het er op termijn aankomt. Namelijk dat die garage gekocht gaat worden. De SP-fractie wil samen met de Stadspartij, het CDA en de ChristenUnie dat de opbrengst van de garagedeal gespaard wordt om te zijner tijd de kosten die voortvloeien uit de aankoop van de parkeergarage te dekken. Daarmee is één gat tenminste gedicht.

Dan resteert dat andere gat: die 26.000 euro om de extra's in de Brugstraat en de Munnekeholm te dekken. Het amendement dat we zo meteen gaan indienen, dekt deze kosten uit de 22 miljoen euro die beschikbaar is voor de herinrichting van de binnenstad. Het college is van plan dit jaar te komen met de randvoorwaarden voor een stedelijk investeringsfonds en de invulling daarvan.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Dank u wel, voorzitter. D66 maakt graag de stad een beetje mooier, maar van de financiële verandering die de SP hier voorstelt merkt de Stadjer denk ik niet zoveel. Maar het vertraagt wel het hele project. Bovendien is het gewoon conform afspraak met de raad dekkende voorstellen te maken. Wat schiet de Stadjer precies op met uw voorstel?

De heer KOKS (SP): Wacht even mijn verhaal af, dan zult u de complete teksten zien en daar zit het antwoord in op uw vraag.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis. We maken het even af en dan mag u verder.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, het is wel curieus dat juist de SP komt met een betoog om geld dat beschikbaar is om in de stad te investeren gedurende vijf jaar of tien jaar in een spaarpotje te stoppen voor de aankoop van een gebouw, waarvan we nog helemaal niet weten wat de prijs is. Is dat niet een beetje raar om geld te sparen, weg te zetten, terwijl we nu in deze stad dingen kunnen doen om de stad beter te maken?

De heer KOKS (SP): Nee, voorzitter, want dit geld is niet bestemd sec voor een parkeergarage. Dit geld is bestemd om dat deel van de stad, waar nog geen plannen voor zijn, maar wat wel degelijk aan een investering toe is, te verbeteren en om dat ook uiteindelijk financieel mogelijk te maken. Het gaat niet om het in de benen houden van een wat krakkemikkige parkeergarage, maar om die hoek van de stad.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, maar weet de heer Koks ook dat de rentes op dit moment niet heel hoog zijn? Dus dat het niet heel verstandig is om geld in een spaarpotje te stoppen?

De heer KOKS (SP): Nee, het gaat erom om het beschikbaar te houden. Kijk, we willen geld zat uitgeven aan allerlei sociale doelen in deze stad. Daar zijn we een warm voorstander van, maar als je deze bestemming houdt, willen wij die graag intact houden.
Dan nog even om mijn verhaal af te maken, voorzitter. Dan resteert het andere gat, namelijk: hoe dek je die extra kosten voor de Munnekeholm? Het college komt dit jaar met de randvoorwaarden en de vulling van een stedelijk investeringsfonds. Laten we dat eerst maar eens even in deze raad in discussie brengen en dan kunnen we altijd nog kijken of we vinden dat die extra kosten voor de Brugstraat en Munnekeholm en mogelijk andere kosten voor de binnenstad uit dat fonds gedekt kunnen worden. Voorzitter, ik dien mijn amendement in. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik was wel benieuwd wat de consequentie daarvan zou zijn. Dat betekent, neem ik aan, dat als wij moeten wachten tot dat fonds er is, we op zijn minst wachten totdat dit plan uitgevoerd wordt?

De heer KOKS (SP): Nee, daar heb ik een boekhoudkundige truc op gevonden, mijnheer Leemhuis. Namelijk de volgende.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Toch een boekhoudkundige truc?

De heer KOKS (SP): We brengen die 26.000 euro die nodig is eerst even onder die 22 miljoen euro die we al eerder beschikbaar hebben gesteld en als later blijkt dat het investeringsfonds de politieke steun heeft, dan kan die 26.000 euro alsnog uit het investeringsfonds. Dat levert geen minuut vertraging op, ons amendement.

De VOORZITTER: Ik kan niet wachten om het amendement in ontvangst te nemen.

Amendement 1: Financiering inrichting Brugstraat-Munnekeholm (SP, Stadspartij, ChristenUnie, CDA)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende het raadsvoorstel Herinrichting Binnenstad-west en continuering Centrumgarage,

constaterende dat:
- het college de raad verzoekt een extra uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen om het definitief ontwerp uit te kunnen voeren;
- het college voorstelt de opbrengst (max. 3,5 miljoen euro) van de deal met Interparking betreffende de Centrumgarage geheel te bestemmen voor 'de kwaliteitssprong in de binnenstad';
- het benodigde extra krediet voor Brugstraat/Munnekeholm deels (voor 593.000 euro) te halen uit de opbrengsten van deze deal;
- het college aangeeft dat het de extra benodigde middelen voor de inrichting van de binnenstad deel wil laten uitmaken van het Stedelijk Investeringsfonds, waarvoor over vulling en spelregels dit jaar nadere afspraken gemaakt worden;

overwegende dat:
- het raadsvoorstel op geen enkele wijze aangeeft hoe op termijn in de kosten van aanschaf en herbestemming van de parkeergarage moet worden voorzien;
- de deal met Interparking kan betekenen dat de gemeente tien jaar na opening van de Forumgarage 3,5 miljoen euro heeft ontvangen, doch als gekozen wordt voor overname over vijf jaar dit bedrag daalt naar 1,4 miljoen euro;
- er op dit moment nog geen plannen zijn op welke wijze dat deel van de binnenstad wordt ingericht, waarbij buurtparkeren en een fietsenstalling opgaven zijn;
- het gezien het bovenstaande verstandig is, gezien de onzekere kosten van de aankoop/herbestemming en de onzekere hoogte van de opbrengsten, deze laatste te reserveren;
- de raad dit jaar nog spreekt over het Investeringsfonds, zodat extra kosten herinrichting binnenstad in een structureel kader geplaatst kunnen worden;
- de voortgang van de werkzaamheden in de Brugstraat van belang is, doch dekking van de benodigde extra middelen voorlopig ten laste kan komen van de 22,5 miljoen euro, beschikbaar voor het Basispakket Binnenstad, tot besluitvorming over het Investeringsfonds heeft plaatsgevonden;
- het college in de raadsvergadering van 27 september 2017 heeft aangegeven dat 'binnen het budget van 22,5 miljoen euro volt te schuiven, te herprioriteren';

besluit het dictum van genoemd raadsvoorstel als volgt te wijzigen:
- V te vervangen door: *"Een reserve Aankoop en herbestemming Parkeergarage Centrum te vormen en de extra inkomsten uit de Centrumgarage toe te voegen aan deze beklemde reserve ter dekking van de kosten voor de toekomstige aankoop en herbestemming van de parkeerkeergarage en herinrichting van de omgeving"*;
- VI te vervangen door: *"De resterende kapitaallasten van 26.054 euro te financieren uit de beschikbare middelen voor de realisatie van het basispakket Binnenstad"*;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Onze stad was altijd al een van de mooiste steden van Nederland en de binnenstad is een parel in die stad. Die zorgt voor aantrekkelijke reuring, activiteit en grote evenementen. Daarmee is dat goed voor het welvaren van de stad en daarmee is en blijft het een metropool van het noorden. Inmiddels richten we de binnenstad opnieuw in. De huidige voltooide Astraat zonder bussen en met een nieuwe inrichting is een prachtige voorbode voor de rest van de stad. Het leven in de straten verdringt de diesel en als er ergens de modieuze term 'verblijfsgebied' van toepassing is, dan is het hier wel. We kunnen niet wachten tot ook de Gelkingestraat, de Oosterstraat en Grote Markt aangepakt worden. Dan blijft nog wel het probleem van de vele vrachtwagens in de binnenstad, maar wij hebben begrepen dat het college druk bezig is daar paal en perk aan te stellen en dat juichen wij zeer toe.
Verder willen we onze waardering uitspreken voor de reactie van de wethouder in de commissie, waarin hij aangaf dat de communicatie met de buurt op het punt van het verdwijnen van parkeerplaatsen tekort

heeft geschoten en dat hij graag alsnog met de buurt in gesprek gaat om tot een oplossing te komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u, voorzitter. Op dat laatste punt dat nu wordt aangehaald, het verdwijnen van die parkeerplekken: wij hadden hier toch de afspraak dat wij eerst met die buurten en wijken in gesprek zouden gaan, voordat we een besluit nemen? Vindt u het niet heel raar dat dit zo gelopen is?

De heer BLOM (VVD): Het is jammer dat het zo gelopen is, maar we hebben het volste vertrouwen dat de wethouder dit gaat herstellen.

De VOORZITTER: De heer Lamers.

De heer LAMERS (CDA): Voorzitter, als iets te mooi lijkt om waar te zijn, dan is het meestal ook te mooi om waar te zijn. Het CDA maakt zich al langere tijd ernstige zorgen over de betaalbaarheid van de binnenstadplannen. Het lijkt erop dat het college grote moeite heeft om de herinrichting van de Binnenstad-west te kunnen betalen. De oplossing die het college voor het financieringsprobleem zoekt is dan de parkeergaragedeal. Deze deal houdt in dat de gemeente de commerciële parkeergarage aan de Vismarkt openhoudt, daar 350.000 euro per jaar voor krijgt en daarmee worden de binnenstadplannen betaald. Dit lijkt te mooi om waar te zijn. Nou nee, want de gemeente is wel een aankoopverplichting aangegaan en zal dus de parkeergarage moeten aankopen. En we hebben het niet over honderdduizenden euro's. Dat geld is er niet. Ook voor de aankomende herontwikkeling van die parkeergarage is het geld er niet. In de commissie heeft het CDA al aangegeven dat we dat ook iedereen zouden afraden. Koop geen huis dat je niet kunt betalen. Wat vindt de wethouder eigenlijk van deze wijze van financiering? Zou de wethouder daar nog nader op willen ingaan?
Het mooi maken van de Brugstraat en Munnekeholm wordt betaald met geld dat eigenlijk nodig is voor de herontwikkeling van de parkeergarage aan de Vismarkt. De problemen worden van vandaag doorgeschoven naar de toekomst. Ook hier zou het CDA graag een reactie van de wethouder zien.
Voorzitter, er moet een andere manier van financiering komen van deze plannen, maar ook voor de aankomende binnenstadplannen. Want, voorzitter, als alle ambities gerealiseerd moeten worden voor deze binnenstad, inclusief de Diepenring, inclusief het Zuiderdiep en de Vismarkt, gaat dat tientallen miljoenen kosten. Ruim 64 miljoen euro en dat gaat op deze manier niet lukken.
Dan inhoudelijk. Een ander punt, voorzitter. De plannen houden in dat het autoverkeer aan de Hoge der A naar de Astraat ontmoedigd zou moeten worden en dat daar een aantal parkeerplaatsen opgeheven moet worden.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou het CDA willen vragen: Als u nou zou moeten kiezen tussen de ontwikkeling van de parkeergarage of de ontwikkeling van de binnenstad, zoals u net noemde, waar zou dan voor kiezen?

De heer LAMERS (CDA): Dan zou ik nu de plannen afblazen. De deal die nu gemaakt wordt, namelijk een aankoopverplichting, waar heel veel in zit en uiteindelijk een herontwikkeling die moet plaatsvinden, daarvan kan ik me voorstellen dat het een heel groot risico is. Dat inzicht is er niet. Is dat een antwoord? Ja, dat denk ik.
Zoals ik al zei, met betrekking tot de plannen van die twaalf parkeerplaatsen die opgeheven worden, is het CDA van mening dat de belangen van omwonenden om dit besluit te nemen daarin worden geschaad. Zij wonen daar en worden geconfronteerd met schaarste aan parkeerplaatsen. Er is al iets gezegd over het participatietraject, maar het CDA is van mening dat er eerst alternatieven voor omwonenden gezocht moeten worden, alvorens tot de opheffing van deze parkeerplaatsen wordt overgegaan. Vandaar de motie 'Alternatief voor parkeren Hoge der A'. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. Toch een vraag aan het CDA. Onderschrijft het CDA nog wel de binnenstadsvisie? En begrijpt het CDA het verschil tussen een visie en een

uitvoeringsprogramma? U probeert nu af te dingen dat een aantal dingen niet goed geregeld zou zijn, maar een visie is iets op hoofdlijnen en dan kun je dus in de loop der jaren stukje bij beetje die visie verder vervolmaken of vertalen naar uitvoeringsplannen. Is het CDA dat met ons eens?

De heer LAMERS (CDA): Het zou echt heel flauw zijn, maar ik ga het toch doen: ik heb ook een visie om in een zeer mooi groot pand te wonen in de stad, maar ik kan het gewoon niet betalen. Je kunt een visie hebben, maar dan moet je er wel voor zorgen dat je de juiste financiering daarvoor regelt. En die financieringsconstructie die nu op tafel ligt, vinden wij echt te mager. Het gaat er niet om dat het sparen is, zoals mensen hier zeggen, het gaat er gewoon om dat je een verplichting aangaat, terwijl je in de toekomst het geld niet hebt.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Ruddijs, ik vind het prima, u mag van mij interrumperen, maar ik wil toch in het algemeen even zeggen dat wij met elkaar een afspraak maken om 19.15 uur klaar te zijn. Dat is een unanieme afspraak die we hier gemaakt hebben. Ik hoor daar allerlei positieve geluiden over. Maar ondertussen zorgt u er met elkaar voor dat dit niet gaat lukken. Ik vind het niet erg, ik heb de hele avond, maar ik attendeer u er wel op. Mijnheer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. Ik denk toch dat het onderwerp belangrijk genoeg is dat we daarover van gedachten wisselen.

De VOORZITTER: Ja, maar dat had u ook eerder kunnen bedenken. Gaat uw gang.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, dit gebeurt wel vaker. Volgens mij is het een belangrijk onderwerp en heeft een aantal mensen het goed voorbereid en het lijkt me terecht dat ook …

De VOORZITTER: Dat is geen probleem. Gaat uw gang.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ik vraag me wel af: waar u dus eigenlijk voor kiest, want dat is de keerzijde van wat u zegt, is dat het college elke drie maanden met een klein ad-hocplannetje moet komen. Daar zit dan precies een stukje financiering bij en zo gaan we kruimelsgewijs de binnenstad doorontwikkelen. In plaats van dat je inderdaad zegt: voor de lange termijn hebben we een visie. Daar hebben we inderdaad nog geen dekking voor, maar de komende tien, twintig jaar gaan we steeds stukjes van die visie verder invullen. U kiest voor het eerste, het kruimelwerk, ad hoc, stukje bij beetje de stad doorontwikkelen.

De heer LAMERS (CDA): Nee, ik kies ervoor om een goede dekking te krijgen voor de plannen die er zijn en die plannen moeten eigenlijk hun beste weg vinden in de begroting. Nu die er allemaal niet in zitten, heb je te maken met allemaal dat ad hoc aan elkaar knopen. En dat is gewoon niet de wijze waarop wij dat graag zouden zien.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Dank u wel, voorzitter. We hebben het hier in de commissie heel vaak over fietsparkeren, over toegankelijkheid, terecht aangezwengeld door uw fractie ook. Eigenlijk komen die beide discussies gewoon primair door ruimtegebrek; dat wij problemen hebben met fietsparkeren, problemen met toegankelijkheid. Wat maakt nu dat u die parkeerplek zo heilig verklaart? We zullen toch ergens concessies moeten doen en keuzes moeten maken.

De heer LAMERS (CDA): Het gaat er niet om dat wij die parkeergarage heilig verklaren, het gaat er gewoon om dat je, om dit mogelijk te maken, een aankoopverplichting aangaat. En voor die aankoopverplichting heb je geen geld. Nou, dat is echt een financieringswijze die wij niet voorstaan. Ik kan het niet anders maken dan het is.
Voorzitter, tot slot was ik bezig met het aanbieden van de motie.

Motie 6: Alternatief voor parkeren Hoge der A (CDA, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende het raadsvoorstel Herinrichting Binnenstad-west (Brugstraat Munnekeholm) en continuering Centrumgarage,

constaterende dat:
- het raadsvoorstel voorstelt om twaalf parkeerplaatsen tussen Turftorenstraat en Brugstraat op te heffen;
- de doelstelling van deze opheffing volgens het raadsvoorstel is: ontmoedigen van het autoverkeer vanaf de Hoge der A naar de Astraat om de druk van autoverkeer op de Abrug en in de Astraat te verminderen.

overwegende dat:
- omwonenden aangegeven hebben zich onvoldoende gehoord te hebben gevoeld over de gevolgen van het opheffen van deze twaalf parkeerplaatsen;
- volgens omwonenden deze twaalf parkeerplaatsen overwegend door vergunninghouders gebruikt worden en daarmee voor weinig verkeersbewegingen zorgen;
- de optie van het slechts nog toestaan van parkeren voor vergunninghouders niet in de afweging lijkt te zijn meegenomen;
- het college reeds heeft aangegeven in gesprek te willen gaan met de omwonenden over eventuele alternatieve parkeermogelijkheden;
- de parkeervergunninghouders binnen de diepenring ruim 240 euro per jaar voor hun vergunning betalen;
- zowel omwonenden als het parkeerbedrijf aangeven dat op dit moment het aantal parkeerplekken in relatie tot het aantal uitgegeven vergunning krap is;
- het beperken van de toekomstige uitgifte van vergunningen voor de huidige vergunninghouders geen oplossing is;
- om het wonen in de binnenstad aantrekkelijk te houden het bieden van voldoende en betaalbare parkeerruimte voor bewoners erg belangrijk is;

verzoekt het college:
- pas over te gaan tot het opheffen van parkeerplaatsen aan het Hoge der A wanneer er in overleg met omwonenden een acceptabel alternatief geboden kan worden;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja, dank u, voorzitter. Voorzitter, tijdens de commissie en eigenlijk in de aanloop naar dit tracébesluit, hebben we wel vaker aangegeven onze zorgen te hebben over het fietsparkeren in dit gebied, het gebied Astraat-Brugstraat-Munnekeholm. In deze stukken komt ook naar voren dat wij niet de enige waren, maar dat het een grote zorg van de buurt is.
Duidelijk is dat de problematiek rond fietsparkeren geen probleem is dat nieuw is voor onze stad en ook geen probleem is dat uniek is voor juist dit gebied. Ik denk dat de wethouder deze problematiek ook onderkende en hij gaf ook aan dat er hard gewerkt wordt aan een oplossing, zowel ambtelijk als in overleg met de buurt. In maart kunnen we in ieder geval concrete plannen verwachten voor het fietsverkeer rond de Minerva-academie. Daar zijn we uiteraard blij mee en daar kijken we ook naar uit. Maar verdere planvorming is helaas een stuk minder concreet. Er wordt nagedacht over een ondergrondse stalling in het gebied, maar we moeten realistisch zijn: zo’n plan gaat niet gerealiseerd worden voor het einde van 2018.
En voorzitter, als raad beslissen wij vandaag over de nieuwe inrichting van Binnenstad-west. Die nieuwe inrichting komt er om dit gebied toegankelijker te maken, om dit gebied een gebied te maken waar je graag doorheen loopt en waar je op je gemak doorheen loopt. Wij voorzien echter wel problemen, wanneer er slechts vijftien parkeerplaatsen worden toegevoegd aan het gebied, voor deze toegankelijkheid. Want als je nu door de Brugstraat loopt, staat het aan beide kanten van de straat vol met fietsen, van de Doppio tot aan de Subway, van de boekhandel tot aan de Suitsupply en die fietsen staan op dit moment nog redelijk gestructureerd. Er is een stoep en daar staan ze langs. Maar die stoep gaat straks verdwijnen. Als daarnaast ook nog eens 33 parkeerplaatsen worden weggehaald in dat gebied, dan vragen wij ons af wat er gaat gebeuren met die fietsen. Die fietsen zullen in dat gebied toch neergezet worden en dat gaat nou juist ten koste van wat we willen met dat gebied.
Voorzitter, we begrijpen dat er op meerdere manieren wordt nagedacht over het fietsparkeren en dat we het ook in een grotere scope over de hele binnenstad bekijken, maar we willen het college en de raad toch vragen om in ieder geval te zorgen dat er meer dan vijftien plekken komen in dat gebied, wanneer deze

herinrichting is afgerond. Hiervoor dienen we dan ook een motie in, samen met 100% Groningen, Stadspartij en de ChristenUnie. In deze motie vragen wij niet zozeer dat er definitieve plekken moeten komen die dit probleem voor altijd zullen oplossen, maar we willen alleen vragen dat, mochten er nog geen concrete plannen zijn voordat deze herinrichting is afgerond, er in ieder geval tijdelijke plekken gerealiseerd worden. Het hoeft ook niet veel te kosten. In de vorm van fietsvlakken kan dat wat ons betreft ook, maar zonder enige maatregel voor het fietsparkeren voorzien wij dat deze herinrichting niet gaat bereiken wat wij verwachten van een herinrichting.

Motie 7: Als ik 1 keer tring, dan zoek ik een fietsparking (Student en Stad, Stadspartij, 100% Groningen, ChristenUnie)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende het raadsvoorstel Herinrichting Binnenstad-west,

constaterende dat:
- het gebied Astraat-Brugstraat-Munnekeholm een door fietsers druk bezocht gebied is;
- binnen het participatieproject het meest terugkerende onderwerp de realisatie van voldoende fietsparkeerfaciliteiten is geweest;
- er per saldo met de nieuwe inrichting van het hele gebied slecht 15 plekken bijkomen;
- het aantal fietsparkeerplekken in de Brugstraat echter met 33 afneemt;
- er in totaal in het gebied nog een vraag is naar 289 extra plekken;
- er nagedacht wordt over oplossingen, maar dat er nog geen concrete plannen zijn;
- er naar verwachting in maart alleen concrete plannen worden gepresenteerd voor het fietsparkeren op het Minervaplein;

overwegende dat:
- de binnenstad aantrekkelijk moet zijn voor zowel bewoners als bezoekers;
- de binnenstad aantrekkelijk moet zijn voor zowel voetgangers als fietsers;
- de toegankelijkheid van de Brugstraat voor zowel fietsers als voetgangers kan verslechteren wanneer het aantal fietsparkeerplekken daalt;
- de toegankelijkheid van het hele gebied in het geding komt wanneer er onvoldoende fietsparkeerplekken worden gerealiseerd;
- er vanuit het project ‘Uitbreiding fietsenstallingen binnenstad’ nu gesproken wordt over een eventuele ondergrondse stalling;
- dat deze stalling een oplossing kan zijn, maar nooit voor de herinrichting gerealiseerd kan worden;
- niet de complete vraag in het gebied in een keer beantwoord kan worden;
- het wel wenselijk is dat voor de afronding van de herinrichting er meer stallingsplek in het gebied wordt gerealiseerd;
- er naast de vraag naar meer plekken rond het Minervaplein ook in de rest van het gebied vraag is naar fietsparkeerplekken;

verzoekt het college:
- buiten de scope van het Minervaplein, voor de afronding van de herinrichting Binnenstad-west definitief, dan wel tijdelijk, significant meer fietsparkeerplekken aan het gebied Astraat-Brugstraat-Munnekeholm toe te voegen dan de beoogde vijftien plekken;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ook ik zal niet herhalen wat er vorige week in de commissie al over deze onderwerpen gezegd is, maar de Partij voor de Dieren blijft wel een groot voorstander van de autoluwe binnenstad. Wij zijn dan ook blij dat de grote bussen niet meer door de smalle straten van de westelijke binnenstad rijden.
Over de plannen voor de parkeergarage in de Haddingestraat heeft de Partij voor de Dieren echter nog wel een paar kritische noten. De keus van het college om de Centrumgarage eerst nog open te houden voor commercieel parkeren, heeft de wethouder vorige week duidelijk uitgelegd. Dat de financiële voordelen van een tijdelijke verlenging van de exploitatie door Interparking ten goede komen aan de binnenstadsvernieuwing, is wat ons betreft de juiste keuze. Maar hier zit wel de crux. De mogelijkheid dat deze exploitatie na het openen van de Forumgarage nog tien jaar duurt, vinden wij niet tijdelijk. De garage is ons al jaren een doorn in het oog voor het historische centrum en als het aan ons ligt, wordt de verlenging

van de exploitatie door Interparking vastgesteld op de genoemde mogelijke variant van vijf jaar en geen dag langer. Hiertoe dienen wij een amendement in.
In 2024 is het hoog tijd dat de garage, met opknapbeurt die Interparking dan heeft voltooid, wordt ingezet als buurtstalling. Nabije buurtstallingen kampen momenteel al met wachtlijsten. Het openen van de Centrumgarage als buurtstalling zou deze tekorten kunnen oplossen. Ook zouden dan alle geparkeerde auto's kunnen verdwijnen uit de Haddingestraat en Pelsterstraat, wat ook deze straten vrijmaakt voor de nodige vernieuwing. Daarnaast bezwijken de zuidelijke en oostelijke zijden van de Vismarkt, en dan met name de doorgang bij de Pelsterstraat, onder de hoeveelheid foutgeparkeerde fietsen. Deze belemmeren de doorgang en maken de Vismarkt op drukke momenten slechter toegankelijk voor mensen met een visuele of mobiele beperking. Voorzitter, al deze problemen zouden opgelost zijn met een buurtstalling in de Centrumgarage. Wij zijn het niet eens met de conclusie van het college dat de garage te ver uit het zicht ligt voor fietsers om er grootschalig gebruik van te maken.
Voorzitter, omwonenden van de Centrumgarage hebben ons de afgelopen week aangeschreven, naar aanleiding van het nieuws dat de garage een stuk langer dan verwacht commercieel open zal blijven. Ze schreven ernstige last te ondervinden van uitlaatgassen en fijnstof rondom de garage. Dat komt door het feit dat de garage een open garage is, met rondom roosters in plaats van dichte buitenwanden of platen. Aangezien de gezondheidsrisico's van de hogere uitstoot van fijnstof er niet om liegen, nemen wij deze opmerkingen zeer serieus. Wij zouden graag zien dat binnen afzienbare tijd metingen van de fijnstofuitstoot rondom de garage plaatsvinden en dienen hiertoe een motie in. In het raadsvoorstel staat dat Interparking zich verplicht om binnen twee jaar na de opening van de Forumgarage 700.000 euro te investeren in de garage. De Partij voor de Dieren wil voorstellen dat een gedeelte van deze 700.000 euro wordt gebruikt om de uitstoot van fijnstof door parkeren in de garage terug te brengen.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de raad kreeg vlak na de zomer een brief van het college over de luchtkwaliteit in de stad. Wij waren de enige partij die dat wilde bespreken, dus dat is toen ook niet gebeurd. Uw partij wilde het ook niet bespreken. Wij hebben u in de commissie ook niet gehoord over fijnstof. We hebben toch gemeentebreed beleid over wat u nu voorstelt?

De heer KELDER (PvdD): Op zich hebben we daar beleid op, maar het is wel een garage die open is. Dat is anders dan de meeste andere garages. We hebben echt klachten gekregen van buurtbewoners die zeggen: "Wij zitten de hele tijd in die stank van die garage." En omdat er zoveel autoverkeer is, vinden wij het wel de moeite waard om dit nog even apart onder de loep te nemen om te gaan kijken of hier fijnstofmetingen gedaan kunnen worden. Mocht uit die metingen blijken dat deze uitstoot boven de wettelijke normen is, dan moet daar toch nog naar gekeken worden. Wij willen dit niet onder de standaardregelingen scharen die er al zijn. Dank u, voorzitter.

Amendement 2: **Exploitatie Centrumgarage op vijf jaar** (Partij voor de Dieren)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, ter bespreking van de continuering Centrumgarage (raadsvoorstel 22 december 2017, 6729175),

constaterende dat:
- het college in het 'Raadsvoorstel Herinrichting Binnenstad-west (Brugstraat/Munnekeholm) en continuering Centrumgarage' meldt dat het voornemens is om te besluiten dat Interparking in beginsel de Centrumgarage nog tien jaar commercieel mag exploiteren;
- het college in ditzelfde raadsvoorstel meldt dat we als gemeente de garage al na vijf jaar in handen kunnen krijgen, mits binnen twee jaar na opening van de Forumgarage besloten;

overwegende dat:
- de Centrumgarage volgens originele plannen al met de opening van de Forumgarage haar deuren zou sluiten voor commercieel parkeren;
- het gebruik van de Centrumgarage voor commercieel parkeren in de huidige vorm veel overlast veroorzaakt voor omwonenden;
- de Centrumgarage in haar huidige vorm een doorn in het oog is en niet past binnen de gemeentelijke visie op de vernieuwde en emissieloze binnenstad;

besluit:
- het volgende punt uit het raadsvoorstel te vervangen:

- II. de exploitatie van de Centrumgarage door Interparking na opening van de Forumgarage te continueren
- door:
  - II. de exploitatie van de Centrumgarage door Interparking na opening van de Forumgarage te continueren voor een periode van maximaal vijf jaar;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 8: Parkeergarage Fijnstofmeting (Partij voor de Dieren)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, ter bespreking van de continuering Centrumgarage (raadsvoorstel 22 december 2017, 6729175),

constaterende dat:
- bij de toegangsweg van grote parkeerterreinen of parkeergarages schadelijke stoffen zoals stikstofdioxide en fijnstof aanwezig zijn[1];
- bovenstaande stoffen die vrijkomen bij garages schadelijk zijn voor omwonenden;
- mensen in Nederland gemiddeld dertien maanden van ons leven verliezen door luchtvervuiling: negen door fijnstof en nog eens vier door stikstofdioxide (NO_2)[2];
- de parkeergarage aan de Haddingestraat een open garage met rondom roosters in plaats van wanden/platen, de stoffen die vrijkomen worden hierdoor verspreid;

overwegende dat:
- de gemeente voornemens is om de garage nog minstens vijf jaar open te houden;
- er manieren zijn om de verspreiding van fijnstof uit de Centrumgarage te verminderen, zoals luchtzuiveraars plaatsen[3] of het dichten van de roosters;
- in het exploitatiecontract met Interparking 700.000 euro is gereserveerd voor investeringen in de kwaliteit van de parkeergarage;

verzoekt het college:
- een fijnstofmeting te doen bij de Centrumgarage aan de Haddingestraat;
- de raad op de hoogte te brengen van de uitkomsten;
- op basis hiervan eventueel maatregelen te nemen om, in de jaren dat de garage nog open is, de omwonenden te beschermen tegen de vrijkomende fijnstof uit de parkeergarage;

en gaat over tot de orde van de dag.

[1] https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/parkeren-0/parkeergarages/
[2] file:///C:/Users/PartijvoordeDieren/Down loads/Nleetrapport-2015_smatl.pdf
[3] https://www.volkskrant.nl/binnenlandimegastofzuigers-proberen-lucht-in-eincihoven-te-zuiveren-werkt-dit~a4546776/

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja dank u wel, voorzitter. Het is heel goed om de aanpak van de binnenstad, waarvan we de eerste contouren nu zien, door te trekken richting Brugstraat/Munnekeholm. Wij vinden het een verbetering en we zien ook de verandering. Mensen hebben het erover en het is goed dat wij dit ook doortrekken. We vinden het voorstel voor het merendeel ook goed en doordacht.
Drie punten. Financieel, daar kom ik zo even op terug, wat betreft de Centrumgarage. Fietsparkeren. Nou, ik verwijs even naar de motie die wij samen met Student en Stad daarvoor hebben ingediend, om daar meer aandacht voor te hebben, want we zien ook in het huidige stuk dat het steeds lastiger is met fietsen en brommers en hoe je dat dan op een goede wijze vorm gaat geven. Een uitdaging voor het college, maar voor ons allemaal daarin. De parkeerplaatsen zijn ook een onderdeel dat in de commissie naar voren kwam, waarvan de wethouder zei: “Ik ga opnieuw in gesprek.” Ik zou heel graag nu opnieuw van de wethouder willen horen: “Ik kom daar op een goede manier met de bewoners uit.” De wethouder noemde zelf bewonersparkeren. Ik denk dat dit een heel goede optie is, maar we krijgen daar nog een nota over hoe we dat voor de toekomst gaan vormgeven.
Maar dan het heikelste punt, laat ik het zo maar omschrijven, de sluiting van de Centrumgarage. Die intentie ligt er namelijk al heel erg lang en ik denk dat het een goed intentie is, omdat, als je kijkt naar die binnenstad, je ook een leefbaarder Haddingestraat en Pelsterstraat zou willen en daar ook voor de toekomst misschien een mooie buurtgarage van kan maken, of in ieder geval iets voor de fietsen, alhoewel het college daar nog niet heel enthousiast over is. Maar in ieder geval lag die intentie er al die jaren. Er is ook niet voor gespaard en we krijgen nu wel een beloning van 350.000 euro. Ik heb het een beetje bekeken als: ‘Ik kan het huis van de buren kopen. Dat weet ik al best heel lang. Ik ga er niet voor sparen en ook op dit moment niet.’ Dus

het amendement, zoals dat ingediend is door de SP, daarvan kunnen wij de denkwijze ook goed volgen. Ga hem aankopen, ga daarvoor sparen. Ik zeg niet dat daarmee de intenties van het college om het geheel aan te pakken tenietgedaan moeten worden, maar ik zou ook willen pleiten voor een andere wijze van financiering, zoals verwoord in het amendement.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Laten we positief beginnen. Dat zijn we over de herinrichting Astraat-Aweg. Dat lijkt iets moois om over te dromen voor de rest van de stad. Maar ja, we weten allemaal: de meeste dromen zijn bedrog. Ik denk dat de heer Koks van de SP zich in zijn introductie van zijn woordvoering wel goed uitdrukte, want ook wij hebben het gevoel dat wij in een fuik zijn gelopen en voor het spreekwoordelijke gaatjes zijn geprutst. Ik ben dan ook blij dat de heer Koks mij citeerde, waar het gaat om de financiële dekking. Wat ik ook in de commissie heb gezegd: het is gewoon een houtje-touwtjeconstructie. Het zijn hoge ambities, maar de financiële onderbouwing is zeer betreurenswaardig. Voor de plannen is te weinig geld en met kunst- en vliegwerk wordt nu, door de parkeergarage Haddingestraat langer open te houden, geld gevonden en wordt het ene gat met het andere gevuld. Hiermee is een snelle oplossing voor het fietsparkeren verder weg, evenals een oplossing voor de buurt voor de auto's. En dit is natuurlijk ook strijdig, de heer Leemhuis wees daar terecht op, met de besluiten die door deze raad zijn genomen over de parkeergarage onder het Forum. Want hoe denkt het college deze tekorten te dekken? De bezetting van de parkeergarage is immers naar beneden bijgesteld, althans de verwachting daarvan. En dat is dan ook de reden, met de financiële onderbouwing, waarom wij onder het amendement van de SP staan.
En dan die inspraak met betrekking tot het verdwijnen van de parkeerplaatsen in het A-kwartier. Eerst neemt het college een besluit, daarna gaat het nog in gesprek, maar de uitkomst staat vast. In die zin: de parkeerplaatsen verdwijnen gewoon.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken, want de heer Blom wil interrumperen.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. U hebt het over een houtje-touwtje-oplossing; dat suggereert een beetje dat het onoverzichtelijk en niet transparant is. Maar er is toch gewoon een basispakket aangenomen? En daarbij heeft het college toch toegezegd voor de rest van de projecten telkens met een kredietvoorstel te komen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, maar we begonnen ooit met 21 miljoen euro en we zitten nu op 64 miljoen euro. Daarvan heeft de volledige oppositie gezegd in de discussie in september: "Wij willen eerst meer inzicht in hoeveel geld er nodig is voor welke ambities en dan kunnen wij zelf als raad prioriteiten aangeven." Ja, u hebt een andere keus gemaakt, maar ik vind zoals we er nu voorstaan heel ondoorzichtig. Inderdaad, die parkeergarage Haddingestraat kwam ineens uit de lucht vallen. Althans, dat hij langer open moest blijven.
Over die inspraak. Wat betreft het verdwijnen van die parkeerplekken in het A-kwartier lijken we wat ons betreft weer terug bij af, want het college beslist wat goed voor u is. Daarom staan wij ook op de CDA-motie om die parkeerplekken niet nu al te laten verdwijnen, zoals het college voorstelt. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college, met name op een aantal moties en amendementen waar wij ook onder staan.

De VOORZITTER: Ik dank u. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, dank u wel. We hebben natuurlijk een ontmoedigingsbeleid met betrekking tot auto's in de binnenstad. Dat neemt niet weg dat het parkeren van je auto eigenlijk gewoon een van onze voorzieningen is, die voor sommige mensen niet kan ontbreken en daarmee kan het een grote ergernis zijn als je iedere dag een kwartier op zoek bent naar een plekje. Twaalf plekken wegnemen zonder alternatief is daarom wat ons betreft ook geen optie, alvast refererend aan de motie van het CDA.
Maar het parkeren van je fiets is eigenlijk net zo belangrijk. Daarom vinden wij dat door het wegnemen van de rekken, de afgelopen tijd in de binnenstad, bewoners daarin ook benadeeld worden. Er moet meer oog zijn voor de problemen die zij ervaren. Daarom dienen wij ook de motie in van Student en Stad, samen met andere partijen. Diefstal bijvoorbeeld, is nog steeds een groot probleem.
Wat betreft het amendement en de discussie over het geld wachten wij even het antwoord van de wethouder af. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Nou, er is al veel gezegd in de commissie en hier ook. Twee punten nog van de Partij van de Arbeid. We zijn er wel vaker over begonnen en we hebben het college daar niet heel duidelijk stelling over horen nemen: de cultuurhistorie. De toegankelijkheid vinden we natuurlijk hartstikke belangrijk in de binnenstadsvisie, maar de cultuurhistorie, met name in relatie tot het voorplein van de A-kerktoren. We zouden graag een toezegging hebben dat, als daar het volgende plan bij komt, de historische context daarbij betrokken wordt en dat we geen woonerf krijgen op zo'n historische plek. Dat is punt 1. En het tweede punt: je kunt als gemeente natuurlijk te veel hooi op je vork nemen en dat zouden we dan gaan doen als we nu op stel en sprong toch met de Haddingestraatgarage verdergaan. Dus wij steunen het voorstel.
We zijn blij met de motie die we samen met GroenLinks en D66 indienen vanwege het schoonheidsfoutje in de beslispunten, waarin niet heel duidelijk staat dat de ambitie nog steeds blijft, onverkort, dat die commerciële parkeergarage in de Haddingestraat dichtgaat. Die steunen wij van harte. Die dienen we mee in, maar we zien natuurlijk wel dat, als je de ambitie hebt om uiteindelijk ook de Haddingestraat en de Pelsterstraat volledig in te richten, het inderdaad financieel niet alleen gaat om de aankoop van de garage, maar dat daar een enorm financieel verhaal achter weg komt. Het is goed om dat nog even uit te stellen en daardoor geen andere projecten te laten vertragen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Ja, in uw reactie zojuist op wat het CDA zei, reageerde u dat u een voorstander bent van structurele financiering van de extra wensen die met de binnenstadinrichting te maken hebben. Vindt u deze financiering met die parkeergarageopbrengst nou juist niet een voorbeeld van incidentenfinanciering? Bent u niet met mij eens dat die structurele financiering uit dat langeretermijnstedelijkevernieuwingsfonds moet gaan plaatsvinden?

De heer RUDDIJS (PvdA): Ik ben het grotendeels met u eens. Ik heb ook in de commissie gezegd dat ik tandenknarsend, namens mijn fractie akkoord ging. We zitten in een situatie, daarom zeg ik ook: je kunt te veel hooi op je vork nemen, dit is een pragmatische oplossing. Dit verdient geen schoonheidsprijs, maar het is een pragmatische oplossing. We kunnen nu niet alles en kunnen op dit moment ook niet alles met het stedelijke investeringsfonds. De koninklijke weg is natuurlijk dat je een prachtig stedelijk investeringsfonds hebt, dat je jaarlijks goed kunt vullen en waar je al die projecten uit financiert. Maar helaas, die situatie hebben we nog niet bereikt.

De VOORZITTER: Oké. Wie nog vanuit de raad? De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik denk dat heel Groningen trots is op de nieuwe Astraat, waar een grijze verkeersader een mooi verblijfsgebied is geworden. Dit ambitieuze college is samen met inwoners en ondernemers aan de slag gegaan om de rest van de binnenstad ook aan te pakken. Centraal daarin staat eigenlijk het creëren van ruimte. Voor mensen, voor bedrijven en voor groen. Daarom vinden wij het weghouden van auto's op het Hoge der A, de mooiste straat van Groningen, ook prima te billijken. We moeten als commissie denk ik ook eerlijk zijn met elkaar. We hebben het vaak over extra wensen voor de binnenstad. We willen meer fietsparkeren, de toegankelijkheid is belangrijk, dat betekent ook dat we keuzes moeten maken ten aanzien van die ruimte. Op de plek van één auto kunnen bijvoorbeeld ook twaalf fietsen staan. Dus wat wij van het college vragen is eigenlijk ook indirect wat het hier doet. Dus in die zin vinden wij dat hier een logische keuze is gemaakt en zijn we ook blij dat de wethouder heeft gezegd dat de participatie met de bewoners wat beter kan en dat die opnieuw opgepakt wordt. Tegelijkertijd hebben we gezien dat dezelfde participatie rondom de Astraat heel goed is gegaan, dus wij hebben er in die zin ook alle vertrouwen in dat dit goed verdergaat.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, de heer Rustebiel heeft het over het verdwijnen van parkeerplaatsen en dat dit mooi is en dat we dat graag willen. Maar volgens ons wonen er ook mensen aan die straat waar u het over hebt, Hoge der A, Lage der A. Daar verdwijnen parkeerplaatsen. Wat hebben die

bewoners hieraan? Want die fietsen die daar gestald worden, zijn niet van de mensen die daar wonen. Dus zij zijn wel een parkeerplaats kwijt, maar ze krijgen er niets voor terug.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ik probeer even onze raad een spiegel voor te houden. Wij leggen steeds allerlei extra wensen neer voor die binnenstad, maar dat betekent ook dat er ergens ruimte gemaakt moet worden. In onze motie 'Diepenring autovrij' hebben wij gezegd tegen het college: leg nou primair de nadruk, als je parkeerplekken weghaalt, op bezoekers. Dus in die zin ben ik dat wel met u eens.
Met het openhouden van de garage heeft het college een prima dekking gevonden voor de wensen van de raad. Volgens mij heeft de raad ook aan het college gevraagd om met dekkende voorstellen te komen voor die binnenstad en ik heb het idee dat dit nu precies zo'n dekkend voorstel is. Ik denk dat ik namens heel veel Stadjers spreek als ik zeg dat we uitzien naar de nieuwe straten en pleintjes tussen de Astraat en het Zuiderdiep, want daar was deze hele discussie eigenlijk mee begonnen.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Over die financiering: de PvdA zegt dat het eigenlijk de koninklijke weg zou zijn als we dat via het stedelijk investeringsfonds zouden doen. Is D66 het daarmee eens? En vindt D66 het dan ook niet goed om juist de extra kosten die we nu hebben, voorlopig te parkeren bij die 22 miljoen euro die we al beschikbaar gesteld hebben?

De heer RUSTEBIEL (D66): Nee, daar zijn we het niet mee eens, omdat het volgens ons tot consequentie heeft dat deze plannen heftig gaan vertragen.

De VOORZITTER: De heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Toch een korte vraag over de ruimte voor de fiets. D66 is ook een fietspartij, volgens mij. Vindt D66 vijftien nieuwe fietsparkeerplekken in dit gebied genoeg? En zo nee: is het dan niet van mening, net als Student en Stad, dat voordat het gebied is afgerond, op wat voor manier dan ook, er toch wel wat extra plekken gerealiseerd moeten worden?

De heer RUSTEBIEL (D66): Volgens mij is het college continu en ook parallel aan de ontwikkeling die nu voor ons ligt bezig met fietsparkeren. Ik gebruik de vijftien fietsparkeerplekken om het volume van autoparkeerplekken aan te geven. Wij verwachten natuurlijk dat er veel meer fietsparkeerplekken in dit gebied bij gaan komen.

De VOORZITTER: Laatste punt en dan kan de heer Rustebiel afronden. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Naast een fietspartij is D66 natuurlijk ook een partij van processen van bestuurlijke vernieuwing. Ik ben wel benieuwd hoe D66 met de ambities van dit college op inspraakgebied aankijkt tegen hoe dit proces doorlopen is, met omwonenden van de Astraat waar nu die twaalf parkeerplaatsen verdwijnen.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dat hebt u mij vorige week ook gevraagd. Dat is dus bijna uitstekend verlopen, op die twaalf parkeerplekken na. En dat gaat het college nu oppakken en daar zijn we blij mee.

De VOORZITTER: Nee, geen interrupties meer. We gaan naar de eerste termijn van het college.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. We zijn op stoom met de binnenstadsaanpak. We zijn begonnen in de Astraat. Ik denk dat velen van u ook de behoorlijk tevreden reacties hebben gezien. We vinden het zelf ook erg mooi geworden. De verblijfskwaliteit is verbeterd, de toegankelijkheid is verbeterd, er is meer groen gekomen, allemaal uitgangspunten die wij hadden in onze binnenstadsvisie. Ik denk dat het goed is dat we na vandaag in ieder geval een volgende stap kunnen zetten. We voegen groen toe, we zorgen voor meer toegankelijkheid en tegelijkertijd zorgen we voor een verbeterde verblijfskwaliteit, houden we de stad voor fietser en voetganger goed bereikbaar. En uiteraard hebben wij in dit traject voldoende oog voor de onderwerpen die u ook benoemt.
Ik loop ze even af. Laten wij eens beginnen met het fietsparkeren. Het is inderdaad waar dat als je netto naar dit plan kijkt, er 15 fietsparkeerplekken bijkomen. Tegelijkertijd weet u ook allemaal dat wij als college op dit moment hard bezig zijn met allerlei andere maatregelen, die er ook voor zorgen dat er meer

fietsplekken komen. Zo komen er binnenkort 450 extra parkeerplekken bij de A-kerk, als onderdeel van de aanpak van het flitsteam. Dat zorgt in ieder geval voor tijdelijk wat lucht. Wij gaan nog in maart komen met een aanpak flankerend fietsbeleid, zoals we dat dan noemen. Ook onderdeel van die binnenstadsvisie. En ook zullen we dan proberen zo veel mogelijk fietsparkeerplekken toe te voegen. Dus dit is een onderwerp, dat weet u, wat voortdurend op de agenda staat. We proberen daar heel veel aandacht aan te schenken, juist ook omdat het raakt aan een van de belangrijkste uitgangspunten van de binnenstadsvisie, waar u als raad ook steeds op hamert, namelijk de toegankelijkheid. Volgens mij kunnen wij weinig meer doen dan dat wat wij op dit moment doen aan dat onderwerp en nogmaals, in maart verwacht ik dat we met flankerende maatregelen stevige stappen zullen zetten.
De parkeerplekken. Er wordt nu vooral door de Stadspartij wel een heel zwart beeld geschetst over hoe de participatie is verlopen. Ik denk ook niet, als je het zo stelt, dat de bewoners van het A-kwartier en de bewonersvereniging daar zich daarin herkennen. Ik heb er tijdens de commissievergadering al het nodige over gezegd. Misschien ter nuancering even: er is wel degelijk gesproken met de omwonenden van de twaalf parkeerplaatsen die verdwijnen. Die hadden daar op zich niet zo heel veel moeite mee. Waar het probleem in is gaan zitten, is dat wij het gebied dat impact ondervond van het verdwijnen van deze parkeerplaatsen, samen met de buurtvereniging overigens, te beperkt hebben ingeschat. En dat we dus met bewoners die verder af wonen van de Hoge der A wat meer in gesprek hadden moeten gaan, omdat de parkeerdruk al hoog is. Ik heb u ook gezegd dat wij daar snel over in gesprek gaan, dat wij verwachten dat we op een redelijke wijze een alternatief kunnen bieden, ook in samenhang met de parkeervisie, waar collega De Rook op dit moment hard mee bezig is. En als het dan gaat over de inspraak, dan is het misschien het beste om het citaat van mevrouw Klaver maar te gebruiken, zoals zij dat na de vergadering van woensdag op RTV Noord achterliet: “Wij werken goed samen met de wethouder en wij hebben vertrouwen in een oplossing.” Dat is volgens mij de stand van zaken wat betreft de participatie en ik zou het mooi vinden als dat beeld ook een beetje bleef hangen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, dan blijft gewoon het probleem dat ik af en toe twijfel aan de politieke sensitiviteit van dit college. U weet: als je op een bepaalde plek van de stad iets doet, iets knipt, dan heeft een ander deel van de stad daar last van. Dan zou ik het college mee willen geven om daar eens wat meer oog voor te hebben.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, voorzitter, wij danken Stadspartij voor dit oprechte advies.

De VOORZITTER: De heer Lammers. De heer Lamers, pardon.

De heer LAMERS (CDA): Maakt niet uit, ik ben het inmiddels wel gewend. Is de participatie, wat de wethouder aangeeft met betrekking tot de gesprekken met de omwonenden, wel in lijn met hetgeen wij in de motie aangeven? Namelijk dat er gesprekken zijn voordat er wat verdwijnt en dat er alternatieven komen?

Wethouder VAN KEULEN: Ja, dat is het sowieso. Ik heb ook in de commissievergadering al aangegeven dat de schop pas in de grond gaat na mei-juni. Dus dat betekent dat sowieso voor die tijd die parkeerplaatsen niet verdwijnen. En ik heb er, samen met de buurtvereniging, alle vertrouwen in dat wij op een redelijke manier hieruit kunnen komen. Tegelijkertijd spreken wij in maart ook nog over het definitieve ontwerp. Het lijkt mij heel goed, en misschien is het een antwoord op uw motie, als ik u in maart vertel hoe de buurt en de gemeente samenwerken aan een redelijk alternatief en ik u een stand van zaken geef van hoe het er dan voorstaat, want die motie zoals u die hebt ingediend, moet ik ontraden, omdat ze een verband legt dat volgens mij niet nodig is en er ook niet is. Ik ga ervan uit dat wij er met de buurt uitkomen.

De VOORZITTER: De heer Lamers nog.

De heer LAMERS (CDA): Ik hoorde net toch dat de wethouder aangeeft dat het eigenlijk in lijn is met de motie, wat er gaat gebeuren. Dus ik vroeg me af of ze niet gewoon gesteund kan worden. Volgens mij is het dan helemaal niet zo dat ze afgeraden kan worden.

Wethouder VAN KEULEN: Maar het probleem dat wij als college hebben met die motie, is dat wij aangeven dat er pas parkeerplaatsen worden opgeheven op het moment dat er een acceptabel alternatief

geboden kan worden. Daar zitten we middenin, in dat proces. Dus de vraag is: waarom nu deze motie? Is dat niet wat prematuur? Ik denk niet dat het nodig is om dat op dit moment te doen, ook omdat wij in maart bij u terugkomen met een goede uitleg daarover.
Voorzitter, dan tot slot, voordat ik het woord geef aan collega De Rook, wat over de financiering van de binnenstadsvisie in de breedte. We hebben dit debat vaak gehad. We zijn begonnen met de binnenstadsvisie, dat was een basispakket van 22,5 miljoen euro. Uw raad en ons college hebben het ambitieniveau daarvan in de loop van de tijd verhoogd. Daardoor is het duurder geworden en wij hebben u steeds toegezegd dat wij met een dekking komen per project. Dat is precies zoals we dat tot dusverre hebben gedaan en het is ook precies wat we nu weer doen. Dus 'houtje-touwtjefinanciering' en dergelijke, daar herken ik me absoluut niet in en het college ook niet. We hebben een van de strengste wethouders van Financiën sinds tijden en die gaat hier ook mee akkoord, dus ik zou zeggen: dat is niet aan de orde. Het ware mooier geweest, dat ben ik met een aantal partijen wel eens, als we het in de reguliere begroting hadden kunnen opnemen, maar dat is door fasering niet goed gegaan. We zijn aan het werk met het stedelijk investeringsfonds, waar ik overigens wel veel enthousiasme voor proef bij verschillende partijen, dus ik verwacht dat dit een groot succes gaat worden. Dat zullen wij in de reguliere begroting dan opnemen en dan kunnen we in ieder geval langs dezelfde methode, wat het college betreft, namelijk stap voor stap, de binnenstadsvisie werkelijkheid maken.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Ja voorzitter, de wethouder heeft het over de wethouder van Financiën, die vast meer aan boekhoudkunde heeft gedaan dan ik met mijn Scheidegger-boekhouddiploma. Gaat die wethouder ook akkoord met het feit dat u die parkeergarageopbrengst besteedt aan andere doelen dan over vijf of tien jaar de koop van de garage, de vervanging van die garage en de herinrichting van de straat? Daar heb je dus een gat dat op dit moment niet gedekt is.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, collega De Rook gaat hier zo verder op in, maar u kunt ervan uitgaan dat het college met één mond spreekt. Dat even vooraf.
Nu uw amendement, mijnheer Koks. Voorzitter, het amendement van de SP.

De heer KOKS (SP): Hij geeft geen antwoord op mijn vraag.

Wethouder VAN KEULEN: Hij komt er zo op terug, was mijn antwoord.
Voorzitter, het amendement 'De financiering'. Wat de heer Koks, wat de SP voorstelt in het amendement is nou precies hetgeen wat wij niet hebben willen doen. Door dit amendement aan te nemen raakt feitelijk het basispakket buiten beeld. Doordat er extra toevoegingen zijn geweest op het basispakket, is de aanpak duurder geworden. Daar hebben wij nu een dekking voor gevonden, dus op het moment dat wij die dekking moeten halen uit het basispakket, betekent dit dat inderdaad het risico bestaat dat er geen geld meer is voor de aanpak van de Oosterstraat of de Ebbingestraat. Het college heeft er zeer bewust voor gekozen dat niet te doen, door op zoek te gaan naar een aanvullende dekking voor de realisering van deze plannen. Daarom ontraden wij vanuit die inhoud dit amendement.

De VOORZITTER: Eerst de heer Koks nog.

De heer KOKS (SP): De wethouder heeft letterlijk gezegd, op de septemberraadsvergadering, dat binnen het budget van 22,5 miljoen euro valt te schuiven, valt te herprioriteren. Dus het basispakket, zoals u dat indertijd geformuleerd hebt, daar is in te veranderen en wij zeggen dat die extra kosten die nu gemaakt moeten worden, ondergebracht moeten worden op het moment dat die langetermijnfinanciering gerealiseerd wordt.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dat is helemaal correct en het kan ook en het college maakt dus, dat heb ik net onderbouwd, een andere keuze daarin, door nu een aanvullende dekking voor te stellen.

De VOORZITTER: De heer Lamers.

De heer LAMERS (CDA): Voorzitter, ik hoor toch ook dat de wethouder aangaf dat er ook risico's zijn voor het verdere verloop. Bestaat dus het risico dat voor de verdere plannen geen dekking gevonden kan worden? Het is nu de parkeergarage, maar het risico bestaat dat er geen dekking komt. In de commissie had

ik aangegeven: wij kunnen dus de situatie krijgen dat we een halve stad krijgen, dat we een stad krijgen die half af is. Toen was het antwoord nee.

Wethouder VAN KEULEN: Het antwoord is nee, want het basispakket is nog steeds geregeld. Het blijft dus ook geregeld, dankzij dit collegevoorstel.

De heer LAMERS (CDA): Maar dat is niet de leidraad. Het is alleen het basispakket, alleen die 22,5 miljoen euro. Dat staat in de begroting, dat kan gedaan worden, maar voor het overige is geen geld. Voor het overige komt nu pas een financiering die best ingewikkeld ligt, met die deal. Maar voor het overige is daar dus geen dekking, naast die 22,5 miljoen euro.

Wethouder VAN KEULEN: Nee, dat klopt en dat weet u ook, want dat is precies het debat dat we gehad hebben toen we de leidraad vaststelden. Het is ook precies langs de lijn zoals we dat afgelopen keren steeds hebben gedaan. Ik zie de verrassing niet helemaal.

De VOORZITTER: Volgens mij is het punt wel duidelijk, mijnheer Lamers.

De heer LAMERS (CDA): Ja? Ik kan het antwoord niet goed rijmen, dat die stad niet half af komt, als u zegt dat het met die 22,5 miljoen euro kan en toch het ambitieniveau met betrekking tot die 4,3 miljoen euro erin zit, terwijl daar geen dekking voor is.

Wethouder VAN KEULEN: Oké. Ik hoor naast mij zeggen: “Leg het maar weer uit dan.” We hebben een basispakket. Dat betekent dat we in de Oosterstraat, Gelkingestraat en de Ebbingestraat, de westkant van de stad, geld hebben gereserveerd voor ‘vergeling’, dat we daar gele steentjes in kunnen leggen. We hebben geld gereserveerd voor de brug aan het einde van het Kattendiep, zodat de bussen langs het centrum kunnen en dat is het basispakket. Dat is gewoon: asfalt eruit, gele steentjes erin.
Wat wij hebben gedaan, op voorspraak van uw raad overigens: vergroening, toegankelijkheid, meer kwaliteit toevoegen, dat zijn allemaal zaken die u en wij belangrijk vinden, bovenop dat basispakket. Wat wij nu doen is een extra kwaliteit toevoegen, waar wij dekking voor hebben gevonden, bovenop die 22,5 miljoen euro die er al is. Dat betekent dus dat op dit moment de situatie zo is dat wij nog steeds, ook voor de oostkant, ook voor de Grote Markt, ook voor het Kattendiep, voldoende middelen hebben om daar asfalt uit te halen en gele steentjes in te leggen, precies conform de binnenstadsvisie. Dat is waar het college nu voor kiest en daarom hebben wij nu die extra financiering nodig.
Voorzitter, volgens mij is dit punt wel voldoende behandeld. Ik zou het woord willen geven aan mijn waarde collega wat betreft de parkeergarage.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, als u mij toestaat: de parkeergarage. Door verschillende fracties genoemd. Het is een lastige keuze om te maken, dat geldt voor het college ook. Het staat in de brief denk ik ook duidelijk opgeschreven, dat als wij de keuze alleen zouden moeten maken op basis van de inhoud, we eigenlijk heel graag zouden willen dat die parkeergarage zou gaan sluiten, omdat hij eigenlijk niet past in de plannen voor de binnenstad en ook eigenlijk niet past in de manier waarop wij naar het parkeren in de binnenstad kijken. Maar tegelijkertijd is er wel een aantal pragmatische argumenten, dat is ook door een aantal fracties wel gememoreerd, die er toch toe leiden dat wij zeggen: volgens mij moeten we het op deze manier toch doen. Dat heeft ermee te maken dat we nu geen financiering hebben om het pand aan te kopen bijvoorbeeld. Dat raakt ook het punt van de heer Lamers, waar ik zo nog even uitgebreid op terugkom. Er is eigenlijk geen planvorming voor het gebied. En aan de andere kant kunnen wij, door een afspraak te maken met Interparking, een aantal ambities realiseren in de binnenstad die we wel graag willen met elkaar, een beetje het niveau ‘leidraad’, maar waar geen initiële dekking onder zit. Door die dekking daarvoor aan te wenden, kunnen we nu toch een aantal van die ambities realiseren. Dat heeft het college doen besluiten om toch aan de raad voor te stellen de parkeergarage langer open te houden.
Verschillende fracties hebben ook wat voorgesorteerd op de vraag: moet het nou vijf jaar worden of toch tien jaar? Dat is natuurlijk heel begrijpelijk, gegeven de achtergrond. Het college heeft er ook bewust voor gekozen om niet al de volledige drieënhalf maal tien jaar in te boeken in dit voorstel. Dat zou natuurlijk kunnen, want in principe hebben we voor tien jaar een afspraak met elkaar, maar om de raad expliciet de ruimte te geven om die keuze te maken, na vijf jaar, hebben we het ook alleen maar voor vijf jaar ingeboekt en die andere vijf jaar nog niet. Dus die blijven beschikbaar en dat geeft dus ook de ruimte om over een aantal jaren een besluit te kunnen nemen.

De motie van GroenLinks roept het college op om daar een tijdspad voor uit te zetten, zodat de raad daar niet de boot bij mist. Volgens mij is dat een bijzonder redelijk verzoek en kunnen wij dat ook doen. Dus die motie kunnen wij overlaten aan de raad.
Voorzitter, dan kom ik even op de discussie die de heer Lamers heeft aangezwengeld, want ik begrijp het punt dat hij maakt eigenlijk wel. Het is denk ik goed om nog even wat meer uiteen te zetten wat nou de redenering is van het college om het zo te doen als het college aan u heeft voorgesteld. Het is eigenlijk zo: in de huidige situatie zouden wij bij de oplevering van de Forumparkeergarage de garage moeten aankopen. Daar is inderdaad geld voor nodig, om de garage aan te kopen, maar daar is op dit moment geen dekking voor. De heer Lamers wijst erop: over tien jaar is die er nog steeds niet. Dat klopt, maar die is er nu ook niet. Dus dat verandert feitelijk niet. Het geld voor die aankoop was niet beschikbaar en is niet beschikbaar. Het enige wat wijzigt met dit voorstel, is dat er nu 350.000 euro beschikbaar komt per jaar, als wij de garage openhouden. Dus als je het hebt over wat er nu verandert, gaat dat over de inkomsten van 350.000 euro voor tien jaar, waarvan wij nu de eerste vijf jaar in het voorstel hebben gebracht.

De VOORZITTER: De heer Lamers.

De heer LAMERS (CDA): Over tien jaar is het geld er wel, als je de revenuen die er nu zijn inzet daarvoor. Dan is het over tien jaar er wel. Dus de situatie dat het geld er nu niet is en over tien jaar er niet is, is niet correct.

Wethouder DE ROOK: Nee, ik zeg: als wij de garage nu zouden overnemen, zouden we hem ook moeten aankopen voor een bepaald bedrag. Daar hebben wij nu geen dekking voor. U zegt daarop: “Ja, maar over tien jaar is die er nog steeds niet.” Dat klopt, waarbij volgens mij duidelijk wordt dat het verschil met de benadering van de heer Lamers er niet eentje is die te maken heeft met financiële deugdelijkheid of techniek, maar die gewoon gaat over keuzes maken. Wil je liever het geld nu aanwenden om een aantal dingen in de stad te realiseren die we met elkaar belangrijk vinden? Of spaar je liever voor de toekomst? En, dat wil ik graag nog uitleggen voordat u mij opnieuw interrumpeert: hoe kijkt het college nou naar die situatie over tien jaar? Omdat wij als onderdeel van deze deal hebben afgesproken dat een parkeergarage velerlei functies mag hebben, dus niet alleen maar een buurtstalling mag blijven, maar bijvoorbeeld ook ‘woningbouw’ zou kunnen worden, is de ontwikkelingswaarde van de locatie gigantisch toegenomen daarmee. Dus daarmee maakt dit het juist veel kansrijker dat wij met een voorstel kunnen komen aan uw raad om het aankoopbedrag terug te verdienen met het programma dat vervolgens op de locatie wordt gerealiseerd. Dus ik begrijp de zorg die de heer Lamers daarbij heeft, maar eigenlijk is naar de inschatting van het college om tot een gedekt voorstel te komen voor de aankoop van de garage, dit voorstel vele malen kansrijker dan het oorspronkelijke voorstel was.
Voorzitter, dan ga ik nog even naar een aantal …

De VOORZITTER: Misschien nog even een laatste puntje, de heer Lamers. En dan kan de wethouder zijn betoog vervolgen.

De heer LAMERS (CDA): Helemaal goed te volgen. Maar dat kan ook gewoon zonder dat het geld nu ingezet wordt. Het kan zo zijn dat je nu ook een ontwikkeling gaat doen, waarbij je ook zo’n deal kunt maken. Een herontwikkeling en de opbrengsten van de grond in het project zetten, dat kan nu toch ook?

Wethouder DE ROOK: Nee, voorzitter, wat ik probeer aan te geven: dat kan, maar dat betekent wel dat het deel waar de financiering nu voor wordt aangewend, namelijk het verhogen van het kwaliteitsniveau van de vergroening, van het fietsparkeren, van de extra aandacht voor toegankelijkheid in het voorstel voor de Astraat, dan niet kan. Het betekent ook niet dat wat u voorstelt, niet mag. Alleen ziet het college de noodzaak, die volgens mij de raad breed voelt, van de kwaliteit van de binnenstad, dus vandaar dat wij hiervoor kiezen. Maar u bent uiteraard vrij om daarin uw eigen keuze te maken.
Voorzitter, dan ga ik nog even naar de moties en amendementen. De motie van GroenLinks, daar heb ik inmiddels wat over gezegd. De Partij voor de Dieren heeft nog amendement en een motie ingediend. Ik begin even met de motie over de fijnstof. Het is natuurlijk zo, daar werd ook door de heer Rustebiel aan gerefereerd: wij hebben de raad een brief gestuurd, net na de zomer, waarin wij eigenlijk laten zien wat de stand van zaken is rondom fijnstof en luchtkwaliteit in de stad Groningen. Daar zit ook een kaart bij, waarmee wij op straatniveau kunnen zien wat eigenlijk de status is van de luchtkwaliteit aldaar. Daar zit de Haddingestraat ook bij. En aangezien met het openblijven van de garage de situatie niet verandert, die blijft in principe wat hij was – daar kunt u natuurlijk een beoordeling van hebben of dat wel of niet goed is – is

het wat het college betreft niet zinvol om dan weer opnieuw metingen te gaan doen. Omdat de situatie eigenlijk blijft zoals hij is. Als die zou veranderen, zou dat logisch zijn, maar omdat hij blijft zoals hij is, past volgens mij dit thema binnen de aanpak van het college. Het is natuurlijk ontzettend belangrijk dat de luchtkwaliteit in de stad goed is. Daarom heeft het college daar ook een aanpak voor. Maar binnen die aanpak nemen wij ook de Haddingestraat mee in de huidige situatie. Dus wat het college betreft is er geen noodzaak om daar nu apart metingen voor te verrichten. Daarom zou ik die motie willen ontraden.
Voorzitter, dan is er nog een amendement ingediend, ook door de Partij voor de Dieren. Ik snap heel erg wat de heer Kelder met dit amendement wil zeggen, namelijk zijn standpunt verduidelijken dat het vijf jaar moet worden en niet tien. Maar ik zou zeggen, voorzitter, dat dit amendement eigenlijk niet op deze manier kan, omdat het eigenlijk besluit om een afspraak te maken die wij niet hebben gemaakt. Wat wij de raad vragen is om de afspraak die wij met Interparking hebben gemaakt, dus tien jaar met een optie naar vijf jaar, te bekrachtigen. En wat het college betreft kan de raad niet eenzijdig die afspraak aanpassen en daartoe besluiten. Wat dan de consequentie zou zijn, is dat de afspraak die wij met Interparking hebben, daarmee eigenlijk vervalt, want die ligt net even anders dan hoe de heer Kelder het in dit amendement heeft verwoord. Volgens mij is het standpunt dat hij probeert te vertegenwoordigen volstrekt helder en ik snap ook heel goed waarom verschillende fracties het op die manier doen, maar wat ons betreft is dit amendement daarvoor geen goede vorm. Dus daarmee zouden we het ook willen ontraden.
Voorzitter, volgens mij ben ik erdoor.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Ja, volgens mij zou de wethouder nog op ons amendement reageren, waarin wij zeggen dat het stedelijk investeringsfonds er dit jaar komt en dat daarin mogelijk de dekking gevonden moet worden voor die extra gelden voor de Munnekeholm-inrichting en dat die parkeergelden dus apart gezet kunnen worden. Daar heeft de wethouder nog niet op gereageerd.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, volgens mij heb ik uitgelegd waarom het college op dit moment inhoudelijk deze keuze maakt. Dat is het antwoord en dat is ook de reden waarom wij dit amendement zullen ontraden. Hetzelfde geldt voor de motie ‘Alternatief voor parkeren’. Ik heb u toegezegd dat wij daar in maart op terugkomen en dat we u dan een stand van zaken geven en wellicht is het dan nog nodig om deze motie in te dienen.
En dan motie 7, ‘Als ik één keer tring, dan zoek ik een fietsparking’. Ja. Kunnen we een beetje leukere nummers uitzoeken voor dit soort moties? Die ontraad ik ook, vanwege het feit dat we op allerlei fronten bezig zijn met die flankerende maatregelen voor fietsen. Ook in maart hebben we het er weer over, want dan komen de andere maatregelen er weer bij. We zijn met het flitsteam bezig, die 450 plaatsen bij de A-kerk, dus deze motie is wat mij betreft op dit moment niet nodig. En dan heb ik ze allemaal gehad, volgens mij.

De VOORZITTER: De heer Ruddijs nog.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, een vraag. Ik heb het college nog niet gehoord over onze cultuurhistorische zorg. Dat het plein bij de A-kerk …

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, de heer Ruddijs heeft helemaal gelijk. Dat klopt. Volgens mij hebben wij er iedere keer een uitwisseling over dat we cultuurhistorie belangrijk vinden. Dat vinden wij ook. Daarom hebben we ook de stoepen teruggebracht en zo. We zijn ook met het ontwerp voor het plein voor de A-kerk echt heel erg met die cultuurhistorie bezig. Dus weest u alstublieft gerust, dat heeft onze volledige aandacht, mijnheer Ruddijs.

De VOORZITTER: Zijn er nog punten blijven liggen? Ik wil u eigenlijk het volgende voorstel doen. Wij gaan natuurlijk niet halen wat wij een uur geleden hebben afgesproken. We gaan zo eten, maar ik wil eigenlijk ook niet na het eten nog een termijn in. Mijn voorstel is dat we de beraadslagingen nu als afgerond beschouwen en dat wij na het eten gaan stemmen. En dan daarna het laatste voorstel behandelen. Kan dat?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Even de stemming afmaken?

De VOORZITTER: Maar ja, weet u: we hebben nu op basis van de eerdere afspraak met het restaurant afspraken gemaakt. Mijn voorstel is om die nu ook gewoon na te komen. Over een uur terug.

(Schorsing 19.18-20.18 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Wij hebben met elkaar afgesproken, een uur geleden, dat wij nu de besluitvorming voltooien van dit agendapunt. Mijn voorstel is om dat te doen in de volgorde: eerst de amendementen, dan de moties en dan het voorstel zelf. Als er stemverklaringen zijn, zullen we die even in een keer met elkaar verzamelen? Zijn er stemverklaringen? De heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja dank u, voorzitter. Allereerst een stemverklaring bij motie 5. Allereerst lijkt het verzoekpunt ons eigenlijk wel logisch, dat we dat gaan doen, dat voor de raad inzichtelijk wordt wat onze keuzes zijn. Maar onder het punt dat wij dan uitspreken, als we voor deze constructie kiezen, lijkt het ons logisch dat we dit soort beslissingen ook pas nemen als die Forumgarage open is. Dus we zullen tegen deze motie stemmen.
Motie 6: Gezien ons verhaal over fietsparkeren, zijn wij ook tegen die motie.
Amendement 1: Met de uitleg van de wethouder maken we toch de keuze om het zo te doen, met name omdat we het toch wel belangrijk vinden en veilig vinden om het budget voor de aanpak van ieder geval de basis van de binnenstad in stand te houden. De risico's die daarmee verbonden zijn, zijn wat ons betreft ook groot. Dus zullen wij tegen dit amendement stemmen.
En bij amendement 2 geldt eigenlijk dezelfde stemverklaring als bij de eerste motie.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, nou, amendement 1, daar zullen we voorstemmen. Dat zal u niet verbazen. Het tweede amendement: met de uitleg van het college zullen we daar tegenstemmen. Motie 5, daar zullen we ook tegenstemmen want dit is een luchtballon. Over vijf jaar zal er geen geld zijn om die parkeergarage over te kopen, dus daar zullen we ook tegen zijn.
En bij motie 6 stemmen we in met de verklaring van het college. Dat geldt ook voor motie 7. En motie 8, daar zullen voorstemmen, omdat we inderdaad vinden dat bewoners die daar in de directe omgeving wonen, wat gecompenseerd moeten worden voor het feit dat die parkeergarage tien jaar langer open zal blijven.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In mijn woordvoering is al onze reactie op amendement 1 duidelijk geworden. Daar zal mijn fractie tegenstemmen.
Amendement 2 zie ik als een hartenkreet en zou ik graag steunen, maar het is inderdaad de uitleg van het college die ik volg.
Motie 5, daar staan we zelf op dus daar zeggen we niks over. Motie 6, nou, dat lijkt me ook duidelijk. Als we daarmee moeten beginnen, plannen maken die garanderen dat er parkeerplaatsen blijven, dan komen we in deze stad niet verder. Motie 7: uitleg college, dus tegen. En motie 8, een sympathieke motie, maar wat mijn fractie betreft zou die investering dan liever op plekken zijn waar de luchtkwaliteit nog slechter is. Het is goed in Groningen, maar op andere plekken nog minder dan daar. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb in mijn woordvoering al op de meeste moties en amendementen een reactie gegeven. Fietsparkeren vinden wij ook een zeer urgent probleem, maar deze motie koppelt het fietsparkeren aan het afronden van het project Binnenstad-west en dat vinden wij een beetje rigide en onverstandig.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even rond. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Amendement 2 en motie 5 zullen wij niet steunen, omdat wij de strekking die daarin staat, met name de termijn van maximaal vijf jaar, niet onderstrepen.
En over motie 8 hebben we even getwijfeld, maar die zullen we wel steunen, want we zijn wel benieuwd wat er uit die fijnstofmeting komt.

De VOORZITTER: Dank u. Zijn we er zo? Mevrouw Woldhuis, gaat uw gang.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Amendement 'Financiering inrichting Brugstraat-Munnekeholm': wij vinden eigenlijk dat het college zo voortvarend bezig is geweest, dat wij denken dat het nu met die budgetten wel goedkomt, naar aanleiding van de woordvoering van de wethouder. En de rest had ik al gezegd in mijn woordvoering. Dank u wel.

De VOORZITTER: Zo doen? Dan brengen wij in stemming amendement 1. U kunt uw stem uitbrengen. Mevrouw Riemersma?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik ben voor.

De VOORZITTER: Dank u. Dan is het 14 voor, 25 tegen. Het amendement is verworpen.
Ik ga naar amendement 2, het amendement over de exploitatie van de Centrumgarage.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Tegen.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma is tegen. De anderen nog. 38 tegen, 1 voor. Het amendement is verworpen.
Dan gaan we naar motie 5. Mevrouw Riemersma is tegen. Dat is 26 voor, 13 tegen. De motie is aanvaard.
Dan motie 6, 'Alternatief voor parkeren Hoge der A'. 7 voor, 32 tegen. Mevrouw Riemersma hoort bij de voorstemmers. En de motie is afgewezen.
Dan hebben we motie 7. Mevrouw Riemersma is voor. Dat maakt 8 voor, 31 tegen. De motie is afgewezen.
Dan hebben we motie 8. Mevrouw Riemersma is voor. Dat maakt 9 voor, 30 tegen. De motie is afgewezen.
Dan hebben we het voorstel zelf. Is er nog behoefte aan een stemverklaring over het voorstel zelf? Niet?
Dan brengen we het voorstel in stemming. Mevrouw Riemersma is tegen. Dat maakt 28 voor, 11 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8.b: Prestatieafspraken - Uitvoeringsprogramma 2018 (collegebrief 8 december 2017)

De VOORZITTER: De heer Dijk heeft het woord.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, tijdens de commissie twee weken geleden heb ik namens de SP uitgebreid uiteengezet welke meldingen wij als partij van huurders krijgen. In totaal meer dan duizend klachten uit meer dan dertien buurten, meer dan vijftig straten. Allemaal huurders die last hebben van vocht, tocht, schimmel en kou. Klachten over Lefier, Nijestee, De Huismeesters en Wierden en Borgen. In zes buurten is de SP actief om huurders te organiseren voor betere leef- en woonomstandigheden. Dat is onze taak en dat doen we omdat het nodig is, maar je zou je kapot moeten schamen dat mensen anno 2018 voor 600 à 700 euro huur per maand onder zulke omstandigheden moeten leven. Tijdens de commissie, twee weken geleden, werd mij door meerdere partijen gevraagd wat de SP hieraan wil doen. Het zijn vooral de rechtse, liberale partijen in deze raad die hier niet zo heel veel aan willen doen. Ze stellen dat huurders dat zelf maar moeten doen. Het past in het individualistische eigenverantwoordelijkheidsdenken van deze partijen. Terwijl het juist deze partijen zijn die verantwoordelijk zijn voor de verzelfstandiging van woningbouwcorporaties in de jaren negentig, wat ertoe geleid heeft dat corporaties zich steeds meer als bedrijven zijn gaan gedragen, waarbij huurders democratische zeggenschap is ontnomen.
Volgens de SP kan en moet dit anders. Wij vinden dat iedereen het recht heeft op een fatsoenlijk dak boven zijn hoofd. Wij vinden dat dit een verantwoordelijkheid is van ons allemaal. Wij vinden dat woningcorporaties hier nalatig in zijn, zij hierop aangesproken moeten worden en wanneer ze niet luisteren naar huurders, wij ervoor moeten zorgen dat de macht en zeggenschap van huurders vergroot worden.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij begrijpen dat de heer Dijk klachten heeft verzameld. Is de heer Dijk van mening dat hij een genuanceerd beeld geeft van de tevredenheid van Groningse huurders?

De heer DIJK (SP): Van de mensen die ik heb gesproken, kan ik niet echt een heel genuanceerd beeld geven van de tevredenheid.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ik zou de heer Dijk dan ook graag willen oplezen: “De tevredenheid in het algemeen: Lefier 7,4. Nijestee 7,4. Groningse woningbouwcorporaties gemiddeld niet lager dan een 7.” Wat is daarop uw reactie?

De heer DIJK (SP): Mijn reactie daarop is dat ik vroeger heel goed in Frans was een overal een 10 op haalde. Maar als ik dat zou compenseren met mijn cijfers op Duits, kwam het ook ongeveer op een 7 uit.

De VOORZITTER: Laatste punt.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Prima. Dan heb ik nog wat cijfers voor de heer Dijk. De heer Dijk heeft het over gebreken aan woningen. Correctie- of reparatieverzoeken: Lefier 7, Nijestee 8,1. Het gemiddelde is niet lager dan een 6,9. Ik begin me toch af te vragen of u niet een beetje ongenuanceerd bent. Kijk, dat u de klachten verzamelt is hartstikke goed. Ik vind ook dat we er wat aan moeten doen, maar we moeten ook de hele werkelijkheid hier vertellen.

De heer DIJK (SP): Ja. Voorzitter, volgens mij heb ik net duidelijk gemaakt: natuurlijk zijn er woningen die hartstikke goed onderhouden zijn. Natuurlijk zijn er corporaties die hier en daar klachten goed oplossen. Maar wij komen de laatste tijd in zo ongelofelijk veel straten en buurten huurders tegen die echt zitten met rotte woningen en die iedere dag die woningbouwcorporatie opbellen, die dan zegt: “U moet beter ventileren”, “U moet beter luchten”. En dan heeft zo’n huurder – sorry dat ik het zeg – niets aan een 7,5. Dat zijn ook de huurders die niet meedoen aan dit soort klachtenonderzoeken. Dat u dan met zulke slechte en slappe argumenten aan moet komen, zegt ongelofelijk veel over de manier waarop u politiek bedrijft en ik zal u binnenkort met deze huurders in contact brengen, dan kunt u van hen zelf gaan horen hoe tevreden zij zijn over hun woningbouwcorporatie.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ik ga natuurlijk graag in op uw aanbod. Het enige wat ik wil zeggen, is dat met de schijn die u wekt dat het allemaal kommer en kwel is, u niet uzelf, maar ook de stad Groningen en de corporaties gewoon keihard tekortdoet. Bent u het daarmee eens?

De heer DIJK (SP): Nee, daar ben ik het niet mee eens. Volgens mij zitten wij in de politiek om problemen op te lossen, om dingen die in de samenleving niet goed zijn op te lossen, om die mensen ook te organiseren om ervoor te zorgen dat zij misschien met een beetje hulp van u als gemeenteraadslid, die problemen kunnen oplossen. Dan zitten zij denk ik niet echt te wachten op mensen die hen met een 7,5 of een 7’tje hier van tevredenheid om de oren slaan. Volgens mij zou het fijn zijn als u naast deze mensen zou gaan staan. En zoals ik al zei: ja, er gaat ook heel veel goed in deze stad. En we zijn niet met zijn allen, tenminste ik niet, politiek actief geworden om alleen maar te zeggen wat heel goed gaat, maar vooral om problemen op te lossen.
Voorzitter, ik zei net: wanneer woningcorporaties niet luisteren naar huurders, moeten wij ervoor zorgen dat de macht en zeggenschap van huurders vergroot worden. Daarom wil ik het college twee dingen vragen. Hoe kan het dat wanneer huurders zich in buurten verenigen, zij eerst door een muur moeten breken voordat er geluisterd wordt? En dat er dan nog heel vaak geen oplossing komt? Hoe kan het dat er pas beweging bij woningcorporaties lijkt te komen wanneer er een camera, pers of media aan te pas komt? Wat is het college van plan om zeggenschap van onafhankelijke huurdersverenigingen te versterken, zodat er door de corporaties wel beter geluisterd moet worden naar de huurders? Graag een reactie van het college.
En voorzitter, bij de discussie over de sociale volkshuisvesting, bespreken we al jarenlang grofweg drie thema’s: de betaalbaarheid, nieuwbouwaantallen en de verduurzaming van de huidige voorraad. En dan zijn er binnen deze raad grofweg drie soorten keuzes die partijen maken. Men kiest een van de drie thema’s uit als prioriteit, men kiest helemaal niet, omdat men geen uitgesproken mening over sociale volkshuisvesting heeft, of men kiest helemaal niet doordat men alles even belangrijk lijkt te vinden.
Voorzitter, wanneer je kiest voor nieuwbouw, krijg je als partij vaak voor de voeten geworpen dat dit ten koste gaat van de betaalbaarheid. Wanneer je voor betaalbaarheid kiest, zijn de middelen om te besteden aan verduurzaming van de huidige voorraad vaak te kort. Deze schijntegenstelling zien we ook terug in de keuze die het college maakt voor de vier prioritaire wijken. Alsof er niet meer wijken zijn die wijkvernieuwing nodig hebben. Daarom komt de SP met een alternatief. Want wat ons betreft is het de hoogste tijd voor een groene revolutie in Groningen. Door als gemeente zelf te gaan investeren in zonnepanelen op daken van woningen van woningbouwcorporaties, leveren we schone en goedkope

energie aan huurders. Zodra de zonnepanelen zichzelf hebben terugverdiend, kan het bezit worden overgedragen aan de woningbouwcorporatie. We willen minder gas en foute elektriciteit verbruiken, zodat huurders een lagere energierekening krijgen en woningbouwcorporaties meer financiële ruimte hebben om te investeren in onderhoud, isolatie, nieuwbouw en betaalbare huren. En laten we dan beginnen met de huurders in de wijken Paddepoel en Selwerd. Nu het aardwarmteproject niet meer doorgaat, moeten wij hun een duurzaam alternatief bieden. Maar daar hoeft het wat de SP betreft niet bij te blijven. Op de langere termijn kunnen we deze vorm van verduurzaming als gemeente ook in andere wijken aanjagen en kunnen we naast het coöperatieve bezit ook de stap maken naar het particuliere bezit. Meer schone energie, minder gas, minder foute elektriciteit, lagere energielasten, meer zeggenschap over onze eigen energie en meer investeringsruimte voor woningbouwcorporaties. Er was ooit een foute energieleverancier die daarmee adverteerde en zei: “ik zeg, doen”.
Voorzitter, tot slot: ik wil graag een motie indienen samen met Student en Stad, Partij voor de Dieren, D66 en de Stadspartij en die gaat precies over dit alternatief.

Motie 9: De groene revolutie van Groningen (SP, Student en Stad, Partij voor de Dieren, D66, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 31 januari 2018, besprekende de collegebrief Prestatieafspraken - Uitvoeringsprogramma 2018,

constaterende dat:
- het coalitieprogramma ‘Voor de verandering’ stelt: “Samen met bewoners en andere partijen maken we een plan voor gebiedsgerichte verduurzaming van woningen. De afspraken moeten in ieder geval leiden tot energiezuinige, kwalitatief goede woningen met lage woonlasten”;
- de gemeente Groningen in 2035 energieneutraal wil zijn;
- deze doelstelling en de wijze waarop staan aangegeven in het energieplan ‘De Zonnewijzer - Groningen energieneutraal 2035’. Hierin staat dat:
    - Groningen koploper moet worden op het gebied van zonne-energie;
    - energie lokaal opgewekt dient te worden;
    - het gebruik van zonnepanelen hiervoor de voorkeur geniet;
    - woningcorporaties de tweede grootste groep is qua potentie in met energieopbrengst;

overwegende dat:
- bij het sluiten van de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties door de beperkte financiële middelen er scherpe afwegingen tussen betaalbaarheid, beschikbaarheid en verduurzaming gemaakt moeten worden;
- de gemeente Groningen op het gebied van verduurzaming van de woningvoorraad een aanjagende rol zou moeten spelen;
- door als gemeente te helpen bij de verduurzaming, er meer financiële ruimte voor corporaties ontstaat om te investeren in onderhoud, isolatie, betaalbaarheid en nieuwbouw;

verzoekt het college:
- de voor- en nadelen, kosten en opbrengsten van de mogelijkheid om als gemeente zelf zonnepanelen op daken van huurwoningen in corporatief bezit te plaatsen;
- de mogelijkheden te onderzoeken om het bezit van de zonnepanelen, nadat zij zichzelf hebben terugverdiend, over te dragen aan de woningbouwcorporaties;
- voorgaande zo snel als mogelijk aan de raad ter bespreking voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Brouwer.

Mevrouw BROUWER (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. We hebben een periode achter de rug waarin woningbouwcorporaties weinig konden uitvoeren, noch in renovatie, verduurzaming, noch in nieuw te bouwen sociale huurwoningen. Deze tijden lijken nu te keren. Corporaties hebben meer te besteden en zijn ambitieus. Zo is terug te lezen in de voorgenomen prestatieafspraken. Prestatie: het hangt samen met presteren. GroenLinks is dan ook van mening dat het niet bij voornemens moet blijven. Mijn fractie heeft dan ook hoge verwachtingen, niet alleen als het gaat om het verduurzamen van sociale huurwoningen, maar ook bij het nieuw bouwen van sociale huurwoningen. Als er al ergens in Nederland het voorbeeld moet worden gegeven, door de corporaties, hoe we ook in de sociale huursector energieneutraal kunnen wonen, is het in de gemeente Groningen wel. En dat we daarbij groot, als in soortgelijke projecten als geothermie moeten denken, is ook duidelijk. Ook zonnepanelen voor huurhuizen zullen wat ons betreft in het

masterplan kunnen worden meegenomen. Bijvoorbeeld hoe corporaties kunnen samenwerken met Grunneger Power. Of hoe de gemeente, net als bij Zonnepark Vierverlaten, de investering voor kan financieren, zodat ook sociale huurwoningen kunnen worden voorzien van zonne-energie. In het masterplan moet wat GroenLinks betreft ook worden meegenomen hoe de nieuw te bouwen sociale huurwoningen als nul-op-de-meterwoningen te realiseren. Er moet nu een start worden gemaakt voor een toekomst met duurzame energie. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. We gaan duizend nieuwe woningen bouwen in 2019. Duizend nieuwe sociale huurwoningen. Daar is de PvdA-fractie ontzettend blij mee. Iedereen moet kunnen wonen in Groningen. De stad groeit en daar horen ook nieuwe sociale huurwoningen bij. Bovendien zorgen deze nieuwe woningen voor een verkorting in de wachttijd in de sociale huur. De PvdA zet zich al zeventig jaar in voor de ongedeelde stad. We willen dat arm en rijk naast elkaar kunnen wonen en ook samen naar school kunnen. Dit ideaal staat echter tegenwoordig onder druk. De woningmarkt groeit rap en op het moment dat wij niets zullen doen, zal de markt het overnemen en zal die woningmarkt niet langer ongedeeld zijn. Wij zijn van mening dat de gemeente samen met de woningbouwcorporaties hier een actieve rol in moet spelen. Onze huidige afspraken lopen tot 2022. Wij willen daarom het college oproepen om nu al met de corporaties in gesprek te gaan over het realiseren van de ongedeelde stad na 2022.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Voorzitter, ik ben wel even benieuwd op grond waarvan de heer Van der Laan er bang voor is dat, als wij nu niet zo’n oproep doen aan het college, we dan na 2022 ineens gaan inzetten op een maximaal gesegregeerde stad.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou ja, ik denk dat de heer Schimmel het een beetje in het extreme trekt. Maar wat ik wel zou kunnen stellen, is dat wanneer je alles aan de markt overlaat, dus wanneer je gewoon zelf gaat kijken: waar staan straks de dure woningen, waar staan straks de sociale huurwoningen, de binnenstad straks vol staat met koopwoningen. Dan is die segregatie inderdaad compleet.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Dat klopt. Als we dat volledig aan de markt zouden overlaten, dan zou dat waarschijnlijk de uitkomst zijn. Dat is de reden dat we, u zei het net zelf al, al zeventig jaar, erop inzetten om dat niet volledig aan de markt over te laten. Dus mijn vraag is: wat voegt dit nu toe aan het beleid dat we hebben, wat niet puur een herhaling is van wat we al zeventig jaar lang doen?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou ja, wij zien dat de woningmarkt in Groningen nu ontzettend populair is. We maken die afspraken al de hele tijd en we willen vooral het college uitnodigen om verder te kijken dan het nu al doet. Regeren is vooruitzien. Er zit nu een college waarin wij groot vertrouwen hebben. We weten niet wat er na de verkiezingen gebeurt, dus we willen het college vragen om in te spelen op de toekomst, zich in te zetten voor die ongedeelde stad. De politiek krijgt vaak genoeg het verwijt dat ze niet genoeg vooruitziet. Dus vraag ik me af waarom u zich hier zo tegen verzet.

De VOORZITTER: Laatste puntje.

De heer SCHIMMEL (D66): Nou, omdat ik het toch zeer opmerkelijk vind dat u nu een motie indient over een periode. Ten eerste vraagt u iets wat het college eigenlijk al jaren doet. U constateert letterlijk in uw eigen motie, de eerste zin, dit is mogelijk een conceptversie, maar ik citeer uit uw motie: “constaterende dat de gemeente en de woningbouwcorporaties de gezamenlijke inzet voor de ongedeelde stad noemen als ambitie voor de komende periode” en dan verzoekt u het college in gesprek te gaan met de Groninger corporaties over hun inzet voor de ongedeelde stad voor de middellange termijn. U vervangt eigenlijk het woord ‘komende periode’ door ‘middellange termijn’ en daar maakt u een motie van. Ik vind dat, ja … Als u iets wilt voorstellen, dat we iets anders moeten doen, prima. Maar dat doet u hier volgens mij niet.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ik ben het helemaal niet met u eens. Die afspraken zijn er niet voor na 2022. Ik heb ook een aantal andere partijen op de motie staan, die haar mede met mij indienen en die het

kennelijk ook met u oneens zijn. Ik zou u graag in uw termijn willen uitnodigen om uit te leggen wat u graag anders zou willen zien.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is, want ik weet niet of iedereen over de motietekst beschikt, ik denk van niet, om eerst maar even die motie in te dienen. Dan kan er alsnog over gepraat worden. Dan kan iedereen ook een beetje volgen wat de betekenis is van ieders woorden. Mijnheer Dijk?

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik denk dat de heer Van der Laan ook heeft gezien dat bijvoorbeeld in een wijk als Selwerd, waar De Huismeesters de woningvoorraad heeft, ernstige schimmelproblemen zijn. Om maar iets te noemen. En dat daar de afgelopen periode ook niets aan gedaan is. Ook niet onder druk van bewoners met de SP, ook niet onder druk van de wethouder, die met hen in gesprek is gegaan. Ook niet onder druk van Kamervragen van uw kamerlid Henk Nijboer. Ik zou eigenlijk willen vragen wat de heer Van der Laan en de Partij van de Arbeid-fractie daar nu aan willen gaan doen.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dat vind ik een goede vraag van de heer Dijk. We zijn het ook met de SP eens. We concluderen dat huurders over het algemeen tevreden zijn, maar ook wat ons betreft is het nu zaak om complexen te controleren of de woonkwaliteit nog afdoende op peil is met wat wij tegenwoordig van wonen gewend zijn. Dus: Zijn die woningen nog voldoende comfortabel? Tochten ze niet? Ga zo maar door. Wat ons betreft gaat het college daarmee aan de slag en waar nodig grijpt het in.
Kijk, we hebben in het verleden discussie gehad over concrete complexen. Er zullen vast een aantal complexen zijn die door de corporaties vergeten zijn en die nu aan verbetering toe zijn. Dus dat er problemen zijn, dat betwist ik ook niet.

De VOORZITTER: Laatste punt, mijnheer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, het is echt bijzonder dat u het hebt over bepaalde complexen. We hebben het hier gewoon over complete woonbuurten. We hebben het over de helft van Vinkhuizen, waar mijn collega-raadslid vanmiddag nog is geweest, waar de helft van de wijk zit met schimmelproblemen.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ik heb persoonlijk niet zo’n zin om een soort welles-nietes-spelletje met de heer Dijk te gaan spelen.

De heer DIJK (SP): Nee voorzitter, dat speel ik ook helemaal niet.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Als u mij even wilt laten uitpraten.

De heer DIJK (SP): Ik vraag alleen om de reële oplossingen voor zo’n probleem.

De VOORZITTER: Nee, nee, kijk: de heer Van der Laan probeert nu eerst antwoord te geven op uw eerste opmerking. Als u dat alweer onderbreekt voor een tweede opmerking, dan rolt het een beetje over elkaar heen. Dus eerst de heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou, ik ga graag op uw punt in. Ten eerste: zoals wij al hebben aangegeven, zijn huurders over het algemeen tevreden. Ten tweede zijn wij in de straten die u noemt ook huis aan huis geweest en constateren wij dat het ene huis ontevreden is en de directe buurman niet. En ten derde zijn de problemen die u noemt, schimmelproblemen, voor een groot deel gedragsafhankelijk. Ik zeg niet dat er geen probleem is, maar ik zeg wel dat u niet alle huizen over een kam moet scheren. U moet niet op basis van uw waarneming concluderen dat het allemaal kommer en kwel is. Dat is precies wat ik zei. Problemen moet je gericht aanpakken, maar u moet niet suggereren dat het allemaal kommer en kwel is, terwijl huurders over het algemeen gewoon tevreden zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja dank u, voorzitter. De heer van der Laan zei het al: een welles-nietes-spelletje, wel vocht, geen vocht. Het is eigenlijk heel moeilijk te meten. Dat zei u zelf ook in de commissie, twee weken geleden. Hebt u nu ook een idee hoe we daar een stapje in kunnen maken? Dat we geen welles-nietes-spelletje met elkaar hebben, maar hoe we die kwaliteitsslag gaan maken van: dit willen we wel en dat willen we niet? Wat is uw antwoord daarop?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Volgens mij heb ik dat antwoord al geformuleerd, mevrouw Woldhuis. Ik heb al aangegeven dat we moeten kijken welke complexen op orde zijn, volgens wat wij nu verstaan onder goede woonkwaliteit en welke niet. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is de motie ingediend 'Bouwen voor de ongedeelde stad'.

Motie 10: Bouwen voor de ongedeelde stad (PvdA, ChristenUnie, CDA, SP)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen 31 januari 2018 besprekende de collegebrief Prestatieafspraken - Uitvoeringsprogramma 2018,

constaterende dat:
- de gemeente en de woningbouwcorporaties de gezamenlijke inzet voor de ongedeelde stad noemen als ambitie voor de komende periode;
- de gemeente en de woningbouwcorporaties deze ambitie op korte termijn concretiseren door 1000 sociale huurwoningen te bouwen in 2019;
- de huidige prestatieafspraken betrekking hebben op de periode tussen 2019 en 2022;

overwegende dat:
- de plannen van de gemeente en de corporaties op dit moment nog niet voorzien in de middellange termijn, tussen 2022 en 2030;
- Groningen als 'parel van het noorden' populair zal blijven;
- dit inzetten op het vermogen van woningbouwcorporaties om bij te dragen aan de ongedeelde stad door het bouwen van betaalbare woningen van cruciaal belang maakt;

verzoekt het college:
- in gesprek te gaan met de Groninger corporaties over hun inzet voor de ongedeelde stad voor de middellange termijn;
- hierbij aandacht te besteden aan ambities voor wat betreft de groei van de voorraad sociale huurwoningen, het gemengde karakter van nieuwe Groningse stadswijken en het beleid van de woningbouwcorporaties omtrent de sloop en verkoop van woningen;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. In de commissie hebben wij al aangegeven dat het voor ons belangrijk is, in de afspraak met de coöperaties, om aandacht te hebben voor de langere termijn. De prestatieafspraken gaan over de komende jaren en dan gaat het met name over wat er de komende jaren wordt bijgebouwd, gesloopt en wordt verkocht en andere investeringen. Wij staan op de motie van de PvdA, omdat wij denken dat er aandacht moet zijn voor de langere termijn en met name ook aandacht – daar heb ik in de commissie ook naar gevraagd – voor meer flexibiliteit in de ontwikkeling van woningen. Woningen die we nu bouwen en ook de komende jaren gaan bouwen, staan er over vijftig jaar nog. Op dit moment zie je bijvoorbeeld veel woningen van na de Tweede Wereldoorlog, die niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. Ik heb in de commissie ook het voorbeeld gegeven van de jongerenhuisvesting van nu; die is over enkele jaren wellicht nodig voor bijvoorbeeld de huisvesting van tachtigplussers, want die groep zal de komende jaren sterk groeien.

De VOORZITTER: Ik geef de heer Schimmel het woord voor een interruptie.

De heer SCHIMMEL (D66): Dank u, voorzitter. Het duurde eventjes voor de gelegenheid zich voordeed. Maar dan toch ook de vraag aan het CDA: stel nou dat wij deze motie niet aannemen, denkt u dan dat wij in 2022 niet langer gaan inzetten op een ongedeelde stad? Is het dan niet logisch dat we gewoon het beleid volgen, in eerste instantie, als we niet aannemen dat we iets anders gaan doen? Dat we gewoon blijven doen wat we al zeventig jaar doen, namelijk inzetten op een ongedeelde stad?

De heer UBBENS (CDA): Voor mij roept de motie op, daarom staan we erop, om bij de prestatieafspraken en de gesprekken daarover met de woningbouwcorporaties verder te kijken dan de komende jaren. Dat is de reden dat wij op deze motie staan. Ik denk dat dit heel nuttig is, om de reden die ik zojuist heb aangegeven.

Tot slot is onze fractie blij met de aandacht voor de woonruimtedeling. Onze fractie is zeer voor gemengde wijken. Dat mensen keuzevrijheid hebben in waar ze willen wonen, is belangrijk, maar de keuzevrijheid mag voor ons wel beperkt worden, bijvoorbeeld in het type woningen. Voor ons is het belangrijker dat gezinswoningen beschikbaar zijn voor gezinnen bijvoorbeeld. Het is goed dat daar meer aandacht voor is. Uiteindelijk is het CDA met name voor beschikbaarheid van betaalbare en kwalitatief goede sociale huurwoningen. Dat is de belangrijkste prestatieafspraak.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Schimmel en daarna de heer Blom.

De heer SCHIMMEL (D66): Dank u wel, voorzitter. Als ik kijk naar de prestatieafspraken die voorliggen, denk ik dat er een prima set afspraken ligt met corporaties. Zoals al eerder aangehaald: forse inzet op nieuwbouw, dat is nodig om de stad voor iedereen toegankelijk te houden, ook voor mensen met wat minder inkomen. En ook een zeer goede inzet op verduurzaming; wij stonden op de motie die de SP zojuist heeft ingediend, omdat wij denken dat het een mooie manier is, mocht dat mogelijk zijn, om daar nog wat extra gas op te geven, aangezien het heel erg belangrijk is dat we zo snel mogelijk van het gas af komen.
Tot slot wil ik nog zeggen: ik had hier in de commissie een klein debatje over met de heer Dijk. Ongeveer hetzelfde debatje dat de heer Dijk zojuist met de heer Van der Laan had. En natuurlijk heeft de heer Dijk volledig gelijk, als hij zegt dat het schandalig is dat mensen in een woning moeten wonen met schimmel en dat het de taak is van socialehuurwoningbouwcorporaties om dat zo snel mogelijk op te lossen. Maar in tegenstelling tot de heer Dijk heeft mijn fractie wel vertrouwen in de socialewoningbouwcorporaties dat ze dit ook voortvarend oppakken. Ik denk dat de heer Van der Laan volledig gelijk heeft, als hij wijst op de cijfers die uitwijzen dat het grootste deel van de huurders wel degelijk tevreden is. Natuurlijk, er gaat soms iets fout. Maar er is een reden dat de woningbouwcorporaties een beetje op afstand zijn gezet, namelijk omdat ze er zelf met hun huurders uit moeten komen. Ik denk dat de huurders prima in staat zijn om gebreken aan te geven bij de woningbouwcorporaties en om er samen uit te komen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Groningen is en blijft een stad met potentie. Een stad waar veel mensen graag willen wonen of al wonen en willen blijven wonen. Dat vraagt van de gemeente een evenredige inzet in de bouw van goede woningen, voor alle doelgroepen want we willen graag dat iedereen een huis naar zijn zin en behoefte kan vinden. Sociale woningbouw is een van de onderdelen van die opgave. We onderkennen het tekort aan sociale huurwoningen, maar zien ook een oorzaak in het gebrek aan doorstroming, doordat er bijvoorbeeld in de middenhuur te weinig beschikbaar is. Dus daar voldoende bouwen geeft ook ruimte voor de sociale huursector.
Verder spreekt u erover dat de woonlasten in de sociale sector betaalbaar moeten blijven. Dat vinden wij uitstekend, maar wij vinden dat u dat moet nastreven voor alle inwoners van Groningen. Ook mensen met een koophuis willen we graag voor de stad behouden en het zou ook raar zijn als u de woonlasten voor de andere groepen onbetaalbaar zou willen laten worden. Graag een reactie daarop van het college. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan kijk ik nog even rond. Dan zie ik nog twee vingers. De heer Kelder eerst en daarna mevrouw Woldhuis.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. We vinden het belangrijk dat alle inwoners van onze gemeente beschikbaarheid, betaalbaarheid en veiligheid krijgen op woongebied. Ook zijn wij ervoor bestaande woningen aan te pakken, te verduurzamen en eventueel te slopen wanneer dat aan de orde is. Het gaat vaak om relatief kleine aanpassingen, die naar ons idee beter te realiseren zijn dan maar simpelweg een huis te slopen. We willen ook graag dat oude, tochtige woningen aan worden gepakt, omdat deze woningen de minst duurzame zijn. Bewoners zijn ook gelukkiger in hun huizen wanneer deze goed geïsoleerd zijn en het milieu minder belasten. Door energieneutraal te bouwen, creëer je een bewustwordingsproces en ik kan niet vaak genoeg benadrukken hoe belangrijk dat is, ook met de gaswinning en aardbevingen daarbij in het achterhoofd. Eerder stelden wij ook al vragen hierover. Wat ons betreft moet bij nieuwbouw alleen uitgegaan worden van energieneutrale en aardgasloze woningen. En zo wordt het ook gesteld in dit stuk, gelukkig. Wij staan verder op de motie van de SP, dus daar hoef ik verder niets aan toe te voegen. Daar laat ik het bij. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, dank u, voorzitter. Het punt waarom de heer Dijk dit punt geagendeerd heeft, gaat over de woningcorporaties en de problemen die daarbij spelen. Ik snap ook wel dat je aan de ene kant zegt: we doen onze woningcorporaties tekort door alleen maar bovenop dat punt te zitten. Ik denk dat de heer Dijk dat ook zeker niet bedoelde. Er worden ook heel veel goede dingen gedaan. Aan de andere kant zie je ook een debat, een soort welles-nietes-spelletje tussen de PvdA en de SP over de problematiek. Ik denk dat we de mensen echt tekortdoen door te zeggen: "Nou, het valt allemaal wel mee." Probeer het echt eens meetbaar te maken. Als je een energielabel hebt, bijvoorbeeld. We willen allemaal van energielabel F naar energielabel A. Laten we dan met het onderhoud dat nu bij de woningbouwcorporaties is, ook eens even kijken wat acceptabel is en wat niet. Laten wij dat eens een beetje inzichtelijk maken, dat is mijn oproep aan het college op dit moment. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u. We hebben de eerste termijn van de raad gehad. Ik ga naar het college. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u, voorzitter. We bespreken de prestatieafspraken die eind vorig jaar afgesloten zijn met de corporaties en de huurdersorganisaties. Die zijn natuurlijk al vastgesteld, maar aan de andere kant: prestatieafspraken maken is een permanent proces. Elk jaar doen we dat weer. Dus alle opmerkingen die u hier maakt, zijn relevant voor de nieuwe prestatieafspraken en ook eigenlijk voor de zaken die op dit moment aan de orde zijn. Ik kom zo terug op de moties.
Even in zijn algemeenheid over die prestatieafspraken en de betekenis daarvan en hoe we daar ook als college tegen aankijken. Natuurlijk, we hebben die prestatieafspraken zelf in overleg met u afgesloten, dus het zou raar zijn als ik zou zeggen dat we niet tevreden zijn. Maar we zijn toch wel heel tevreden, als je gewoon kijkt naar wat er de komende jaren staat te gebeuren en als je dat afzet tegen de mogelijkheden die de corporaties hadden, de afgelopen jaren. Er wordt voor het eerst weer eens echt stevig geïnvesteerd in sociale nieuwbouw. Dit jaar, als alles meezit, duizend eerste palen voor nieuwe sociale huurwoningen in deze stad. Dat is echt een trendbreuk die we gerealiseerd hebben ten opzichte van een langjarige trend van achteruitgang. Dat heeft de stad hard nodig. Dus ongelooflijk veel nieuwbouw.
Corporaties, daar zullen we binnenkort natuurlijk over spreken, hebben zich ook via deze prestatieafspraken weer verbonden aan een wijkvernieuwing. Inderdaad richten we ons in eerste instantie op vier prioritaire wijken, die we met u hebben vastgesteld, maar daar blijft het niet bij. Op dit moment wordt er ook al door corporaties in andere wijken geïnvesteerd. Zeker ook in verduurzaming. Kijk maar eens wat Lefier op dit moment niet allemaal doet aan nul-op-de-meterwoningen, sociale huurwoningen worden opgeknapt en verduurzaamd, portiekwoningen in de wijk Paddepoel. Kortom, een enorme investeringsgolf die op poten is gezet en in de komende jaren stevig door zal moeten gaan. Dat is buitengewoon belangrijk en zal ons de komende tijd ook nog wel eens voor ingewikkelde keuzes stellen. De heer Dijk zei dat op zich heel mooi: in de afweging die je steeds moet maken tussen betaalbaarheid, verduurzaming en nieuwbouw, zul je ook echt weleens tot de conclusie moeten komen dat, wil je een woning echt voor de komende vijftig jaar verduurzamen en ook qua wooncomfort bij de tijd brengen, soms misschien wel sloop/nieuwbouw een logischer oplossing is dan renovatie. Dus daar zullen de komende tijd ook stevige keuzes over moeten worden gemaakt.
En boven dit soort grote bewegingen, de grote bewegingen voor de komende jaren in de volkshuisvesting, op gang gebracht door verduurzaming en door – daar kom ik ook zo op terug – de ongedeelde stad, zijn er nog andere dingen die op dit moment niet goed genoeg gaan. Het klopt inderdaad, dat is een probleem dat de afgelopen jaren zichtbaar is geworden, het is niet zo dat half Vinkhuizen daar last van heeft, maar wel dat er in toenemende mate woningen zijn waar schimmelproblematiek is. En het is ook waar wat de heer Van der Laan zegt, dat het voor een deel gedragsafhankelijk is. Maar daar proberen wij niet mee te zeggen, ik denk de heer Van der Laan ook niet, dat het daarmee de schuld is van de huurder of van de bewoner. Het is een samenspel van gedrag, veranderend woongedrag in de loop der tientallen jaren en aan de andere kant het kwaliteitsniveau van de woning, die weliswaar gewoon ook door veroudering minder is geworden, maar ook door andere, klimatologische omstandigheden, grondwater dat hoger staat, wat met elkaar brengt dat er in toenemende mate schimmelproblematiek is. Die moet inderdaad worden aangepakt. Dat is wat anders dan te zeggen – en dan ben ik het helemaal met de heer Van der Laan eens – dat de corporaties er een potje van maken. Want uit de waardering van vrij uitgebreide onderzoeken blijkt dat de gemiddelde waardering over onze corporaties inderdaad bovengemiddeld hoog is. Maar dat neemt niet weg dat er wel degelijk problemen zijn en dat die problemen soms op individueel of complex niveau schrijnend kunnen zijn en dat het soms inderdaad te lang duurt voordat daar actie op wordt ondernomen. Vandaar ook dat wij in het bestuurlijk overleg dat wij met de woningbouwcorporaties hebben, de thema's schimmel of andere

onderhoudsproblematiek nadrukkelijker op de agenda hebben staan. Als het nodig is, voeren wij ook inspecties uit, en niet alleen op dit thema, wanneer we signalen krijgen van bewoners dat de woonkwaliteit echt onder de maat zou zijn. Maar willen we daar echt structureel verbetering in aanbrengen, dan hangen dit soort investeringen samen met verduurzaming, met andere zaken. Dan zullen we inderdaad toe moeten naar wijkvernieuwing, renovatie, verduurzaming en inderdaad ook sloop/nieuwbouw en daarvoor zijn de eerste contouren ook gezet. Dat neemt niet weg dat ook acute problemen moeten worden aangepakt.
Het thema dat de SP ook naar voren bracht: zijn die huurdersorganisaties nou sterk genoeg? Slagen ze erin om de huurdersbelangen voldoende voor het voetlicht te brengen? Aan de ene kant kan ik zeggen dat de nieuwe Woningwet er natuurlijk – hoeveel kritiek daar ook op mogelijk is – in ieder geval wel voor gezorgd heeft dat de huurdersorganisaties, ook in de stad, veel meer dan in het verleden onderdeel zijn geworden van het maken van prestatieafspraken. We zitten individueel, een-op-een bij de corporaties aan tafel en meerdere keren ook collectief, waar u zelf als raad ook bij aanwezig bent geweest. Maar dat neemt niet weg – dat heb ik ook geconstateerd, ook in het bestuurlijk overleg, dat heeft wellicht ook te maken met de bezuinigingen die corporaties de afgelopen jaren op hun eigen organisaties hebben moeten doorvoeren – dat soms de signaalwerking van onderaf naar boven van wat er echt gebeurt in die huizen, voordat het echt goed doordringt tot de mensen die besluiten nemen bij de corporaties, weleens wat sneller en effectiever kan. Daar zullen we dus ook de corporaties op aanspreken en dan ben ik het helemaal met de heer Schimmel eens: ook het college heeft alle vertrouwen dat de corporaties daar met verve en overtuiging en daadkracht in zullen optreden.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dat neemt niet weg dat er ook problemen nu opgelost zijn, maar daar zullen we ze op aanspreken en daar gaan we met zijn allen aan werken.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, dank u. De wethouder geeft eigenlijk toe dat er problemen zijn in onze stad. Waar moet ik nou aan denken? Hebt u een idee van de aantallen? Wat is acceptabel en wat niet? Daar hoor ik u nu niks over zeggen. Kunt u mij daarin meenemen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, u zegt: ik geef het toe, maar het is gewoon een feit, er zijn woningen waar de woonomstandigheden, bijvoorbeeld het thema schimmel, niet goed genoeg zijn. Dat kan allerlei oorzaken hebben en ik vind gewoon, of het er nu één is honderd of vijfhonderd, dat die moeten worden aangepakt. Dat kan een samenspel zijn tussen bewoner en corporatie. Het aantal is, op basis van de klachten en signalen die wij krijgen, ten opzichte van pakweg vijf jaar geleden toegenomen. Maar als u zegt: “wat is acceptabel?”, zou ik zeggen nul. In principe moet iedereen in deze stad goed kunnen wonen, dus elke woning is er een te veel. Dat geldt ook voor koopwoningen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, daar word ik even verward van. U geeft mij niet echt een duidelijk beeld van om hoeveel woningen het nou eigenlijk gaat en dat vind ik wel belangrijk. Stel je voor dat er een heel groot aantal woningen is – de heer Dijk gaf het net al aan – in onze stad die dat probleem hebben, dan moet er meer budget voor beschikbaar gesteld worden of iets dergelijks. Dan zou ik dat wel graag willen weten. Kunt u dan binnen een korte tijd uitzoeken om hoeveel woningen het eigenlijk gaat in onze stad, waarvan de randvoorwaarden van schimmel et cetera niet acceptabel zijn?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nee, dat gaat echt veel te ver, voorzitter. Kijk, de heer Van der Laan heeft al duidelijk gemaakt: je hebt echt situaties dat in het ene huis in hetzelfde rijtje er wel sprake van is en in het andere huis niet. Dan zouden we nu moeten vragen aan de corporaties om bijna al hun 40.000 woningen of 35.000 woningen in de stad te gaan onderzoeken. Volgens mij is dat niet aan de orde. Wat wel aan de orde is, is dat op het moment dat die problemen geconstateerd worden, er een plan gemaakt moet worden om het op te lossen. Dat is waar wij voor staan. Voor alle duidelijkheid: dat vraagt van de gemeente Groningen geen extra budget. Dat is een verantwoordelijkheid van de corporaties om hun eigen woningen op orde te brengen, in samenspraak met de bewoners. Daar zullen we de corporaties op aanspreken en we zullen, gewoon op basis van wijkvernieuwingsplan, het systematisch proberen aan te pakken. Dit is maar één aspect.
We hebben het dan nu over schimmel, maar er zijn veel meer zaken aan de hand. Inderdaad, als wij tussen nu en vijftig jaar kijken, zullen alle corporatiewoningen, en niet alleen de corporatiewoningen, allemaal

energieneutraal moeten worden, allemaal verduurzaamd moeten worden. Dat is een gigantische operatie. Dat is echt enorm. Al onze woningen, al onze gebouwen, moeten de komende decennia een keer door onze handen. En dat te organiseren is een gigantische klus en het zou een enorm gemiste kans zijn als we dat niet combineren, een dergelijke aanpak, met het verbeteren van het wooncomfort, met kijken of we ook qua herstructurering bepaalde wijken kunnen verbeteren en inderdaad, of we woningen ook qua binnenklimaatomstandigheden bij de tijd moeten brengen.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Ik denk dat ik de doelstelling om zo snel mogelijk naar energieneutraal om te gaan wel onderschrijf, maar wij hoeven toch niet per se alle woningen energieneutraal te maken? Als we die woning maar op een duurzame manier van energie voorzien, dan zijn we er toch ook?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dat is ook een vorm van energieneutraliteit. Wat ik ermee bedoel te zeggen is dat het nu in principe mogelijk is om alle woningen, gewone woningen, energieneutraal te maken. Dus dat met een duurzame energievoorziening een soort nulsituatie ontstaat. Bij heel oude woningen, monumentale woningen, zal het ingewikkeld zijn denk ik, maar per saldo zal dit wel het streven moeten zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis, een nieuw punt?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, alle 45.000 woningen, gaf de wethouder net aan. Maar dan ga ik het anders stellen. De problemen die nu bij de woningcorporaties bekend zijn, daarvan zou ik als raadslid ook wel graag willen weten: Gaat het om honderden? Gaat het om aantallen van duizenden? Dat is toch wel fundamenteel, om echt te weten hoe serieus de problematiek die de heer Dijk aankaart is in deze stad?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik kan nog een keer proberen antwoord te geven op die vraag. Er zijn nog heel veel andere problemen. Er zijn nog veel andere zaken waar bepaalde woningen niet aan voldoen, dat geldt ook voor de koopsector. Ik denk dat het niet zo interessant is om één weliswaar belangrijk aspect helemaal tot en met 35.000 woningen uit te gaan zoeken, om u een antwoord te geven: bij zoveel woningen is sprake van schimmel. Volgens mij is dat niet de weg. Volgens mij zijn we het over het algemeen hier wel met elkaar eens en ook met de corporaties eens waar een goede woning aan hoort te voldoen. Wat wij moeten proberen, is zorgen dat al die woningen op dat gewenste kwaliteitsniveau komen. Ik constateer gewoon, anders blijf ik het maar herhalen, dat ik het niet zinvol vind om één aspect nu helemaal uit te gaan zoeken en dan ergens een getal te produceren. Veel interessanter is het om wijkgewijs, gericht, op basis van signalen van huurders, en planmatig de woningen bij de tijd te brengen als ze dat niet zijn.
Ik ga even verder met mijn betoog. Het punt van de huurderszeggenschap, daar was ik aangeland. De Woningwet biedt inderdaad veel meer mogelijkheden om huurdersorganisaties eens aan tafel te zetten en om structureel overleg te voeren met gemeente en corporaties en om problemen op die manier te agenderen. Dat is ook wat ik de afgelopen tijd en ook tot tevredenheid van de huurdersorganisaties gehoord heb, dat dit in het proces dat we rond de prestatieafspraken georganiseerd hebben, de afgelopen tijd, ook veel beter lukt. En ik ben het met iedereen eens dat het voor een goed functioneren van volkshuisvesting essentieel is dat we huurderzeggenschap en huurdersorganisaties verder versterken. Daar kunnen we de corporaties op aanspreken, maar daar kunnen we als gemeente ook een rol in spelen en dat blijven we ook doen.
Ik denk dat ik nu de belangrijkste thema’s die hier benoemd zijn wel bijna behandeld heb. Ja, het CDA, de heer Ubbens had het nog over woonruimteverdeling. Hoewel het volgens mij formeel geen onderdeel van de prestatieafspraken is, is er wel een aantal afspraken over gemaakt, om te kijken, aan de hand van een aantal experimenten of we vooral voor gezinswoningen kunnen zorgen dat die ook echt bij gezinnen terechtkomen, omdat er sprake is van een nijpend tekort, in sommige gevallen.
De VVD, de heer Blom, had het over de woonlasten en dat het inderdaad van belang is dat we de woonlasten van huurders in beeld brengen. Het is natuurlijk ook logisch dat we dat in het kader van de prestatieafspraken doen, maar het is ook in brede zin van belang dat we de woonlasten van iedereen in de gaten houden. Ik wijs bijvoorbeeld ook op het zogenaamde segment middenhuur. Dat zijn mensen die net te veel geld verdienen voor een sociale huurwoning, maar vaak helemaal niet in staat zijn om een goede woning te kopen. Die zijn erg afhankelijk van het middenhuursegment, boven de 700 euro. Het is van groot belang dat dit segment ook blijft en dat er ook in die prijsklasse net boven de 700 euro voldoende aanbod is in de stad. Dat is ook nog wel een probleem, ook in het kader van betaalbaarheid. Maar ook als het gaat

om koopwoningen: zorgen dat koopwoningen in deze stad betaalbaar blijven. De enige manier waarop we dat kunnen doen, is zorgen dat de markt gezond blijft, dat er voldoende aanbod en gevarieerd aanbod is en dat we niet te lang in de huidige situatie blijven zitten, die in andere steden nog veel erger is, waar er door een gigantische marktdruk een ongezonde stijging is van de koopprijzen. Dat is leuk als je woningeigenaar bent, maar als je je eerste woning wilt kopen, en elk jaar stijgen de prijzen met 8% of 9%, dan is dat voor de toegankelijkheid en de houdbaarheid van de woonlasten geen goede zaak.
Ik denk dat ik dan tot de twee moties kom, voorzitter. Het zijn er twee hè? Motie 9 en 10, hè?

De VOORZITTER: Eerst de heer Dijk nog even. Er is blijkbaar nog een onopgelost puntje.

De heer DIJK (SP): Ja voorzitter, als ik dit hoor en ik hoor ook andere partijen en ik hoor de wethouder spreken, dan hebben wij bijvoorbeeld bijeenkomsten met woningbouwcorporaties, zo een keer in het jaar, met de gemeenteraad. Ik vraag mij af of de wethouder mij kan uitleggen hoe het dan komt dat ik daar niks hoor, dat was een maand geleden, over grote problemen met renovatie, waar mensen dagenlang in het puin zitten in de Oosterparkwijk, dat ik niks hoor van bewoners aan de Cortinghborg, die een lagere energierekening voorgeschoteld zouden krijgen als ze die woningen zouden betrekken, dat ik niks hoor van huurders in Paddepoel-Zuid, die met schimmelwoningen zitten, dat ik niks hoor van bewoners in Selwerd, die ook in een schimmelwoning zitten, dat ik niks hoor …

De VOORZITTER: Uw punt is helder.

De heer DIJK (SP): Ja, nou, mijn punt is misschien niet helder.

De VOORZITTER: Het is wel helder.

De heer DIJK (SP): Er zijn zoveel voorbeelden die binnenkomen. Nee, mijn vraag was niet helder. Er zijn zoveel punten die binnenkomen en iedere keer als wij met woningbouwcorporaties bijpraatsessies hebben, dan horen we daar nooit wat van.

De VOORZITTER: Ik wil graag dat u afrondt.

De heer DIJK (SP): Dan horen we ze daar nooit over en ik vraag me af of de wethouder kan uitleggen hoe dat komt en waarom die mensen wel bij ons aankloppen, niet meer bij de woningbouwcorporaties en niet meer bij hun huurdersvereniging, maar wel bij ons terechtkomen.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, dat tweede is maar de vraag hè, of ze niet bij de huurdersorganisaties aankloppen of bij de corporatie. Ik heb u aangegeven dat ik vind, daar heb ik de corporaties ook op aangesproken, dat de signalen die er zijn van problemen die er natuurlijk overal zijn, er zijn 35.000 woningen, die zijn er altijd geweest en altijd met verschillende problemen, sneller omhoog moeten komen en dat ze sneller van een oplossing moeten worden voorzien. Maar dat wil niet zeggen dat die signalen er niet zijn. Kijk, er zijn problemen. Die zijn er ook altijd geweest. Die zijn er altijd in de stad en dat zijn heel verschillende problemen, ook de problemen die u opnoemt. Soms heeft dat te maken met een energiesysteem dat niet werkt, soms heb je te maken met woningen die simpelweg verouderd raken, soms zijn het weer andere zaken die spelen, soms een renovatie die niet goed gaat. Ik stel er wel tegenover en ik hecht daar toch waarde aan, ik wil daarmee niet wat fout gaat goedpraten, maar ik sluit toch even bij de heer Van der Laan aan: er gaan ook een heleboel dingen wel goed. Er zijn een heleboel renovaties die wel goed gaan en er zijn een heleboel woningen waar mensen wel tevreden over zijn en er zijn een heleboel huurders die zeer tevreden zijn over de kwaliteit die ze krijgen. Maar dat neemt niet weg dat er zich problemen voordoen. En als u niet alleen via uw eigen kanalen, maar graag op die bijeenkomsten die we met corporaties hebben, dat soort problemen op tafel wilt hebben en daar ook een gesprek over wilt voeren, als u zegt: dat gebeurt te weinig, dan gaan we dat wat mij betreft organiseren. Dat doen we dat samen. Dat doen we dat met andere raadsleden, met huurdersorganisaties en dan zeggen we: we willen niet alleen maar de grote lijnen horen van wat er allemaal goed gaat, maar dan gaan we gewoon met elkaar in gesprek over die zaken die niet goed gaan. U weet dat ik altijd bereid ben om daar naartoe te gaan, persoonlijk. Dat geldt ook voor de corporaties en laten we dat op die manier aanpakken. Volgens mij is het goed om dat beeld ook genuanceerder te krijgen en aan de andere kant ook om helder te maken met elkaar dat er problemen zijn en die horen we te bespreken en die horen opgelost te worden. Dus waarom dat niet gebeurt? Ik weet het niet. Misschien moeten we het op een andere manier met elkaar organiseren. Daar sta ik voor open,

maar ik verzet mij wel tegen het beeld dat u schetst alsof het in grote delen van de stad en van onze huurvoorraad niet pluis zou zijn.
De moties. Motie 9, ‘De groene revolutie van Groningen’. Ja, ik wou bijna een grap maken over de volgende verkiezingsuitslag. Ja kijk, laat ik vooropstellen: deze motie is denk ik voor het college prima uit te voeren. We zouden dit kunnen betrekken in het masterplan Energie. En dat zullen we dan ook wel doen, maar ik geef wel even vooraf een aantal inhoudelijke bedenkingen. Kijk, als er nou iets is wat woningcorporaties zelf kunnen doen en voor een groot deel ook wel doen – maar ik ben het met iedereen eens die zegt dat het nog meer zou kunnen – is het zelf zonnepanelen op woningen zetten en financieren. Bijvoorbeeld Nijestee heeft een samenwerkingsverband met Grunneger Power en er zijn al heel wat woningen op die manier van zonnepanelen voorzien. Dus ik zeg even vooraf: zou dit nou de taak van de gemeente moeten zijn? Als er nou iets is wat corporaties zelf kunnen, is het dit wel. Maar goed, het toont ook aan dat u in ieder geval van mening bent, en dat deel ik wel, dat dit soort dingen sneller kunnen. We kunnen in ieder geval deze manier van denken, deze handelswijze betrekken bij het masterplan Energie en daarop terug rapporteren over wat u hier vraagt. Dus oordeel aan de raad.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dat is mooi. Wel even een klein detail. Ik word de laatste tijd steeds vaker uitgenodigd voor kopjes koffie bij woningbouwcorporaties. Dat is leuk. Dan willen ze met mij praten. Een van die dingen komt uit die kopjes koffie en dat is dit voorstel. Zij zeggen: nou, als de gemeente ons kan bijstaan in de financiering van zonnepanelen, dan kunnen wij onze pijlen op andere dingen richten, bijvoorbeeld beschikbaarheid of betaalbare huren.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nee, dat verbaast mij niks, dat de corporaties dit een goed idee vinden. Ik bedoel: zo’n cadeau zal je niet weigeren, natuurlijk. Maar de vraag is even of dit nou het juiste cadeau is aan de corporaties. Maar goed, we komen erop terug.
Dan motie 10, ‘Bouwen voor de ongedeelde stad’. Uit de discussie die ik net hier in uw raad naar aanleiding van deze motie zag, constateer ik in ieder geval wel dat de heer Schimmel, mag ik afleiden, deze motie niet zo ziet zitten, maar wel het idee van de ongedeelde stad onderschrijft. Dus daarover denk ik niet dat de discussie gaat. Kijk, en met die aantekening zou ik die motie ook wel het oordeel van de raad willen geven: wij zijn bezig met een actieplan voor sociale huur. Dat willen we nog op korte termijn richting uw raad brengen. Nog ruim voor de zomer. Voor een deel gaan die afspraken ook verder dan 2022. De heer Schimmel heeft op zich wel gelijk: als je het beleid voortzet, gaat dat in 2022 ook wel goed. Maar we weten allemaal dat het bouwen van woningen iets is van de lange adem. Dus wil je dat ook in die periode borgen, en om eerlijk te zijn zitten er dan in de planningen van de corporaties en ook in onze eigen woningbouwprogrammering nog niet zo heel veel sociale huurwoningen, dan zullen we nu wel moeten beginnen met plannen en daar richtlijnen voor afspreken. Mijn voorstel is om de essentie van deze motie mee te nemen in het actieplan sociale huur en met die aantekening kan ik het oordeel laten aan de raad.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, een korte vraag. Eigenlijk ging ik ervan uit, op het moment dat wethouder Van der Schaaf in gesprek is met woningbouwcorporaties en wanneer het gaat om een ongedeelde stad, wanneer het gaat om de bouwopgave die vrij fors is en ook meerdere jaren zal beslaan, dat wethouder Van der Schaaf dan met de corporaties ook wel eens wat verder kijkt dan 2022. Dus mijn vraag is: heb ik te veel vertrouwen in de wethouder?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dat weet ik niet. Nee, natuurlijk. Natuurlijk niet letterlijk op die vraag, nee, dat is aan u. U hebt gelijk: natuurlijk praten we met corporaties altijd verder en kijken we soms wel veel verder dan 2030. Maar als het gaat om prestatieafspraken, dan is natuurlijk de tijdshorizon eigenlijk nooit veel verder dan drie, vier jaar. Anders kun je ook niet echt spreken van prestatieafspraken. Dat actieplan sociale huur waarmee we werken – in die zin deden we dat al – heeft ook niet het karakter van prestatieafspraken, maar gaat wel de afspraak maken om te kijken hoe we nu moeten voorsorteren om ook op de middellange termijn voldoende sociale huurwoningen in deze stad te kunnen bouwen. Dus vanuit die optiek denk ik dat deze motie prima past in die aanpak.

De VOORZITTER: Ik ga eens even kijken hoe de vlag erbij hangt. Volgens mij kunnen wij de beide moties in stemming brengen. Er is geen stuk waar we over willen stemmen, er is geen voorstel vanuit het college waarover u nog moet stemmen, dus het gaat alleen om het in stemming brengen van de moties. Mijn

voorstel is om eerst de stemverklaringen op te halen. Is dat wat u wilt, mevrouw Brouwer? Dan gaat uw gang.

Mevrouw BROUWER (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het gaat over motie 9. De SP heeft het groene licht gezien. Daar kunnen we eigenlijk niet tegen zijn, met dien verstande stemmen we ook wel voor, maar ook het meenemen in het masterplan, is ons voorstel. En dan ook eventueel een financiering bekijken en niet dat de gemeente het gaat financieren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik stel voor dat, als u een stemverklaring hebt voor de beide moties, u dat nu even in een keer doet. De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ik sluit me graag aan bij de stemverklaring van GroenLinks.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Een stemverklaring over de motie ‘Groene revolutie’. We vinden de energietransitie zeer belangrijk, maar het plaatsen en betalen van zonnepanelen op sociale huurwoningen is een taak van de corporaties. Het zijn hun huizen en hun klanten. De gemeente zou dan beter kunnen beginnen met de eigen gebouwen, want daar gaan we wel over. Dus we zullen tegen de motie stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, motie 9, daar staan wij op, dus die zullen we gewoon steunen. En motie 10, daar heb ik al het nodige over gezegd. Maar dit staat in de woonvisie, dit staat in Next City, dit staat in de prestatieafspraken, dit is gewoon staand beleid. Daarmee is deze motie overbodig.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik kan me grotendeels aansluiten, voor motie 10, bij de stemverklaring van mijn voorganger. Een saillant detail is dat het ook wat ons betreft een overbodige motie is en dat juist de indiener van deze motie vandaag een motie heeft afgestemd omdat ze overbodig was. Dus wij kaatsen dan de bal graag terug.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even rond. Niemand? Dan brengen wij in stemming motie 9, ‘De groene revolutie’. Ik zit even te kijken. De heer Brandenbarg is ook niet meegenomen, hè? Het aantal raadsleden loopt nu ineens drastisch terug. Het zijn er drie. Ik ga ervan uit dat de heer Lamers tegen is, dat mevrouw Riemersma voor is en dat de heer Brandenbarg ook voor is. Klopt dat? Dan hebben wij 7 tegen, 32 voor en dan is de motie aangenomen.
Dan gaan we naar motie 10, ‘De ongedeelde stad’. Ik ga ervan uit dat mevrouw Riemersma voor is. Klopt dat? Dank u. Dan zijn er 27 voor en 12 tegen. Dan is de motie aanvaard.
Er hoeft niet gestemd te worden over een voorstel.

8.c: *(is 7g geworden)*

9. <u>Sluiting</u>

De VOORZITTER: En daarmee sluit ik de vergadering. Wel thuis.

(Sluiting 21.15 uur)